

Kuusikko-
työryhmä

Kuuden suurimman kaupungin lastensuojelun palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2014

Hanna Ahlgren-Leinvuo
Kuusikko-työryhmän
julkaisusarja 4/2015

Esipuhe

Kuutoskaupungit, kuutoset tai Kuusikko muodostuu Suomen kuudesta väkiluvultaan suurimmasta kaupungista. Väestömäärän mukaisessa järjestyksessä kuutoskaupunkeihin kuuluvat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu ja Turku. Kuutostyöryhmissä vertaillaan kaupunkien sosiaali- ja terveyspalveluja sekä päivähoidon palveluja. Kaupunkien edustajista koostuvat eri palvelukokonaisuuksien asiantuntijaryhmät tuottavat vuosittain tilastollisia raportteja edeltävän vuoden asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista. Tärkeimmät tiedot esitetään raporteissa usean vuoden aikasarjoina.

Kuutostyön historia ulottuu vuoteen 1994, jolloin Helsingin, Espoon ja Vantaan sosiaali- ja terveystoimen johtajat päättivät alkaa toteuttaa vertailuja keskeisimmistä sosiaali- ja terveystoimen palveluista sekä niiden kustannuksista. Ensimmäiseksi tarkasteltiin lasten päivähoitoa, toimeentulotukea sekä vanhusten palveluja. Turku ja Tampere tulivat mukaan kaikkiin vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailuraportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuodesta 1999 eteenpäin. Kuutosyhteistyö alkoi vuonna 2002, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Ajan myötä kuutosvertailuihin on tullut mukaan uusia palvelukokonaisuuksia. Lisäksi raporttien laajuus on kasvanut vertailtavaksi otettujen asioiden lisääntyessä.

Kuutosraporttien tiedot asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Raportteihin sisältyy tilastotietojen lisäksi erillisiä selvityksiä esimerkiksi eri palvelujen organisoinnista tai kuntien suunnitelmista tietyn palvelurakenteen muutoksen toteuttamiseksi. Kaupunkien asiantuntijat sopivat tiedonkeruulle mahdollisimman yhdenmukaiset määritelmät, toteuttavat tiedonkeruun käytännössä ja analysoivat tuloksia. Kuutostyöryhmien sihteeri koostavat tiedot yhteen ja kirjoittavat ryhmäkohtaiset raportit.

Kuutosyhteistyön lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveyspalveluista tuotetaan monilla tahoilla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuutostiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovittuihin määritelmiin ja sopimukseen tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot. Työryhmien tiedonkeruuprosessia ja raportoinnin sisältöä voidaan myös muokata verrattain joustavasti suhteessa valtakunnallisen tason tiedonkeruuseen ja julkaisuun.

Vuonna 2015 toimii seitsemän kuutostyöryhmää, jotka ovat lasten päivähoidon, lastensuojelun, aikuissosiaalityön, päihdehuollon, kehitysvammahuollon, vammaispalvelujen sekä vanhuspalvelujen ryhmät. Aikuissosiaalityön työryhmä tuottaa vuoden aikana sekä toimeentulotuen että aikuissosiaalityön raportit.

Kuuden suurimman kaupungin
**lastensuojelun palvelu-
jen ja kustannusten
vertailu**
vuonna 2014

Kuusikko-työryhmä
Lastensuojelu
Hanna Ahlgren-Leinvuo
12.6.2015

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Hanna Ahlgren-Leinvuo

ISSN 1457-5078

Edita Prima Oy 2015, Helsinki

Tekijä(t)		
Lastensuojelun Kuusikko-työryhmä. Kirjoittanut Hanna Ahlgren-Leinvuo		
Nimike		
Suomen kuuden suurimman kaupungin lastensuojelun palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2014		
Julkaisija (virasto tai laitos)	Julkaisu-aika	Sivumäärä, liitteet
Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sosiaali- ja terveystoimi, Turun hyvinvointitoimiala, Tampereen hyvinvointipalvelut sekä Oulun hyvinvointipalvelut	6/2015	28 s. + 31 s. liitteitä
Sarjanimike	Osanumero	
Kuusikko-työryhmän julkaisusarja	4/2015	
ISSN-numero	Kieli	
1457-5078	Suomi	
Tiivistelmä		
<p>Vuoden 2014 aikana kuutoskaupungeissa tehtiin yhteensä 39 035 lastensuojeluilmoitusta yhteensä 22 143 lapselle. Yli puolelle näistä lapsista tehtiin lastensuojelutarpeen selvitys. Lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen lastensuojelun asiakkuus jatkui noin 45 prosentilla lapsista.</p> <p>Lastensuojelun avohuollon asiakkaana oli kuutoskaupungeissa vuoden 2014 aikana yhteensä 27 261 lasta. Muutokset edellisvuoteen olivat pieniä. Asiakasmäärä kasvoi Espoossa (+4,3 %), Tampereella (+2,4 %), Oulussa (+1,9 %) ja Helsingissä (+0,1 %). Asiakasmäärä väheni Vantaalla (-3,4 %) ja Turussa (-2,1 %). Uusia avohuollon asiakkuuksia oli vuoden 2014 aikana yhteensä 13 210. Uusien avohuollon asiakkaiden lukumäärä kasvoi Espoossa (+8,8 %) ja Tampereella (+1,8 %). Lukumäärä väheni Turussa (-5,8 %), Vantaalla (-3,3 %), Oulussa (-3,1 %) ja Helsingissä (-1,4 %).</p> <p>Vuoden 2012 alussa voimaan astui lastensuojelulain muutos, joka edellyttää, että lapsen sijaishuolto on järjestettävä ensisijaisesti perhehoidossa. Hoitomuotoihin liittyvät muutokset tulevat näkyviksi vasta pidemmän ajan kuluessa, sillä suuri osa sijoituksista on pitkäaikaisia sijoituksia. Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus sijoitusten hoitovuorokausista on kasvanut aikavälillä 2010–2014 kaikissa kuutoskaupungeissa: Helsingissä 9,2, Tampereella 8,7, Vantaalla 7,9, Turussa 4,5, Espoossa 3,8 ja Oulussa 1,7 prosenttiyksikköä. Oulussa toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus on kuutoskaupunkien suurin, 81,3 prosenttia. Laitoshoidon osuus hoitovuorokausista on vastaavasti pienentynyt: Helsingissä -9,9, Vantaalla -9,6, Tampereella -7,4, Turussa -6,2, Espoossa -2,3 ja Oulussa -1,7 prosenttiyksikköä.</p> <p>Lastensuojelun kokonaiskustannukset olivat Kuusikko-kunnissa noin 330 miljoonaa euroa vuonna 2014. Kustannuksissa ei tapahtunut suuria muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Kokonaiskustannukset (defl) laskivat Turkuun lukuun ottamatta hieman kaikissa kunnissa: Oulussa -3,7, Helsingissä -2,5, Espoossa -1,7, Tampereella -1 ja Vantaalla -0,5 prosenttia. Turussa kustannukset nousivat +5,1.</p>		
Asiasanat		
Kuusikko, kustannukset, kuntavertailu, lastensuojelu, avohuolto, sijaishuolto, sijoitukset		
Tiedustelut	Jakelu	
Työryhmän jäsenet, liite 6	www.kuusikkokunnat.fi	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	LASTENSUOJELUN KOKONAISUUS	2
2.1	Lastensuojelun prosessi	2
2.2	Lastensuojeluasian vireilletulo	3
2.2.1	Lastensuojeluilmoitukset	3
2.2.2	Lastensuojeluilmoitusten kohteena olleet lapset.....	5
2.3	Lastensuojelun asiakkaat	6
2.3.1	Lastensuojelun asiakasmäärät.....	6
2.3.2	Asiakassuunnitelmat	7
2.3.3	Päättyneet asiakkuudet.....	8
2.4	Kokonaiskustannukset	9
3	AVOHUOLTO	11
3.1	Avohuollon asiakkaat.....	11
3.1.1	Lastensuojelutarpeen selvitykset	11
3.2	Avohuollon kustannukset	12
4	SIJOITETUT LAPSET	14
4.1	Sijoitettujen lasten määrä.....	14
4.2	Sijoituspäätökset	15
4.3	Avohuollon tukitoimena sijoitetut lapset	16
4.4	Kiireellisesti sijoitetut lapset	16
4.5	Huostaanotetut lapset	17
4.6	Sijoitusten hoitomuotojen kehitys	17
4.7	Sijoitusten kustannukset.....	18
5	JÄLKIHOULTO	22
6	LASTENSUOJELUN HENKILÖSTÖ	23
7	ASIAKASPALAUTE	24
8	YHTEENVETO	26
	LÄHTEET	28
	LIITTEET	29
	Liite 1: Lastensuojelusta vuodelta 2014 kerätyt tiedot määritelmiseen	29
	Liite 2 Lastensuojelun käsitteitä	36
	Liite 3 Lastensuojelun tietoja 2014	41
	3A Lastensuojelun asiakkaat ja henkilöstö vuonna 2014	41

3B Lastensuojelun kustannukset vuonna 2014	42
3C/1 Lastensuojeluilmoitukset 2014.....	43
3C/2 Lastensuojelutarpeen selvitykset ja lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen laaditut asiakassuunnitelmat 2014	44
3D Avohuollon asiakkaat 2014.....	45
3E Sijoitetut ja sijoituspäätökset vuonna 2014.....	46
3F Sijoitusten hoitomuodot 2014	47
3G Läheisverkostoon huostaan otettuna tai avohuollon sijoituksena sijoitettujen lasten lukumäärä vuosina 2010–2014.....	48
Liite 4: Lastensuojelun aikasarjoja 2010–2014	49
4A Lastensuojelun asiakkaat 2010–2014	49
4B/1 Sijoitetut lapset 2010–2014: sijoitetut yhteensä ja laitoksiin sijoitetut	51
4B/2 Sijoitetut lapset 2010–2014: luvanvaraiseen perhehoitoon ja toimeksiantoon perustuvaan perhehoitoon sijoitetut sekä ympärivuorokautinen laitosmuotoinen perhekuntoutus	52
4C Kokovuotiset hoitopaikat 2010-2014	53
4D Lastensuojelun kokonaiskustannukset sekä avohuollon ja jälkihuollon kustannukset 2010-2014.....	54
4E Sijoitusten kustannukset 2010-2014	55
4F Lastensuojeluilmoitukset ja ilmoituksen kohteena olleet lapset 2009-2013 sekä lastensuojelutarpeen selvitykset 2010-2014	56
Liite 5: Asiakaspalaute.....	57
Liite 6: Lastensuojelun Kuusikko-työryhmä 2015	58

RAPORTIN TAULUKOT

Taulukko 1 Vuoden 2014 aikana tehdyt lastensuojeluilmoitukset syyn mukaan Kuusikko-kunnissa.....	5
Taulukko 2 Lastensuojeluilmoituksen kohteena vuonna 2014 olleiden lasten osuus samanikäisestä väestöstä ikäluokittain (%)	5
Taulukko 3 Lastensuojelun asiakkaana olleiden lasten kokonaismäärä sekä avohuollon asiakkaana ja sijoitettuna olleet lapset sekä jälkihuollon piirissä olleet nuoret vuonna 2014	6
Taulukko 4 Lastensuojelun kokonaiskustannusten erittely avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin sekä muutos vuodesta 2013 korotettuna vuoden 2014 arvoon	9
Taulukko 5 Vuoden aikana alkaneet uudet avohuollon asiakkuudet ikäryhmittäin vuonna 2014	11
Taulukko 6 Lastensuojelutarpeen selvitykset ikäryhmittäin (%) 2014 sekä lukumäärän muutos (%) vuoteen 2013	12
Taulukko 7 Avohuollon kustannusten jakautuminen toiminnoittain sekä deflatoitujen kokonaiskustannusten muutos (%) 2013–2014 ja 2010–2014.	13
Taulukko 8 Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat lapset ikäryhmittäin vuonna 2014 sekä muutos (%) 2013–2014 ja 2010–2014.....	14
Taulukko 9 Vuoden 2014 aikana tehdyt sijoituspäätökset sijoitusperusteen mukaan	15
Taulukko 10 Uudet vuoden 2014 aikana kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut lapset. Turvakoteihin sijoitetut eivät sisälly lukuihin.	16
Taulukko 11 Uudet vuoden 2014 aikana kodin ulkopuolelle kiireellisesti sijoitetut lapset	16
Taulukko 12 Uudet vuoden 2014 aikana huostaanotetut lapset	17
Taulukko 13 Sijoitusten deflatoidut kokonaiskustannukset vuonna 2014 sekä muutos (%) edellisvuoteen ja vuoteen 2010.....	19

RAPORTIN KUVIOT

Kuvio 1 Lastensuojeluprosessin eri vaiheissa olevia asiakasmääriä Kuusikko-kunnissa vuonna 2014.....	3
Kuvio 2 Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä kuutoskaupungeissa 2010–2014.....	4
Kuvio 3 Lastensuojeluilmoitusten kohteena olleiden lasten osuus (%) 0–17-vuotiaista kuutoskaupungeissa 2010–2014.....	6
Kuvio 4 Lastensuojelun 0–17-vuotiaiden asiakkaiden osuus samanikäisestä väestöstä Kuusikko-kunnissa 2010–2014.....	7
Kuvio 5 Vuoden 2014 aikana alkaneet ja päättyneet avohuollon asiakkuudet (0–17-vuotiaat)...	8
Kuvio 6 Lastensuojelun kokonaiskustannukset suhteessa 0–20-vuotiaaseen väestöön vuosina 2010–2014. Kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä.	9
Kuvio 7 Lastensuojelun kokonaiskustannukset suhteessa 0–20-vuotiaisiin lastensuojelun asiakkaisiin vuosina 2010–2014. Kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä	10

Kuvio 8 Avohuollon kokonaiskustannukset asiakasta kohden vuosina 2010-2014 (vuosien 2010-2013 kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä sosiaalityötoimelle)	13
Kuvio 9 Kodin ulkopuolelle vuonna 2014 sijoitettuna olleiden 0–17-vuotiaiden osuus (%) samanikäisestä väestöstä kuutoskaupungeissa.....	15
Kuvio 10 Sijoitusten eri hoitomuotojen osuus sijoitusten hoitovuorokausista Kuusikko-kunnissa vuosina 2010–2014	18
Kuvio 11 Sijoitusten kustannukset 0–17-vuotiasta väestöstä kohden vuosina 2010–2014 (vuoden 2014 arvossa)	19
Kuvio 12 Lasten sijaishuollon kustannukset 0–17 –vuotiasta sijoitettuna ollutta lasta kohti vuosina 2010–2014 (vuoden 2014 arvossa)	20
Kuvio 13 Sijoitusten hoitovuorokauden keskimääräiset kustannukset 2013–2014. Vuoden 2013 kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä.	20
Kuvio 14 Toimeksiantoon perustuvan ja luvanvaraisen perhehoidon sekä laitoshoidon osuus (%) sijoitusten kokonaiskustannuksista vuosina 2009–2013.....	21
Kuvio 15 Jälkihuollon asiakkaana olleiden nuorten osuus vastaavanikäisestä väestöstä Kuusikko-kunnissa vuosina 2010–2014.....	22
Kuvio 16 Kaikki vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleet 0–17-vuotiaat asiakkaat yhtä avohuollon vastuusosiaalityöntekijän vakanssia kohden vuosina 2010–2014 (ei sisällä sijais- eikä jälkihuoltoa)	23

1 JOHDANTO

Tämä raportti käsittelee lastensuojelun palveluja Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Turussa, Tampereella ja Oulussa vuonna 2014. Raportti on osa laajempaa Kuusikko-työn kokonaisuutta.

Kuusikko-työssä on kerätty lastensuojelun palveluihin ja kustannuksiin liittyviä tietoja vuodesta 2003 alkaen. Aluksi tietoja käsiteltiin osana sosiaalityön kokonaisuutta ja ne pitivät sisällään pääosin lastensuojelun sijaishuollon tietoja. Lastensuojelu sai oman työryhmänsä vuoden 2008 alussa, jolloin lasten sijaishuollon ja lastensuojelun avohuollon asiantuntijat yhdistettiin sosiaalityön ryhmästä omaksi työryhmäkseen. Taustalla oli uuden lastensuojelulain (417/2007) astuminen voimaan ja halu tarkastella lastensuojelua yhtenä kokonaisuutena.

Lastensuojelun tietoja käsittelevässä raportissa luodaan aluksi yleiskuva lastensuojelusta esittelemällä lastensuojeluprosessia sekä tarkastelemalla lastensuojelun asiakasmääriä ja kustannuksia kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen tarkastellaan erikseen avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon palveluita ja kustannuksia. Lopuksi käsitellään lastensuojelun henkilöstömääriä.

Raportissa tarkastellaan avohuollon ja sijoitusten osalta 0–17-vuotiaita lapsia ja jälkihuollossa 18–20-vuotiaita nuoria. Kustannusvertailuissa asiakas- ja asukaskohtaiset kustannukset on laskettu sijoitusten osalta suhteessa 0–17-vuotiaisiin. Kokonaiskustannukset on suhteutettu 0-20-vuotiaisiin. Koska avohuollon kustannukset pitävät sisällään myös jälkihuollon kustannukset, niitäkin tarkastellaan suhteessa 0-20-vuotiaisiin¹. Kustannusvertailuissa kustannukset on korotettu tilastointivuoden arvoon (eli tänä vuonna vuoteen 2014) julkisten menojen hintaindeksillä sosiaalitoimelle.

Lisätietoa vuodelta 2014 kerätyistä lastensuojelun tiedoista löytyy liitteistä 1 (koottujen tietojen määritelmät) ja 3 (yhteenveto vuoden 2014 tiedoista). Liitteessä 2 on luettelo yleisistä lastensuojelussa käytetyistä käsitteistä. Aikasarjavertailuja on koottu liitteeseen 4.

Tämä raportti on syntynyt kuuden kunnan lastensuojelun asiantuntijoista koostuvan työryhmän yhteistyön tuloksena. Työryhmän puheenjohtajana toimi Markku Itkonen Tampereelta. Tiedot työryhmän muista jäsenistä on koottu liitteeseen 5. Raportin on kirjoittanut työryhmän sihteeri Hanna Ahlgren-Leinvuo.

¹ Aikaisemmin lastensuojelun Kuusiko-vertailuissa avohuollon asiakasmäärä on suhteutettu 0-17-vuotiaisiin.

2 LASTENSUOJELUN KOKONAISUUS

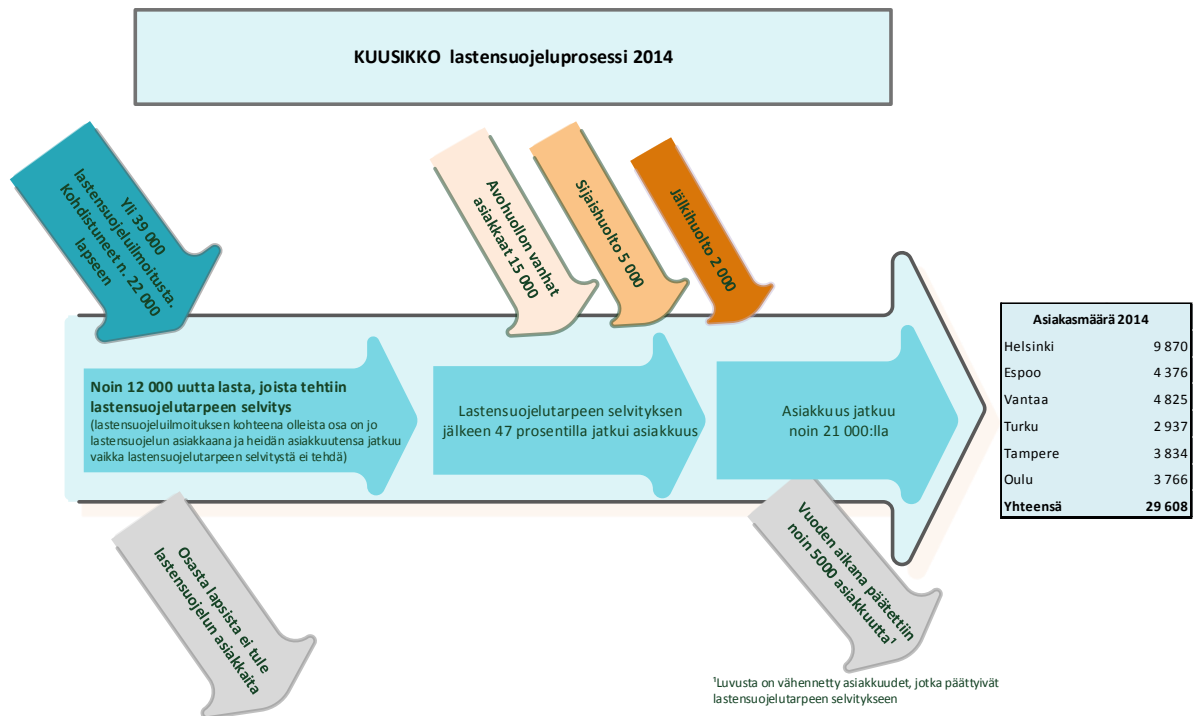
Tässä raportissa lastensuojelulla tarkoitetaan lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua, jonka tukimuodot jaetaan avohuoltoon, lasten sijoituksiin kodin ulkopuolelle (sijaishuolto) sekä jälkihuoltoon. Lapsi- ja perhekohtaisella lastensuojelulla on viimesijainen vastuu turvata lapsen terve kehitys ja hyvinvointi. Raportissa ei käsitellä ehkäisevää lastensuojelua, jonka piiriin kuuluvat muun muassa äitiys- ja lastenneuvoloissa, päivähoitossa, kouluissa ja nuorisotyössä tehtävä työ, jolla edistetään ja turvataan lasten ja nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia silloin kun lapsi ei ole lastensuojelun asiakkaana. (Sosiaaliportti 2012; Lastensuojelulaki (417/2007).)

2.1 Lastensuojelun prosessi

Lastensuojelulaissa (417/2007) veloitetaan tietyt viranomaiset ilmoittamaan välittömästi kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka tilanne edellyttää lastensuojelutarpeen selvittämistä. Lastensuojeluilmoituksen voi kuitenkin tehdä kuka tahansa, joka on huolestunut lapsen hyvinvoinnista. Lastensuojeluviranomaisen on arvioitava jokaisen lastensuojeluilmoituksen kohdalla mahdollinen kiireellisen lastensuojelun tarve sekä ratkaistava, onko tarpeen aloittaa lastensuojelutarpeen selvityksen tekeminen. Lastensuojelun asiakkuus alkaa vasta sitten, kun ryhdytään laatimaan lastensuojelutarpeen selvitystä tai kiireellisiin lastensuojelutoimenpiteisiin.

Mikäli lastensuojelutarpeen selvitys ei anna aihetta lastensuojelutoimenpiteisiin, asiakkuus päättyy siihen. Jos lastensuojelutarpeen selvityksen perusteella nähdään tarve lastensuojelutoimenpiteille, laaditaan lapselle asiakassuunnitelma, johon kirjataan muun muassa ne olosuhteet ja asiat, joihin pyritään vaikuttamaan sekä keinot, joilla tuen tarpeeseen pyritään vastaamaan. Lastensuojelutarpeen selvityksen ja asiakassuunnitelman tekeminen eivät ole vain teknisiä toimenpiteitä vaan vaativaa ja resursseja vievää sosiaalityötä, jossa sosiaalityöntekijän on arvioitava lasten edun toteutumista ja päätettävä mahdollisista toimenpiteistä. Lapsen edun arviointi ja sen toteuttaminen ovat lastensuojelutyön päätehtävä, mutta samalla yksi vaikeimmista tehtävistä (Laiho 2010, 162).

Lasta ja perhettä tuetaan ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla, mutta tilanteen niin vaatiessa lapsi voidaan sijoittaa asumaan kodin ulkopuolelle. Jälkihuollon palvelut on suunnattu lapsille ja nuorille, joiden kohdalla sijaishuolto on päättynyt. Suurin osa jälkihuollon asiakkaista on 18–20-vuotiaita. (Sosiaaliportti 2012)

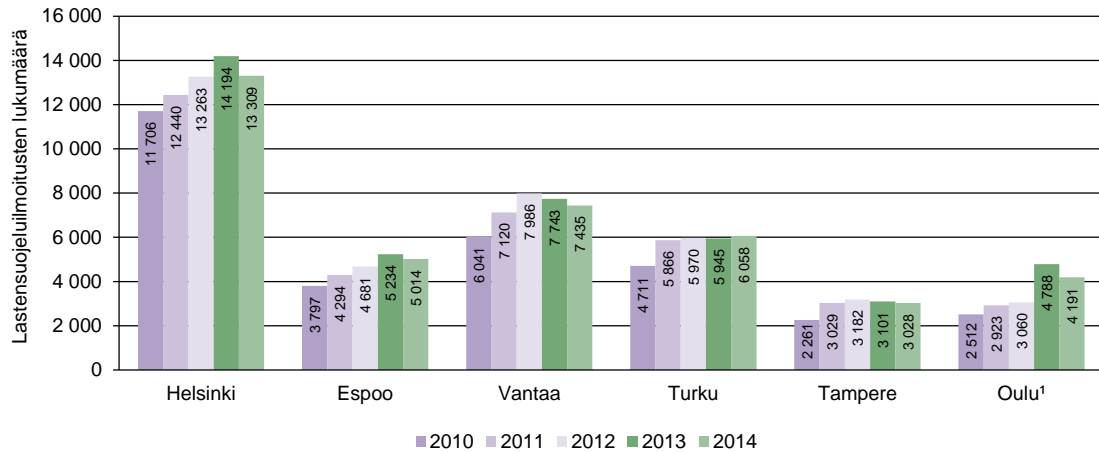
Kuvio 1 Lastensuojeluprosessin eri vaiheissa olevia asiakasmääriä Kuusikko-kunnissa vuonna 2014

2.2 Lastensuojeluasian vireilletulo

Lastensuojeluasia saa useimmiten alkunsa kun sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä on vastaanottanut lastensuojeluilmoituksen. Lastensuojeluasia voi lastensuojeluilmoituksen sijaan tulla vireille myös hakemuksesta tai pyynnöstä lastensuojelutarpeen selvittämiseksi. Lisäksi 1.3.2010 alkaen on ollut voimassa ennakkollista lastensuojeluilmoitusta koskeva säännös. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus on tehtävä ennen lapsen syntymää, jos on perusteltua syytä epäillä, että lapsi tarvitsee lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

2.2.1 Lastensuojeluilmoitukset

Vuoden 2014 aikana kuutoskaupungeissa tehtiin yhteensä 39 035 lastensuojeluilmoitusta. Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä väheni Turkuun ottamatta kaikissa kaupungeissa: Oulussa -12,5, Helsingissä -6,2, Espoossa -4,2, Vantaalla -4 ja Tampereella -2,4 prosenttia. Turussa lastensuojeluilmoituksia tehtiin +1,9 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Lastensuojeluilmoituksista 76,6 prosenttia on viranomaisten tekemiä. Pääkaupunkiseudulla viranomaisten tekemiä lastensuojeluilmoituksia oli 79,6–80,7 prosenttia, muissa kaupungeissa 66,9–73,2 prosenttia. (Liitteet 3C/1 ja 4F)

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuodet 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 2 Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä kuutoskaupungeissa 2010–2014

Kaupungit käsittelevät lastensuojeluilmoituksen eri tavoin. Turussa kaikki lastensuojeluilmoitukset käsitellään keskitetysti sosiaalipäivystyksessä, kun taas esimerkiksi Espoossa lastensuojeluilmoitukset käsittelee kunkin alueen lastensuojelun päivystäjä. Ilmoituksen käsittelyprosessiin voi vaikuttaa myös se, onko lapsi jo entuudestaan lastensuojelun asiakkaana. Esimerkiksi Vantaalla vanhojen asiakkaiden lastensuojeluilmoitukset käsitellään suunnitelmallisen muutostyön tiimissä. Myös lastensuojeluilmoituksen sisältö vaikuttaa käsittelyprosessiin. Tampereella sosiaalipäivystys selvittää esimerkiksi lasten tekemät näpistykset tapaamalla perhettä ja tämä on usein ollut riittävä toimenpide. Kuutoskaupunkien lastensuojeluilmoituskäytäntöjä on kuvattu vuoden 2012 lastensuojeluraportissa.

Lastensuojelulaki velvoittaa kuntia pitämään rekisteriä lastensuojeluilmoituksista. Rekisteriin täytyy kirjata lastensuojeluilmoitusten lukumäärätietojen lisäksi muun muassa syyt, joiden perusteella ilmoitus on tehty. Taulukossa 1 on esitetty kuutoskaupungeissa vuoden 2014 aikana tehdyt lastensuojeluilmoitukset ilmoituksen syyn mukaan. Eniten ilmoituksia oli tehty kehitystä vaarantavien olosuhteiden perusteella.

Taulukko 1 Vuoden 2014 aikana tehdyt lastensuojeluilmoitukset syyn mukaan Kuusikko-kunnissa

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
01 Lapsen hoidon ja huolenpidon tarve	10,8	14,5	14,2	11,5	25,5	15,9	13,7
02 Kehitystä vaarantavat olosuhteet	56,9	59,9	55,0	57,3	50,6	48,8	55,6
03 Lapsen oma käyttäytyminen	32,2	25,5	30,7	31,3	23,9	35,2	30,6
Lastensuojeluilmoitukset yht. (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lastensuojeluilmoitukset yht. (lkm)	13 309	5 014	7 435	6 058	3 028	4 191	39 035

Lastensuojeluilmoitusten lisäksi lastensuojeluviranomaisille voidaan tehdä myös pyyntöjä tai hakemuksia lastensuojelutarpeen selvittämiseksi. Tällaisia pyyntöjä ja hakemuksia tehtiin kuutoskaupungeissa yhteensä 1 496 ja ne kohdistuivat 1 226 lapseen. Ennakollisia lastensuojeluilmoituksia tehtiin 586 vuonna 2014. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus tehdään silloin, kun epäillään, että syntyvä lapsi tarvitsee lastensuojelun tukitoimia heti syntymänsä jälkeen. Edellisten lisäksi lastensuojelutarve voi tulla esiin esimerkiksi toimeentulotukiasiakkuudessa tai ennalta ehkäisevässä sosiaalityössä, jolloin sosiaalityöntekijä itse havaitsee lastensuojelutarpeen ja voi alkaa tehdä lastensuojelutarpeenselvitystä. Tällaisia tapauksia oli kuutoskaupungeissa vuonna 2014 yhteensä 736 ja ne kohdistuivat 651 lapseen. (Liite 3C/1)

2.2.2 Lastensuojeluilmoitusten kohteena olleet lapset

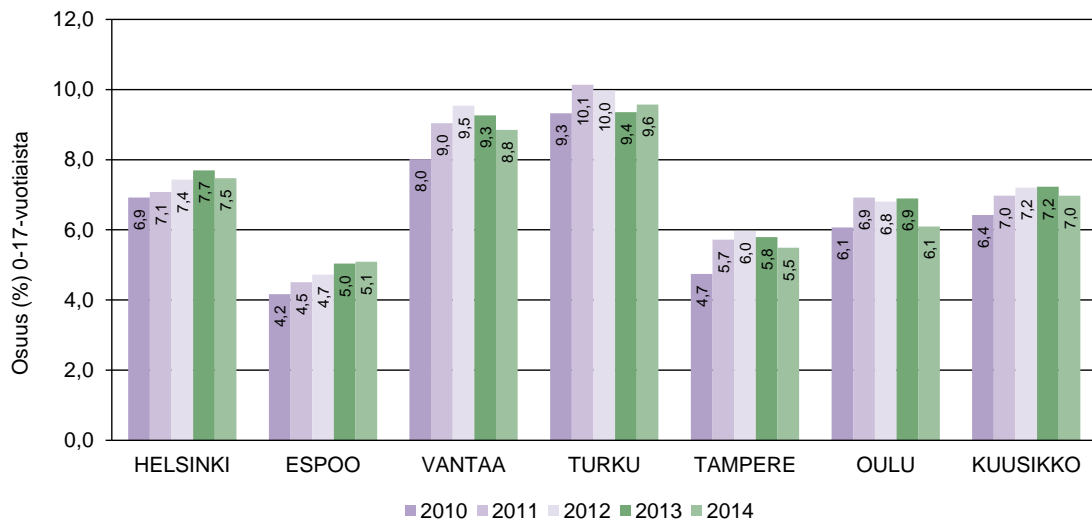
Samasta lapsesta ja tilanteesta voidaan vuoden aikana tehdä lastensuojeluilmoitus useaan kertaan ja lastensuojeluilmoituksen samasta lapsesta voi tehdä useampi eri ilmoittaja. Vuonna 2014 kuutoskaupungeissa tehtiin keskimäärin 1,8 lastensuojeluilmoitusta lasta kohden. Osa lastensuojeluilmoituksen kohteena olleista lapsista on jo ennestään lastensuojelun asiakkaana. Ilmoituksen kohteena olleiden lasten lukumäärä kasvoi Espoossa (+3,1 %) ja Turussa (+3,5 %), mutta väheni Helsingissä (-1,4 %), Vantaalla (-3,5 %), Tampereella (-4,3 %) ja Oulussa (-11 %).

Taulukko 2 Lastensuojeluilmoituksen kohteena vuonna 2014 olleiden lasten osuus samankäisestä väestöstä ikäluokittain (%)

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleiden osuus väestöstä, %							
0-2 -vuotiaat	4,4	3,7	5,6	6,5	4,2	5,5	4,8
3-6 -vuotiaat	5,8	4,3	7,0	7,7	5,4	4,4	5,6
7-12 -vuotiaat	7,6	4,3	8,7	8,7	5,3	5,0	6,6
13-15 -vuotiaat	10,7	7,0	11,7	11,7	6,6	9,9	9,7
16-17 -vuotiaat	11,9	9,3	14,9	18,0	7,2	9,0	11,5
0 - 17-vuotiaat	7,5	5,1	8,8	9,6	5,5	6,1	7,0
Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleet lapset yhteensä (lkm)	7 593	3 106	4 005	2 716	1 994	2 729	22 143
Lastensuojeluilmoituksia lasta kohden keskimäärin	1,8	1,6	1,9	2,2	1,5	1,5	1,8

Taulukossa 2 on tarkasteltu lastensuojeluilmoituksen kohteena olevien lasten lukumäärää suhteessa samankäiseen väestöön vuonna 2014. Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleiden väestöosuus nousee yläasteelle siirryttäessä. Kuutoskaupunkien 13–15-vuotiaista keskimäärin 9,7 prosenttia oli lastensuojeluilmoituksen kohteena vuonna 2014. 16–17-vuotiaiden kohdalla osuus oli vielä suurempi, 11,5 prosenttia.

Vuonna 2014 keskimäärin 7 prosenttia 0–17-vuotiaista oli lastensuojelu ilmoituksen kohteena. Turussa (9,6 %) ja Vantaalla (8,8 %) osuus oli kaupunkien keskiarvoa korkeampi.

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuodet 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 3 Lastensuojeluilmoitusten kohteena olleiden lasten osuus (%) 0–17-vuotiaista kuutoskaupungeissa 2010–2014

2.3 Lastensuojelun asiakkaat

2.3.1 Lastensuojelun asiakasmäärät

Vuonna 2014 lastensuojelun asiakkaana oli yhteensä 29 608 asiakasta. Kovin suuria muutoksia asiakasmäärässä ei edellisvuoteen verrattuna tapahtunut.

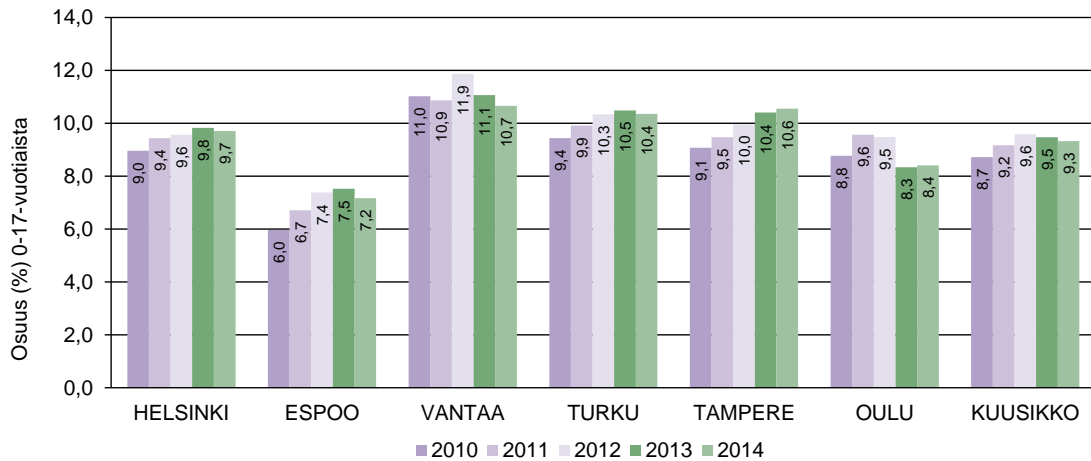
Lastensuojelun asiakkaita pyritään tukemaan ensisijaisesti avohuollon keinoin. Kuutoskaupunkien lastensuojelun 0–17-vuotiaista asiakkaista 92,1 prosenttia oli vuonna 2014 avohuollon asiakkaana. Sijoitettujen osuus 0–17-vuotiaista asiakkaista vaihteli Espoon 15,2 prosentista Turun 21,1 prosenttiin. Taulukon 3 lukuja tarkasteltaessa täytyy huomioida, että sama lapsi on voinut vuoden aikana olla sekä avo-, sijais- että jälkihuollon asiakkaana.

Taulukko 3 Lastensuojelun asiakkaana olleiden lasten kokonaismäärä sekä avohuollon asiakkaana ja sijoitettuna olleet lapset sekä jälkihuollon piirissä olleet nuoret vuonna 2014

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
0 - 17-vuotiaat asiakkaat yhteensä ¹ (lkm)	9 870	4 376	4 825	2 937	3 834	3 766	29 608
Muutos 2013-2014 (%)	0,4	-2,8	-2,6	-0,2	2,5	1,6	-0,2
Avohuollon asiakkaat, 0 - 17v. (lkm)	8 729	4 190	4 666	2 377	3 564	3 735	27 261
Sijoitetut lapset, 0 - 17v. (lkm)	1 832	666	773	619	599	631	5 120
Jälkihuollossa olleet nuoret, 18 - 20v. (lkm)	1 059	370	236	240	232	234	2 371

¹ Luvussa mukana kaikki vuoden aikana lastensuojelun asiakkaana olleet lapset (0 - 17v.) henkilötunnus kertaalleen. Luvussa eivät ole mukana nuoret (18 - 20-v.). Sama lapsi on voinut olla vuoden aikana avohuollon asiakkaana, sijoitettuna ja/tai jälkihuollon asiakkaana.

Kuviossa 4 on kuvattu lastensuojelun asiakasmäärän kehitystä suhteessa samanikäiseen väestöön vuosina 2010–2014. Vuonna 2014 väestöosuus vaihteli Espoon 7,2 prosentista Vantaan 10,7 prosenttiin.

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 4 Lastensuojelun 0–17-vuotiaiden asiakkaiden osuus samanikäisestä väestöstä Kuusikko-kunnissa 2010–2014

2.3.2 Asiakassuunnitelmat

Lastensuojelulaki edellyttää, että lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle tehdään asiakassuunnitelma, jollei asiakkuus pääty lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen tai kysymyksessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus. Asiakassuunnitelmaan kirjataan ne olosuhteet ja asiat, joihin pyritään vaikuttamaan, lapsen ja hänen perheensä tuen tarve, palvelut ja muut tukitoimet, joilla tuen tarpeeseen pyritään vastaamaan, sekä arvioitu aika, jonka kuluessa tavoitteet pyritään toteuttamaan. (Lastensuojelulaki (417/2007))

Asiakassuunnitelma laaditaan yhteistyössä viranomaisen sekä lapsen ja hänen huoltajien kanssa. Se on tärkeä asiakirja sekä työntekijälle että asiakkaalle, sillä se perustelee kaikille osapuolille, miksi lasta on tarpeen suojella, sekä antaa tiedon missä asiassa ja millä keinoin pyritään muutokseen. Asiakassuunnitelman tekeminen huolellisesti, siihen aikaa käyttäen ja yhteisesti suunnitellen on edellytys lapsen ja hänen perheensä tukemiselle ja auttamiselle.

Asiakassuunnitelma laaditaan tarvittaessa myös huostaanotetun lapsen vanhemmille. Suunnitelma laaditaan tarvittaessa yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon kuten päihde- ja mielenterveyshuollon kanssa. (LsL 417/2007, 30 §.)

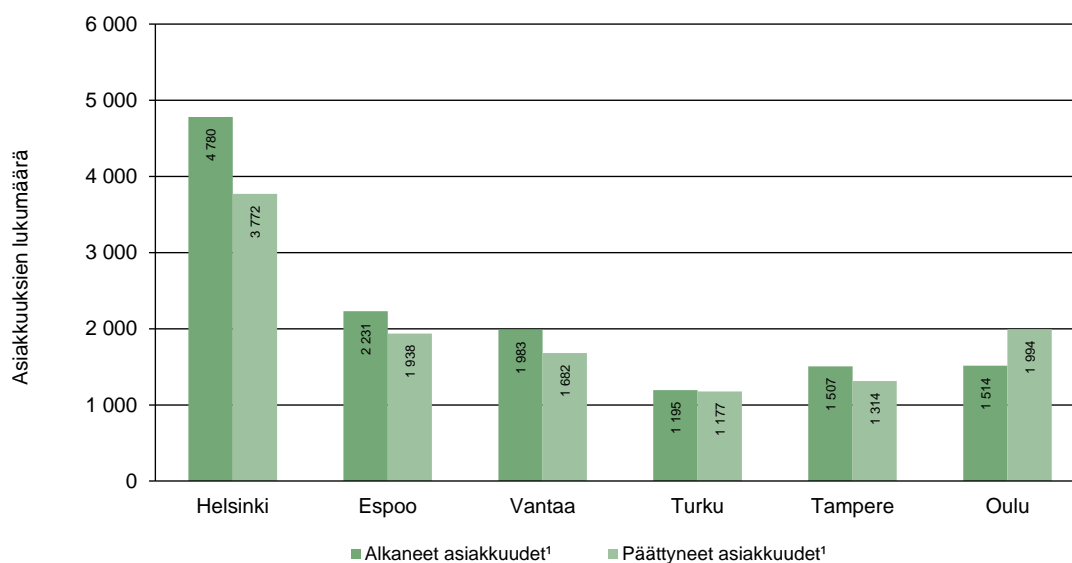
Liitetaulukkoon 3C/2 on koottu tietoja Kuusikko-kunnissa vuoden 2014 aikana laadituista uusista tai tarkastetuista asiakassuunnitelmista. Asiakassuunnitelmien vertailu on haasteellista johtuen muun muassa kaupunkien erilaisista asiakastietojärjestelmistä, eivätkä kunnista kerätyt tiedot ole täysin vertailukelpoisia.

2.3.3 Päättyneet asiakkuudet

Asiakkuuden lopettaminen on ollut sosiaalityön työkäytännöissä hankalasti hahmotettava asia. Varsinkin avohuollon osalta niiden päättäminen on ollut epäyhtenäistä ja kerran alkaneet asiakkuudet ovat jatkuneet todellista asiakkuutta kauemmin. Lastensuojelulain mukaan asiakkuus on aina aktiivista. Se päätetään, kun tarvetta tukitoimille ei ole. Jos lastensuojelun tarvetta jälleen ilmenee, asiakkuus aloitetaan uudelleen. Vuoden 2008 alussa voimaan tullut lastensuojelulaki määrittelee asian entistä tarkemmin. Tarkkaa määritelmää sille, milloin lastensuojelun avohuollon asiakkuus päättyy, ei kuitenkaan ole. Laki määrittelee asiakkuuden päättymistä ainoastaan lastensuojelutarpeen selvitysvaiheen yhteydessä. Lisäksi laissa todetaan, että lastensuojeluasiakkuus/huostaanotto täytyy päätää silloin kun sille ei ole olemassa tarvetta. (Sosiaaliportti 2012; Kumpulainen 2008, 7.)

Käytännössä asiakkuuden päättämisestä informoidaan asiakasta ja asia merkitään lapsen asiakaskertomukseen ja -suunnitelmaan. Asiakirjoihin kirjataan ne seikat, joiden perusteella asiakkuuden lopettamiseen päädyttiin. Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä vastaa asiakkuuden päättämisestä. (Sosiaaliportti 2012; Kumpulainen 2008, 7.)

Kuviossa 5 on kuvattu vuoden 2014 aikana päättyneiden ja alkaneiden avohuollon asiakkuuksien lukumäärä (vain 0–17-vuotiaat). Vuoden 2014 aikana kuutoskaupungeissa alkoi kaikkiaan 13 210 uutta avohuollon asiakkuutta. Samana vuonna päättyi yhteensä 11 877 avohuollon asiakkuutta.

¹ Sekä alkaneissa että päättyneissä asiakkuuksissa ovat mukana lastensuojelutarpeen selvityksessä olleet lapset.

Kuvio 5 Vuoden 2014 aikana alkaneet ja päättyneet avohuollon asiakkuudet (0–17-vuotiaat)

2.4 Kokonaiskustannukset

Lastensuojelun kokonaiskustannukset olivat kuutoskaupungeissa lähes 330 miljoonaa euroa vuonna 2014. Kustannukset eivät edellisvuodesta juurikaan muuttuneet (-0,3 %, defl. -1,1 %). Turku on kaupungeista ainoa, jossa kokonaiskustannukset nousivat edellisvuodesta (+5,9 %, defl. +5,1 %).

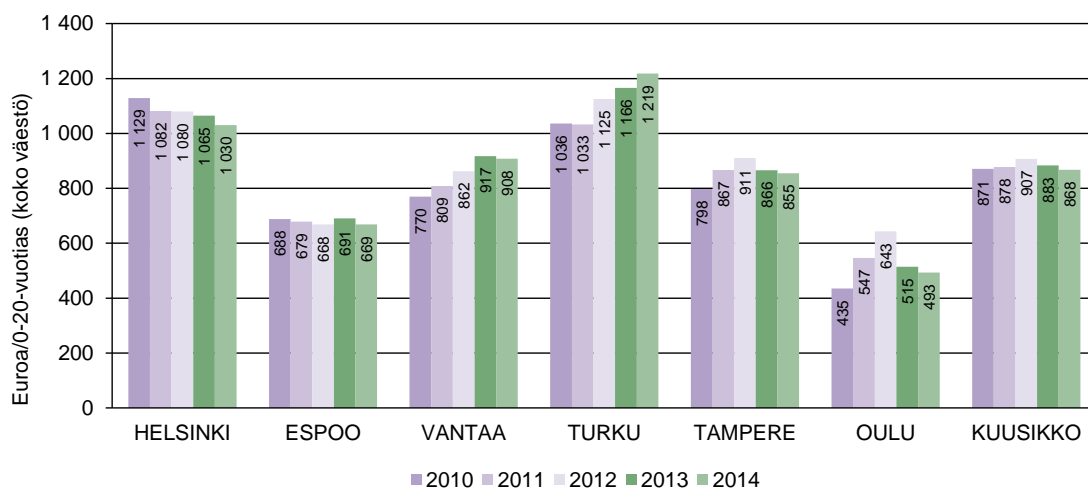
Suurin osa lastensuojelun kustannuksista syntyy lasten sijoituksista. Sijoitusten osuus kustannuksista vaihteli vuonna 2014 Tampereen 70,2 prosentista Turun 84,5 prosenttiin. Luvussa 4.7. on tarkasteltu tarkemmin sijoitusten kustannuksia. Sijoitusten hoitomuodot vaikuttavat lastensuojelun kokonaiskustannuksiin. Suurimmat kustannukset syntyvät kaikissa kaupungeissa laitoshoidosta – mitä suurempi on laitoshoidon osuus, sitä suuremmat ovat sijoitusten kustannukset.

Taulukko 4 Lastensuojelun kokonaiskustannusten erittely avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin sekä muutos vuodesta 2013 korotettuna vuoden 2014 arvoon

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu ¹	Kuusikko
Kokonaiskustannukset (€)	125 796 139	47 420 243	48 003 965	43 587 172	38 785 819	26 285 242	329 878 580
Avohuollon kustannukset (€)	25 165 853	9 582 881	9 242 908	6 736 515	11 566 911	5 574 521	67 869 589
Sijoitusten kustannukset (€)	100 630 286	37 837 362	38 761 057	36 850 657	27 218 908	20 710 720	262 008 991
josta toimeksiantoon perustuva perhehoito (€)	23 829 284	4 965 093	6 505 398	5 935 634	9 342 000	13 037 962	63 615 371
Kokonaiskustannukset (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Avohuollon kustannukset (%)	20,0	20,2	19,3	15,5	29,8	21,2	20,6
Sijoitusten kustannukset (%)	80,0	79,8	80,7	84,5	70,2	78,8	79,4
Kokonaiskustannukset, muutos ed. vuoteen (defl., %)	-2,5	-2,5	-0,5	5,1	-1,0	-3,7	-1,1
Avohuollon kustannukset, muutos ed. vuoteen (defl., %) ¹	-7,6	-7,6	-11,2	20,7	20,5	-24,3	-2,7
Sijoitusten kustannukset, muutos ed. vuoteen (defl., %)	-1,1	-1,1	2,5	2,6	-7,9	3,9	-0,6
Toimeksiantoon perustuva perhehoito, muutos ed. vuoteen (defl., %)	4,3	4,3	11,8	17,3	-0,5	25,5	8,9

¹ Oulun avohuollon kustannuksissa oli vuoden 2013 osalta mukana sijaishuollon kustannuksia (taloudelliset tukitoimet).

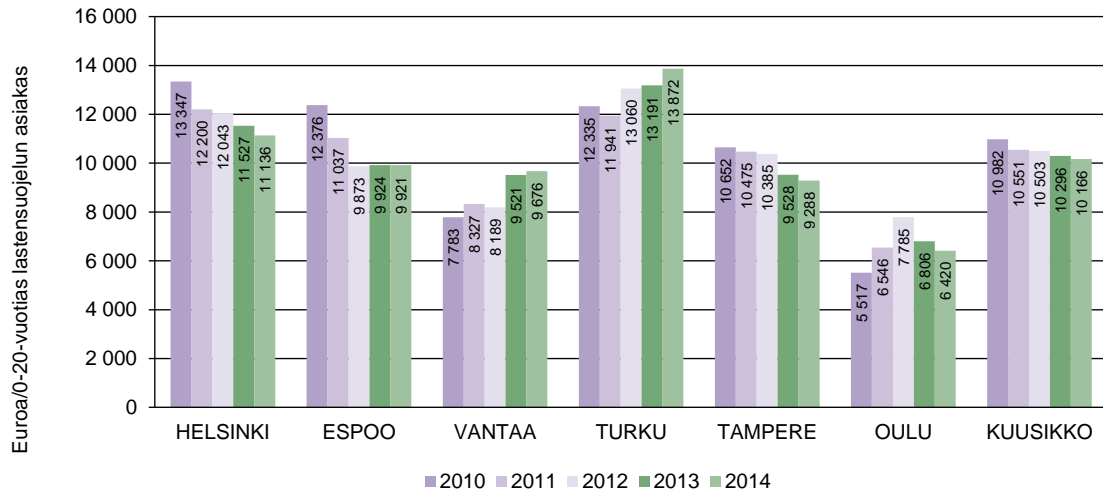
Kuvioissa 6 ja 7 on tarkasteltu lastensuojelun kokonaiskustannuksia suhteessa 0–20-vuotiaaseen väestöön sekä 0–20-vuotiaisiin lastensuojelun asiakkaisiin. Lastensuojelun kokonaiskustannukset 0–20-vuotiasta väestöä kohden vuonna 2014 vaihtelivat Oulun 493 eurosta Turun 1 219 euroon.

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 6 Lastensuojelun kokonaiskustannukset suhteessa 0–20-vuotiaaseen väestöön vuosina 2010–2014. Kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä.

Kustannukset asiakasta kohden olivat kuutoskaupungeissa 10 166 euroa asiakkaana ollutta kohden. Kustannukset vaihtelivat Oulun 6 420 eurosta Turun 13 872 euroon.

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 7 Lastensuojelun kokonaiskustannukset suhteessa 0–20-vuotiaisiin lastensuojelun asiakkaisiin vuosina 2010–2014. Kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä

3 AVOHUOLTO

Lastensuojelun avohuollolla tarkoitetaan tukitoimia, joihin on ryhdyttävä jos kasvuolot vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä, tai jos lapsi omalla käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään. Avohuollon tukitoimet ovat ensisijaisia huostaanottoon ja sijaishuoltoon nähden. Avohuollon tukitoimia ovat esimerkiksi perheytyö, perhekuntoutus, tukiperhetoiminta, toimeentulon ja asumisen turvaaminen lapselle ja hänen perheelleen sekä tuki lapsen ja perheen ongelmatilanteen selvittämiseen. (Sosiaaliportti 2012.)

3.1 Avohuollon asiakkaat

Lastensuojelun avohuollon asiakkaana oli kuutoskaupungeissa vuoden 2014 aikana yhteensä 27 261 lasta (ks. taulukko 3 ja Liite 4A). Näistä uusia asiakkuuksia oli 13 210. Uusiin avohuollon asiakkaiden lukumäärä kasvoi Espoossa ja hieman myös Tampereella. Muissa kaupungeissa jonkin verran väheni.

Taulukko 5 Vuoden aikana alkaneet uudet avohuollon asiakkuudet ikäryhmittäin vuonna 2014

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Vuoden 2014 aikana alkaneet asiakkuudet (0 - 17v.)							
0-2 -vuotiaat	15,1	16,3	15,7	18,2	18,8	18,3	16,5
3-6 -vuotiaat	21,7	22,1	22,4	22,4	24,2	20,7	22,1
7-12 -vuotiaat	32,7	28,2	32,8	28,9	28,9	30,6	30,9
13-15 -vuotiaat	18,9	18,4	17,9	15,9	15,9	18,0	18,0
16-17 -vuotiaat	11,6	15,0	11,1	14,6	12,2	12,4	12,5
Yhteensä (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Uudet asiakkuudet yhteensä (lkm) 2014	4 780	2 231	1 983	1 195	1 507	1 514	13 210
Uudet asiakkuudet yhteensä (lkm) 2013	4 848	2 050	2 051	1 268	1 481	1 562	13 260
Muutos 2013-2014 (%)	-1,4	8,8	-3,3	-5,8	1,8	-3,1	-0,4

3.1.1 Lastensuojelutarpeen selvitykset

Lastensuojelulain mukaan viranomaisen on seitsemän arkipäivän kuluessa lastensuojeluilmoituksen saapumisesta ratkaistava, laaditaanko lastensuojelutarpeen selvitys, ja mikäli lastensuojelutarpeen selvitys nähdään tarpeelliseksi, on sen valmistuttava kolmen kuukauden kuluessa. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, kun sosiaalityöntekijä päättää aloittaa lastensuojelutarpeen selvityksen. Kuutoskaupungeissa tehtiin vuonna 2014 yhteensä 12 541 lastensuojelutarpeen selvitystä yhteensä 12 035 lapselle.

Taulukko 6 Lastensuojelutarpeen selvitykset ikäryhmittäin (%) 2014 sekä lukumäärän muutos (%) vuoteen 2013

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
0-2 -vuotiaat	12,4	13,4	14,4	15,5	20,6	17,4	14,7
3-6 -vuotiaat	22,7	21,6	21,9	20,5	23,6	20,4	22,0
7-12 -vuotiaat	32,4	28,5	33,4	28,9	26,1	31,3	30,7
13-15 -vuotiaat	18,9	19,4	18,1	17,6	16,5	18,2	18,4
16-17 -vuotiaat	13,6	17,1	12,2	17,5	13,2	12,8	14,2
Kaikki yhteensä (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kaikki yhteensä (lapsi kertaalleen, lkm)	4 154	2 038	1 845	1 113	1 414	1 471	12 035
Kaikki yhteensä, muutos (%) 2013-2014	1,7	3,0	1,2	-10,8	-12,5	11,1	-0,3
Kaikki lastensuojelutarpeen selvitykset yhteensä (lkm) ¹	4 434	2 043	1 840	1 171	1 523	1 530	12541
Selvitykseen päätyneiden osuus kaikista (%) kaikista	56,8	54,3	49,1	45,3	44,5	74,6	54,9

¹Vuoden aikana valmiiksi tehtyjen lastensuojelutarpeen selvitysten lukumäärä. Samaa lasta koskien on voitu tehdä useampi kuin yksi lastensuojelutarpeenselvitys.

Asiakkuuksista 54,9 prosenttia päättyi lastensuojelutarpeenselvitykseen vuonna 2014. Selvitykseen päätyneiden osuus vaihteli Tampereen 44,5 prosentista Oulun 74,6 prosenttiin.

Lastensuojelutarpeen selvityksen lähtökohtana on lapsesta tehty lastensuojeluilmoitus. Selvityksen tavoitteena on tutkia lapsen suojelun ja tuen tarvetta, jotta voidaan arvioida, tarvitseeko lapsi tai nuori sekä hänen perheensä lastensuojelun tukea ja palveluja. Jo itse lastensuojelutarpeen selvitys on interventio perheen elämään, sillä vanhemmat tai läheiset joutuvat miettimään tilanteen syitä ja etsimään ratkaisua. Usein jo pelkällä lastensuojelutarpeen selvityksen tekemisellä pystytään auttamaan lasta ja hänen perhettään. (Sosiaaliportti 2012; Laiho 2010, 172-173)

3.2 Avohuollon kustannukset

Avohuollon kustannukset on tässä raportissa jaoteltu avohuollon sosiaalityön, avohuollon tukitoimien ja lastensuojelun taloudellisten tukitoimien kustannuksiin. Myös jälkihuollon kustannukset sisältyvät avohuollon kustannuksiin.

Kuutoskaupunkien avohuollon kustannukset olivat vuonna 2014 yhteensä lähes 68 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna deflatoidut kustannukset nousivat Turussa (+20,7 %) ja Tampereella (+20,5 %), mutta laskivat Oulussa (-24,3 %), Vantaalla (-11,2 %) ja Helsingissä (-7,6 %). Oulussa kustannusten laskua selittää osaltaan se, että vuoden 2014 osalta taloudellisten tukitoimien kustannuksesta on poistettu sijoitusten kustannukset, jotka niissä olivat mukana edellisvuonna. Espoossa kustannuksissa ei juurikaan tapahtunut muutoksia.

Suurin osa avohuollon kustannuksista syntyy avohuollon sosiaalityöstä ja avohuollon tukitoimista.

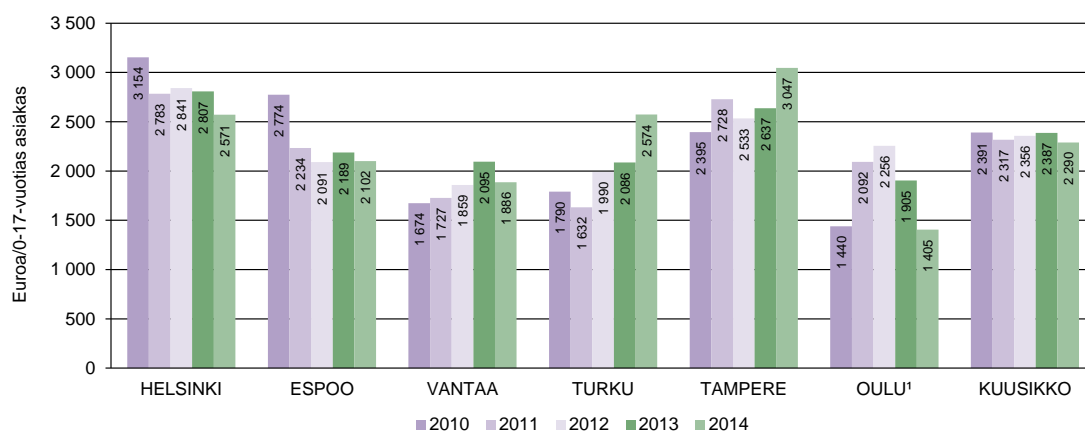
Taulukko 7 Avohuollon kustannusten jakautuminen toiminnoittain sekä deflatoitujen kokonaiskustannusten muutos (%) 2013–2014 ja 2010–2014.

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Avohuollon kokonaiskustannukset (€)	25 165 853	9 582 881	9 242 908	6 736 515	11 566 911	5 574 521	67 869 589
Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö	10 645 374	3 206 606	3 247 599	1 484 228	3 764 902	2 666 710	25 015 419
Jälkihuollon kokonaiskustannukset	2 939 817	1 910 348	1 158 112	878 552	3 063 034	792 961	10 742 824
Avohuollon tukitoimet	11 413 562	4 155 566	4 537 678	3 350 306	4 470 747	1 259 094	29 186 952
Lastensuojelun taloudelliset tukitoimet (§35 ja §36)	167 100	310 361	299 519	1 023 429	268 228	855 757	2 924 394
Avohuollon kokonaiskustannukset (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö	42,3	33,5	35,1	22,0	32,5	47,8	36,9
Jälkihuollon kokonaiskustannukset	11,7	19,9	12,5	13,0	26,5	14,2	15,8
Avohuollon tukitoimet	45,4	43,4	49,1	49,7	38,7	22,6	43,0
Lastensuojelun taloudelliset tukitoimet (§35 ja §36)	0,7	3,2	3,2	15,2	2,3	15,4	4,3
Kustannukset yhteensä, muutos (% defl.) 2013-2014 ¹	-7,6	-0,1	-11,2	20,7	20,5	-24,3	-2,7
Kustannukset yhteensä, muutos (% defl.) 2010-2014 ²	-9,2	4,1	9,2	39,0	54,8		

¹ Oulun vuoden 2013 avohuollon kustannustiedoissa oli mukana sijaishuollon kustannuksia. Vuoden 2014 kustannuksista nämä on poistettu. Tämä selittää osaltaan Oulun avohuollon kustannusten laskua edellisvuodesta.

² 1.1.2013 tapahtuneen kuntaliitoksen vuoksi kustannusten muutosta vuosien 2010-2014 välillä ei ole järkevää Oulun osalta tarkastella. Myös koko Kuusikon osalta tämä tarkastelu on em. Syystä jätetty pois

Kustannukset avohuollon asiakasta kohden vaihtelivat Oulun 1 374 eurosta Tampereen 3 047 euroon (kuvio 8). Avohuollon deflatoidut kustannukset asiakasta kohden nousivat Turussa (+23,4 %) ja Tampereella (+15,6 %). Helsingissä (-8,4 %), Vantaalla (-10 %) ja Espoossa (-4 %) kustannukset laskivat. Oulussa kustannukset asiakasta kohden laskivat -26,3 prosenttia, mikä johtui osittain siitä, että edellisen vuoden kustannuksissa olivat mukana sijaishuollon kustannuksia. (Liite 4D.)

¹ Oulun vuoden 2013 avohuollon kustannustiedoissa olivat lastensuojelun taloudellisissa tukitoimissa mukana sijaishuollon kustannuksia. Vuoden 2014 kustannuksista nämä on poistettu.

Kuvio 8 Avohuollon kokonaiskustannukset asiakasta kohden vuosina 2010-2014 (vuosien 2010-2013 kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä sosiaalitoimelle)

4 SIOJITETUT LAPSET

Sijoitettuihin lapsiin lasketaan mukaan lapset, joiden huostaanotto tai avohuollon sijoitus on sosiaaliviranomaisen tai hallinto-oikeuden päätökseen perustuva. Kuusikko-raportissa tarkastellaan erikseen sijoituspäätösten mukaan eriteltynä avohuollon tukitoimena sijoitettuja, kiireellisesti sijoitetuttuja sekä huostaanotettuja lapsia.

Lapsia sijoitetaan kodin ulkopuolelle kunnan omiin laitoksiin ja ostopalvelulaitoksiin, luvanvaraiseen perhehoitoon (ns. ammatillisiin perhekoteihin) sekä toimeksiantosopimukseen perustuvaan perhehoitoon eli sijaisperheisiin. Toimeksiantoon perustuva perhehoito pitää sisällään myös lasten sijoitukset läheisverkostoon silloin, kun lapsen sijoitus perustuu sosiaaliviranomaisen tai hallinto-oikeuden päätökseen ja kunta on tehnyt lapsen sijoituksesta toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa. Läheisverkostoon sijoitusten lisäksi lastensuojelun asiakkaiden tilannetta voidaan auttaa myös ns. läheisverkostoratkaisuilla. Tällöin kyseessä ei ole lapsen sijoitus kodin ulkopuolelle vaan lapsen asuminen ja huolenpito järjestetään toisen vanhemman, sukulaisen tai muun läheisen luona huoltajuusjärjestelyin. Läheisverkostoratkaisut eivät sisälly Kuusikko-raportissa kodin ulkopuolelle sijoitettuihin lapsiin. Myöskään turvakoteihin sijoitetut lapset eivät ole luvussa mukana. (Puustinen-Korhonen 2012.)

4.1 Sijoitettujen lasten määrä

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2014 aikana kodin ulkopuolelle sijoitettuna yhteensä 5 120 lasta. Sijoitettujen lukumäärä laski Helsingissä (-7,6 %), Espoossa (-7 %) sekä hieman Vantaalla (-0,4 %). Oulussa (+3,4 %), Tampereella (+1,7 %) ja Turussa (+1 %) sijoitettuja oli hieman edellisvuotta enemmän. Ikäryhmittäin tarkasteltuna eniten sijoitettuna on peruskouluikäisiä lapsia.

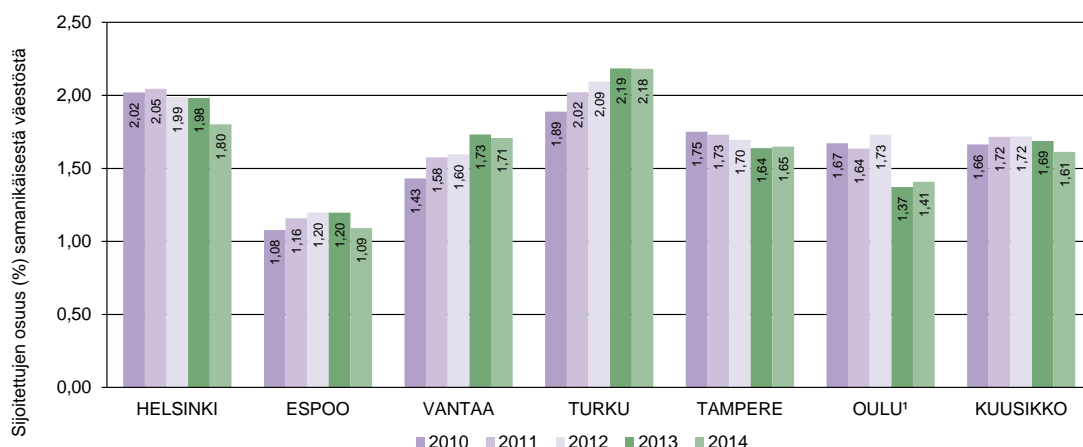
Taulukko 8 Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat lapset ikäryhmittäin vuonna 2014 sekä muutos (%) 2013–2014 ja 2010–2014

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu ¹	Kuusikko
Sijoitetut 0 - 17-vuotiaat ikäryhmittäin (%)							
0-2 -vuotiaat	6,3	8,6	8,8	9,0	8,2	9,5	7,9
3-6 -vuotiaat	12,4	13,2	13,7	14,1	15,4	17,6	13,9
7-12 -vuotiaat	28,9	25,5	29,0	27,1	28,5	25,0	27,7
13-15 -vuotiaat	26,3	25,5	28,7	19,2	24,4	25,7	25,4
16-17 -vuotiaat	26,1	27,2	19,8	30,5	23,5	22,2	25,1
Yhteensä (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sijoitetut yhteensä (lkm) 2014	1 832	666	773	619	599	631	5 120
Sijoitetut yhteensä (lkm) 2013	1 983	716	776	613	589	610	5 287
Kaikki yhteensä, muutos (%) 2013-2014	-7,6	-7,0	-0,4	1,0	1,7	3,4	-3,2
Kaikki yhteensä, muutos (%) 2010-2014	-6,4	6,6	22,5	16,8	-3,5	.	.

¹Oulussa 1.1.2013 tapahtuneen kuntaliitoksen vuoksi muutosta vuosien 2010-2014 välillä ei ole järkevää tarkastella.

Myös koko Kuusikon osalta tämä tarkastelu on em. syystä jätetty pois

Kodin ulkopuolelle vuoden 2014 aikana sijoitettuna olleiden lasten osuus 0–17-vuotiaasta väestöstä vaihteli kuutoskaupungeissa Espoon 1,09 prosentista Turun 2,18 prosenttiin.

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 9 Kodin ulkopuolelle vuonna 2014 sijoitettuna olleiden 0–17-vuotiaiden osuus (%) samanikäisestä väestöstä kuutoskaupungeissa

4.2 Sijoituspäätökset

Päätökset kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista voidaan jakaa sijoituksiin avohuollon tukitoimena, kiireellisiin sijoituksiin ja huostaanottoihin. Lastensuojelulaissa puhutaan sijaishuollosta, kun tarkoitetaan huostaan otetun tai kiireellisesti sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Lapsi voidaan sijoittaa kodin ulkopuolelle myös avohuollon tukitoimena, jolloin kyseessä on aina rajallinen ja lyhyt ajanjakso, joka kirjataan asiakassuunnitelmaan. (Laiho 2010, 188)

Taulukossa 9 on tarkasteltu vuoden 2014 aikana tehtyjä sijoituspäätöksiä. Sijoituspäätöksiä kuutoskaupungeissa tehtiin vuoden 2014 aikana yhteensä 3 477, mikä oli yli 406 päätöstä (-10,6 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Päätösten määrä väheni erityisesti Helsingissä (-21,3 %) ja Espoossa (-20,7 %). Muissa kaupungeissa muutokset olivat pieniä.

Taulukko 9 Vuoden 2014 aikana tehdyt sijoituspäätökset sijoitusperusteen mukaan

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kaikki sijoituspäätökset yhteensä	1 226	356	477	467	345	606	3 477
Sijoitus avohuollon tukitoimena	560	114	176	255	85	285	1 475
Kiireellinen sijoitus	467	174	230	155	197	245	1 468
Huostaanotto	199	68	71	57	63	76	534
Suostumukseen perustuvat huostaanotot	146	49	46	27	46	38	352
Hallinto-oikeuden päättämät huostaanotot	53	19	25	30	17	37	181
Hallinto-oikeuden hylkäämät hakemukset	6	0	0	3	3	0	12
<i>Kaikki sijoituspäätökset yhteensä (%)</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Sijoitus avohuollon tukitoimena</i>	45,7	32,0	36,9	54,6	24,6	47,0	42,4
<i>Kiireellinen sijoitus</i>	38,1	48,9	48,2	33,2	57,1	40,4	42,2
<i>Huostaanotto</i>	16,2	19,1	14,9	12,2	18,3	12,5	15,4

Samasta lapsesta voidaan vuoden aikana tehdä useampikin sijoituspäätös – esimerkiksi ensin päätös kiireellisestä sijoituksesta ja sen jälkeen huostaanottopäätös. Taulukon luvut eivät siis kerro sijoitettujen lasten lukumäärää. Sijoitettujen lasten lukumäärää tarkastellaan sijoituspäätöslajeittain seuraavissa luvuissa (luvut 4.3–4.5).

4.3 Avohuollon tukitoimena sijoitetut lapset

Avohuollon tukitoimena tapahtuva sijoitus on tuen tarvetta arvioiva tai kuntouttava ajanjakso, ja lapsi pyritään sijoittamaan ensisijaisesti yhdessä huoltajansa kanssa. Avohuollon tukitoimena järjestettävän sijoituksen lähtökohtana on lapsen ja perheen kuntoutuminen, ei pitempiaikainen sijoitus kodin ulkopuolelle. Avohuollon sijoitus on mahdollinen myös tilanteissa, joissa esimerkiksi lapsen vanhemman sairastumisen vuoksi on tarkoituksenmukaista sijoittaa lapsi kodin ulkopuolelle. (Sosiaaliportti 2012, Laiho 2010, 179.)

Taulukko 10 Uudet vuoden 2014 aikana kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut lapset. Turvakoteihin sijoitetut eivät sisälly lukuihin.

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
0 - 17-vuotiaat (%)							
0-2 -vuotiaat	16,5	25,4	14,8	26,6	16,7	14,8	18,3
3-6 -vuotiaat	19,2	16,7	19,5	20,9	25,0	12,9	18,3
7-12 -vuotiaat	24,3	27,2	29,7	23,0	25,0	21,0	24,5
13-15 -vuotiaat	26,6	14,0	16,4	18,0	11,7	37,1	24,1
16-17 -vuotiaat	13,4	16,7	19,5	11,5	21,7	14,3	14,9
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 - 17-vuotiaat (lkm)	395	114	128	139	60	210	836
Muutos (%) 2013-2014	-9,6	0,9	-19,5	33,7	-15,5	7,1	-22,6

Avohuollon tukitoimena sijoitettujen kohdalla 0–2-vuotiaiden lasten osuus on suurempi kuin kiireellisesti sijoitettujen tai huostaan otettujen lasten kohdalla.

4.4 Kiireellisesti sijoitetut lapset

Kiireelliseen sijoitukseen puolestaan päädytään silloin, kun kodin olosuhteet tai puutteet lapsen huolenpidossa välittömästi vaarantavat lapsen terveyttä tai kehitystä. Kiireellisten sijoitusten määrä on kasvanut koko maassa vuodesta 1990-luvun alusta alkaen. (Kuoppala & Säkkinen 2012, 2-5.)

Taulukko 11 Uudet vuoden 2014 aikana kodin ulkopuolelle kiireellisesti sijoitetut lapset

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
0 - 17-vuotiaat (%)							
0-2 -vuotiaat	9,7	14,4	11,6	14,5	9,4	14,4	11,8
3-6 -vuotiaat	14,6	9,2	14,4	16,1	13,7	10,3	13,2
7-12 -vuotiaat	18,7	17,2	23,7	23,4	15,8	16,0	19,1
13-15 -vuotiaat	30,3	28,7	29,3	20,2	36,0	38,7	30,8
16-17 -vuotiaat	26,7	30,5	20,9	25,8	25,2	20,6	25,0
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 - 17-vuotiaat (lkm)	412	174	215	124	139	194	1 258
Muutos (%) 2013-2014	-23,8	-8,9	-13,0	-28,3	-21,9	-2,0	-17,7

Kiireellisten sijoitusten lukumäärä laski kaikissa kaupungeissa edellisvuodesta.

4.5 Huostaanotetut lapset

Huostaanotto on tilanne, jossa lapsi otetaan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen huostaan ja hänelle järjestetään sijaishuolto. Huostaanottoon voidaan ryhtyä vain, jos katsotaan, etteivät avohuollon tukitoimet ole riittäviä turvaamaan lapsen terveyttä ja kehitystä. (Sosiaaliportti 2012)

Taulukko 12 Uudet vuoden 2014 aikana huostaanotetut lapset

	Helsinki ¹	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
0 - 17-vuotiaat (%)							
0-2 -vuotiaat		2,9	15,5	7,0	30,5	20,0	15,2
3-6 -vuotiaat		7,4	5,6	10,5	13,6	18,7	11,2
7-12 -vuotiaat		14,7	19,7	19,3	11,9	20,0	17,3
13-15 -vuotiaat		23,5	31,0	15,8	20,3	33,3	25,5
16-17 -vuotiaat		51,5	28,2	47,4	23,7	8,0	30,9
Yhteensä		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 - 17-vuotiaat (lkm)		68	71	57	59	75	330
Muutos (%) 2013-2014		-28,4	-20,2	-13,6	40,5	-1,3	-44,4

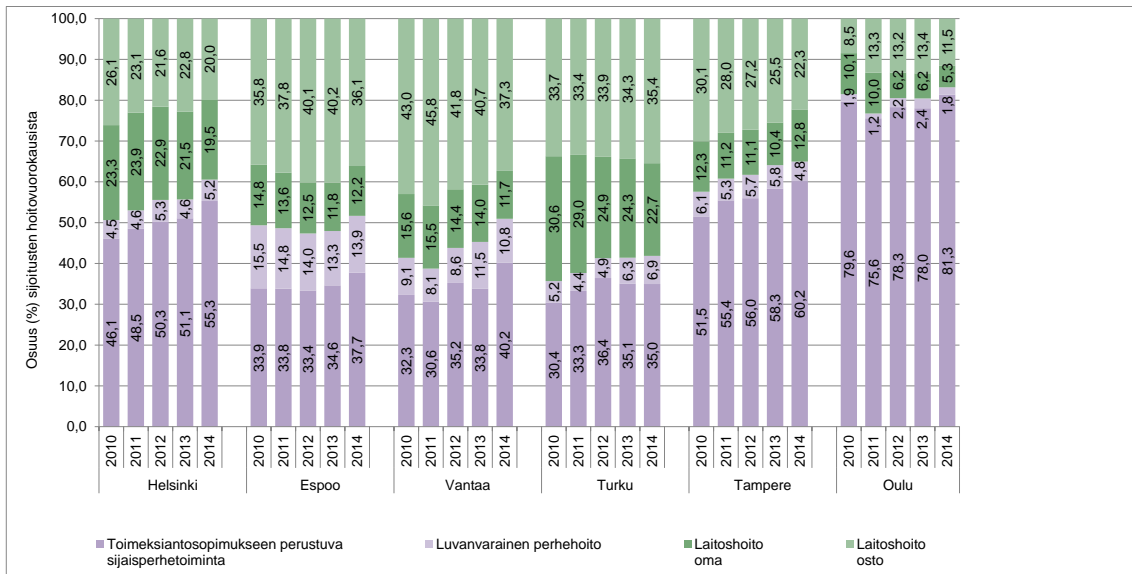
¹ Helsingin huostaanotettuja lapsia ei ole vuoden 2014 osalta mahdollista saada ikäryhmittäin

Huostaanottojen määrä väheni Tamperetta lukuun ottamatta kaikissa kaupungeissa. Helsingistä ei vuoden 2014 osalta ole mahdollista saada huostaanotettujen lasten määrää ikäryhmittäin.

4.6 Sijoitusten hoitomuotojen kehitys

Vuoden 2012 alussa astui voimaan lastensuojelulain muutos, jonka mukaan lapsen sijaishuolto on järjestettävä ensisijaisesti perhehoidossa. Kuviossa 10 on esitetty sijoitusten hoitovuorokausien jakautuminen laitoshuoltoon ja perhehoitoon vuosina 2010–2014. Laitoshuolto (kuviossa vihreällä) on eritelty kuntien omiin hoitolaitoksiin ja ostopalvelulaitoksiin. Perhehoito (kuviossa violetilla) on eritelty luvanvaraisen perhehoitoon (ammattilliset perhekodit) ja toimeksiantoon perustuvaan perhehoidon (sijoitukset sijaisperheisiin sisältäen sijoitukset läheisverkostoon).

Hoitomuotoihin liittyvät muutokset tulevat näkyviksi vasta pidemmän ajan kuluessa, sillä suuri osa sijoituksista on pitkäaikaisia sijoituksia. Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus sijoitusten hoitovuorokausista on kasvanut aikavälillä 2010–2014 kaikissa kuutoskaupungeissa: Helsingissä 9,2, Tampereella 8,7, Vantaalla 7,9, Turussa 4,5, Espoossa 3,8 ja Oulussa 1,7 prosenttiyksikköä. Oulussa toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus on kuutoskaupunkien suurin, 81,3 prosenttia. Laitoshoidon osuus hoitovuorokausista on vastaavasti pienentynyt: Helsingissä -9,9, Vantaalla -9,6, Tampereella -7,4, Turussa -6,2, Espoossa -2,3 ja Oulussa -1,7 prosenttiyksikköä. Laitoshoidon osuus hoitovuorokausista vaihteli paljon kuntien välillä. Oulussa laitoshoidon vuorokausia oli 16,8 prosenttia kun taas Turussa, missä osuus oli kuutoskaupunkien korkein, niitä oli 58,1 prosenttia. (Kuvio 10.)

Kuvio 10 Sijoitusten eri hoitomuotojen osuus sijoitusten hoitovuorokausista Kuusikko-kunnissa vuosina 2010–2014

Lastensuojelulaki edellyttää, että lapsen sijoitustarvetta arvioitaessa selvitetään aina ensimmäiseksi sijoitusmahdollisuus lapsen läheisverkostoon. Tietoa sukulais- ja läheisverkostoon sosiaaliviranomaisen tai hallinto-oikeuden päätöksellä sijoitettujen lasten lukumäärästä kerättiin kuutoskaupungeista ensimmäisen kerran vuonna 2010. Vuoden 2014 aikana läheisverkostoon sijoitettiin yhteensä 355 lasta, mikä oli 48 lasta enemmän kuin edellisvuonna. Läheisverkostoon sijoitettujen lasten osuus kaikista vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista oli kuutoskaupungeissa 6,9 prosenttia. Toimeksiantoon perustuvaan perhehoitoon sijoitetuista heitä oli 14 prosenttia. (Liite 3F.)

4.7 Sijoitusten kustannukset

Sijoitusten kustannukset ovat suurin menoerä lastensuojelun kokonaiskustannuksista. Taulukossa 13 on eritelty sijoitusten kokonaiskustannukset kunnan omaan ja ostopalvelutoimintaan. Omaan toimintaan on laskettu omat hoitolaitokset, oma luvanvarainen perhehoito sekä toimeksiantoon perustuva perhehoito kokonaisuudessaan. Ostopalvelutoiminta pitää sisällään ostopalveluna hankitun laitoshoidon lisäksi ostopalveluna hankitun luvanvaraisen perhehoidon.

Kuutoskaupunkien sijoitusten kustannukset olivat yli 262 miljoonaa euroa vuonna 2014. Tämä oli kaikkiaan 79,4 prosenttia lastensuojelun kokonaiskustannuksista. Sijoitusten (deflatoidut) kokonaiskustannukset nousivat Oulussa (+3,9 %), Turussa (+2,6 %) ja Vantaalla (+2,5 %). Tampereella (-7,9 %), Espoossa (-2,1 %) ja Helsingissä (-1,1 %) kustannukset laskivat. Kunnan oman toiminnan osuus sijoitusten kustannuksista vaihteli Espoon 31,9 prosentista Oulun 76,7 prosenttiin.

Taulukko 13 Sijoitusten deflatoidut kokonaiskustannukset vuonna 2014 sekä muutos (%) edellisvuoteen ja vuoteen 2010

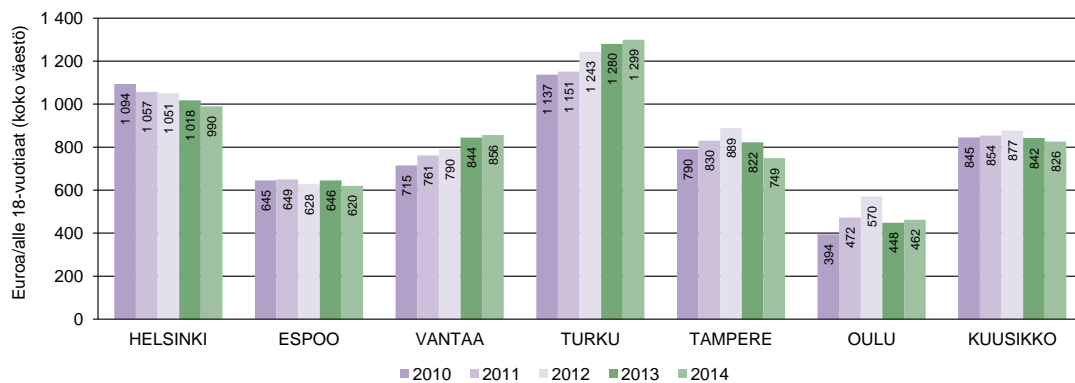
	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu ²	Kuusikko
Sijoitusten kustannukset (%)							
Kunnan oman toiminnan kustannukset	65,4	31,9	39,1	48,9	55,3	76,6	54,2
Ostopalvelutoiminnan kustannukset	34,6	68,1	60,9	51,1	44,7	23,4	45,8
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sijoitusten kustannukset (€)							
Oman toiminnan kustannukset ³	65 848 068	12 080 248	15 152 801	18 013 317	15 048 908	15 860 995	142 004 336
Ostopalvelutoiminnan kustannukset ³	34 782 218	25 757 114	23 608 256	18 837 341	12 170 000	4 849 725	120 004 654
Yhteensä	100 630 286	37 837 362	38 761 057	36 850 657	27 218 908	20 710 720	262 008 991
Kustannukset yhteensä, muutos (%) 2013-2014 ¹	-1,1	-2,1	2,5	2,6	-7,9	3,9	-0,6
Kustannukset yhteensä, muutos (%) 2010-2014 ¹	13,4	25,5	50,1	39,3	7,7	.	.

¹Vuosien 2010-2014 kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä

² Oulussa 1.1.2013 tapahtuneen kuntaliitoksen vuoksi kustannusten muutosta vuosien 2010-2014 välillä ei tarkastella Oulun eikä koko Kuusikon osalta.

³ Oman toiminnan kustannukset sisältävät sekä oman että ostopalveluna hankitun laitoshoidon aikaisen sosiaalityön kustannukset.

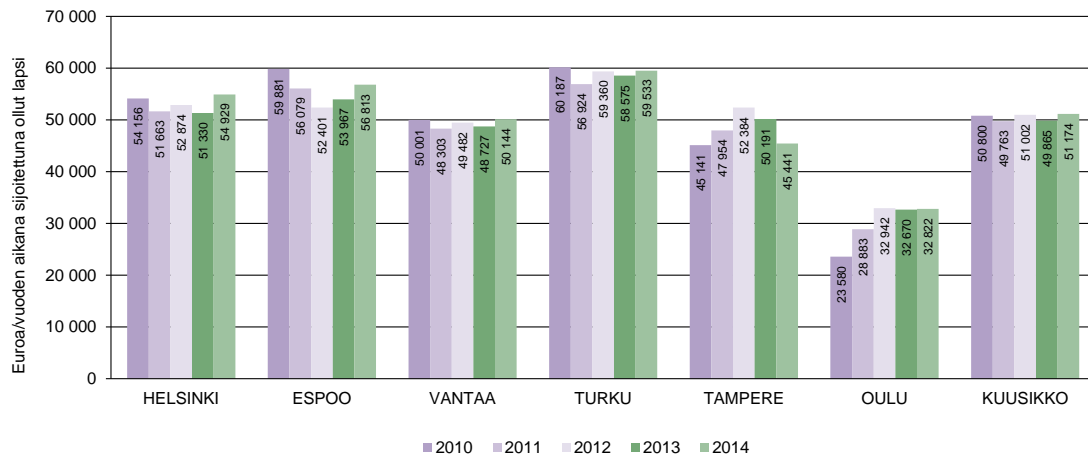
Kuvioissa 11 ja 12 on esitetty sijoitusten kustannukset 0–17-vuotiasta asukasta kohden ja sijoitettuna ollut lasta kohden. Koko 0–17-vuotiaaseen väestöön suhteutettuna kustannukset olivat kuutoskaupungeissa keskimäärin noin 826 euroa. Kustannukset vaihtelivat Oulun 462 eurosta Turun 1 299 euroon.

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 11 Sijoitusten kustannukset 0–17-vuotiasta väestöä kohden vuosina 2010–2014 (vuoden 2014 arvossa)

Sijoitettuna ollutta lasta kohden kustannukset olivat keskimäärin 51 174 euroa. Kustannukset vaihtelivat Oulun 32 822 eurosta Turun 59 533 euroon.

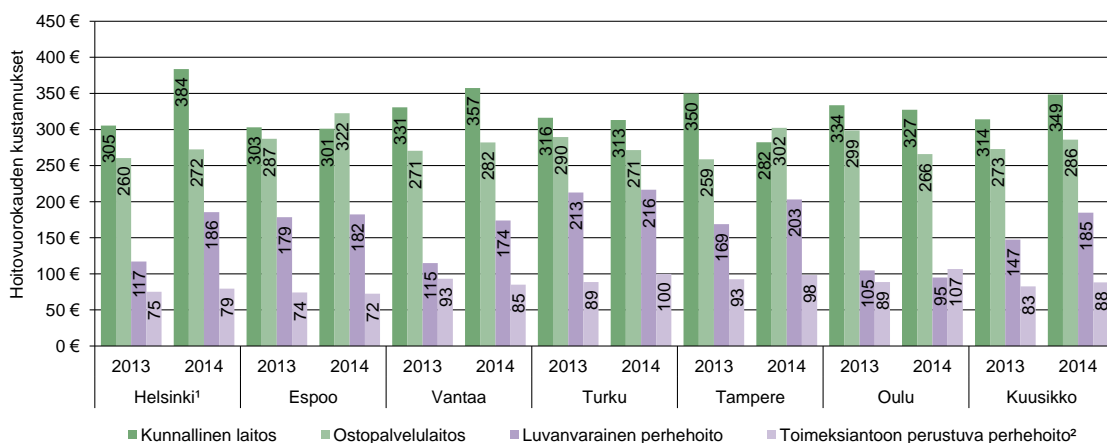

¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 12 Lasten sijaishuollon kustannukset 0–17 –vuotiasta sijoitettuna ollutta lasta kohti vuosina 2010–2014 (vuoden 2014 arvossa)

Sijoitusten kokonaiskustannuksiin vaikuttaa muun muassa se, miten sijoitusten hoitovuorokaudet jakautuvat eri hoitomuotojen välille. Kuviossa 13 vertaillaan sijoitusten hoitovuorokausien keskimääräisiä kustannuksia vuosina 2013–2014. Hoitovuorokaudet on jaettu kunnallisiin laitoksiin, ostopalvelulaitoksiin, luvanvaraiseen perhehoitoon sekä toimeksiantoon perustuvaan sijaisperhehoitoon. Suurimmat vuorokausikustannukset ovat kunnallisissa ja ostopalvelulaitoksissa, pienimmät toimeksiantoon perustuvassa sijaisperhehoidossa.

Oman laitoshoidon kustannukset olivat kuutoskaupungeissa keskimäärin 349 euroa hoitovuorokautta kohden ja ostopalvelulaitoshoidon kustannukset 286 euroa. Perhehoidon kustannukset ovat huomattavasti laitoshoidoa pienemmät. Kuutoskaupungeissa luvanvaraisen perhehoidon hoitovuorokausi maksoi keskimäärin 285 euroa ja toimeksiantoon perustuvan perhehoidon hoitovuorokausi 88 euroa.

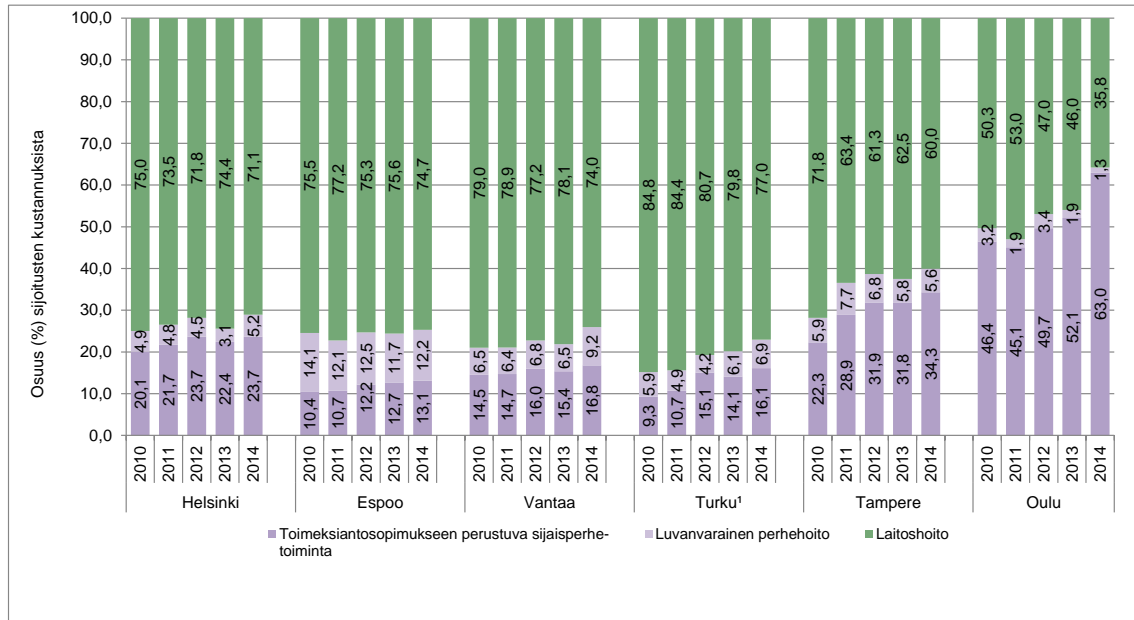

¹ Kustannusrakenteen muutos Helsingissä nostaa kustannuksia (kunnalliset laitokset)

² Sisältää läheisverkostojen sijoitukset

Kuvio 13 Sijoitusten hoitovuorokauden keskimääräiset kustannukset 2013–2014. Vuoden 2013 kustannukset on korotettu vuoden 2014 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä.

Pääkaupunkiseudun kunnissa ja Turussa 71,1–77 prosenttia sijoituksen kustannuksista oli laitoshoidon kustannuksia. Laitoshoidon vuorokausien osuus kaikista sijoitusten hoitovuorokausista oli näissä kaupungeissa 39,5–58,2 prosenttia. Oulussa kustannuksista 35,8 prosenttia ja Tampereella 60 prosenttia oli laitoshoidon kustannuksia. Vastaavasti laitoshoidon osuus hoitovuorokausista oli molemmissa kaupungeissa muita kuutoskaupunkeja pienempi: Oulussa 16,8 ja Tampereella 35,1 prosenttia.

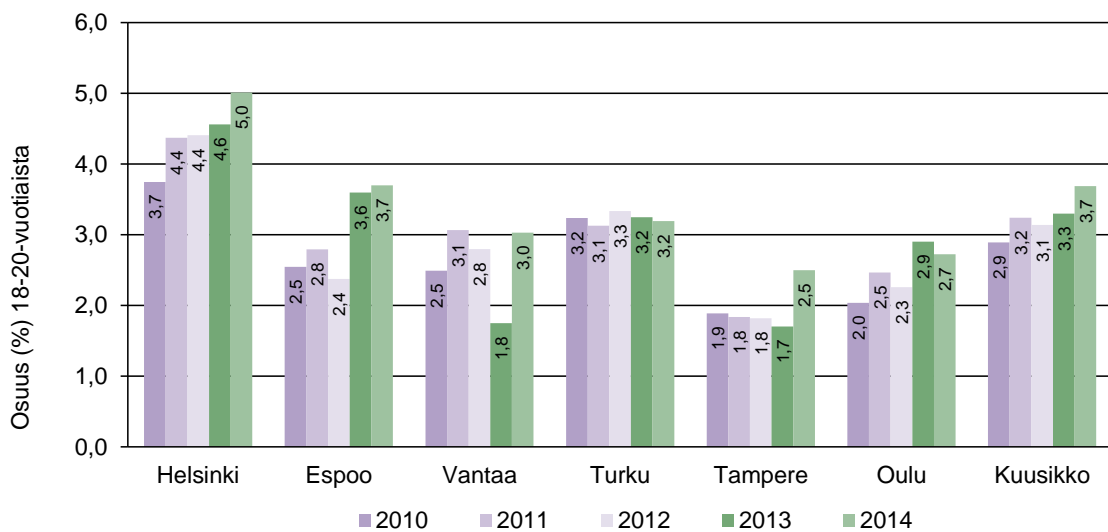

Kuvio 14 Toimeksiantoon perustuvan ja luvanvaraisen perhehoidon sekä laitoshoidon osuus (%) sijoitusten kokonaiskustannuksista vuosina 2009–2013

5 JÄLKIHUOLTO

Jälkihuollolla tarkoitetaan tukea, jota annetaan sijaishuollossa olleelle lapselle tai nuorelle, hänen vanhemmilleen ja huoltajilleen sekä henkilöille, joiden hoidossa ja kasvatuksessa lapsi tai nuori on ollut. (Sosiaaliportti 2012)

Kuusikko-kunnissa oli vuoden 2014 aikana yhteensä 2 371 jälkihuollon 18-20-vuotiasta asiakasta. Heidän lukumääränsä nousi Vantaalla (71 %), Tampereella (45,9 %), Oulussa (14,1 %), Helsingissä (7,6 %) ja Espoossa (1,4 %). Turussa lukumäärä hieman pieneni (-3,2 %). Jälkihuollon asiakkaana olleiden nuorten osuus samanikäisestä väestöstä on suurin Helsingissä (5 %) ja pienin Tampereella (2,5 %).

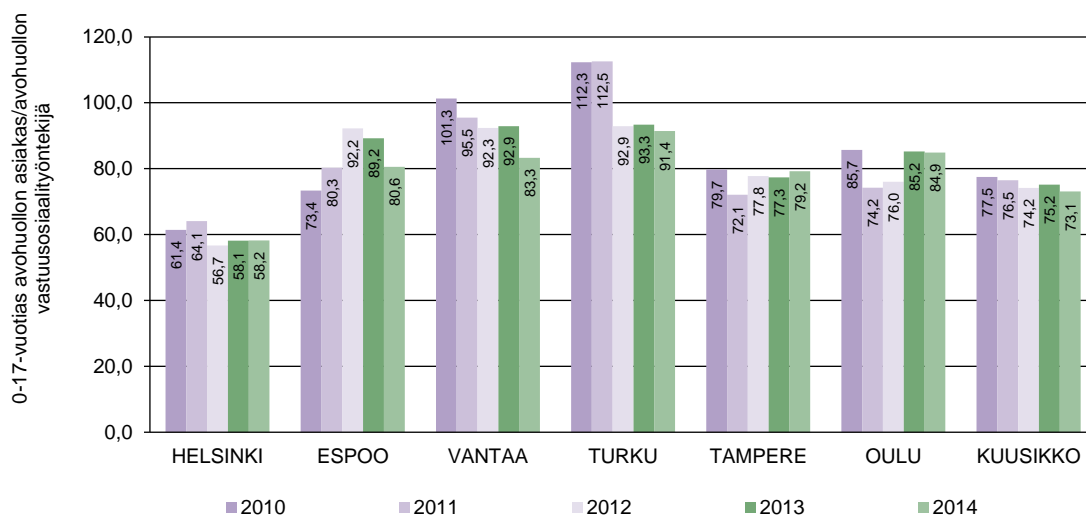
¹ Oulun tiedot vuosilta 2010-12 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013-14 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Kuvio 15 Jälkihuollon asiakkaana olleiden nuorten osuus vastaavanikäisestä väestöstä Kuusikko-kunnissa vuosina 2010–2014

Jälkihuollon kustannukset on kerätty osana avohuollon kustannuksista. Jälkihuollon kustannusten osuus kaikista avohuollon kustannuksista oli kuutoskaupungeissa yhteensä yli 10,6 miljoonaa euroa eli noin 15,8 prosenttia avohuollon kustannuksista. Jälkihuollon kustannusten erittely avohuollon kustannuksista on vaikeaa, ja kuntien käytännöt kustannusten kirjaamisessa vaihtelevat.

6 LASTENSUOJELUN HENKILÖSTÖ

Kuutoskaupungeissa oli vuonna 2014 yhteensä 2 046 lastensuojelun työntekijää, heistä 24,2 prosenttia vastuusosiaalityöntekijöitä. Kunnallisen laitoshuollon henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 53 prosenttia. Kuviossa 16 on verrattu avohuollon 0–17-vuotiaiden asiakasmäärää avohuollon vastuusosiaalityöntekijää kohden. Kuviossa ovat mukana kaikki vuoden aikana asiakkaana olleet 0–17-vuotiaat. Siitä voi suoraan päätellä, kuinka monta asiakasta yhdellä avohuollon vastuusosiaalityöntekijällä on kerrallaan. (Liite 3A)

Kuvio 16 Kaikki vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleet 0–17-vuotiaat asiakkaat yhtä avohuollon vastuusosiaalityöntekijän vakanssia kohden vuosina 2010–2014 (ei sisällä sijais-eikä jälkihuoltoa)

7 ASIAKASPALAUTE

Lastensuojelun raporttiin on kerätty lyhyt yhteenveto kussakin kunnassa viimeksi toteutetusta asiakastyytyväisyyskyselystä ja/tai kuvaus käytössä olevasta asiakaspalautejärjestelmästä.

Helsinki

Lastensuojelun sijaishuollossa on aiemmin kerätty asiakaspalautetta joka toinen vuosi tehtävällä kyselyllä. Viime aikoina palautteen kerääminen on muokkautunut arkitöiden yhteydessä tapahtuvaksi ns. jatkuvaksi palautteen keräämiseksi ja kokemusasiantuntijoiden kuulemiseksi. Lastenkodeissa asiakaspalautetta on kerätty säännöllisesti järjestetyissä osastojen asiakaskokouksissa. Lisäksi on perustettu Nuorten foorumi, jossa kokemusasiantuntijat tuovat esille toiminnan kehittämisen kannalta olennaista asiakkaan näkökulmaa. Nuorten foorumi osallistuu myös nettisivujen kehittämistyöhön, joiden avulla pyritään vaikuttamaan lastensuojelun imagoon ja tunnettavuuteen lasten, nuorten ja perheiden keskuudessa.

Sijaishuollon sosiaalityö on osallistunut viraston asiakaspalautteen keräämiseen loppuvuonna 2014, mutta pieneksi jääneen vastausmäärän (alle 30) vuoksi tuloksia ei sijaishuollon osalta tarkasteltu erikseen. Kaikkiaan palaute oli kuitenkin kiitettävää.

Asiakaspalautetta on kerätty säännöllisesti aina vanhempien vertaisryhmiin ja perheleirille osallistuneilta aikuisilta ja lapsilta, niin myös 2014.

Perhehoidossa toimii sijoitettujen nuorten kokemusasiantuntijoiden ryhmä Stadin vahvat vaikuttajat, jotka ovat osallistuneet sijaisperheiden koulutuspäivässä nuorten työpajaan. Sen tuloksena on painettu kirjanen Nuoren hyvä tuleminen perhehoitoon. Nuoret tuottavat muutakin materiaalia myös kokoontumistensa tuloksena. Kokemusasiantuntijavanhempia on ollut kertomassa omasta näkökulmastaan vanhempien kanssa työskentelyn koulutuspäivässä sijoituksen sosiaalityön henkilökunnalle.

Espoo

Suunnitteilla on sähköinen asiakaspalautekysely perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakkaille. Lastensuojelun osalta asiakaspalautetta on tarkoitus kerätä lastensuojelutarpeen selvitysvaiheen asiakkailta.

Vantaa

Vantaalla tehdään sosiaali- ja terveystalvelujen asiakastyytyväisyyskysely joka toinen vuosi. Viimeisin kysely on vuodelta 2014. Asiakaskyselyssä olivat mukana perhepalveluiden, vanhus- ja vammaispalveluiden, terveydenhoidon tulosalueet ja niiden tulosityksiköt sekä suun terveydenhoidon liikelaitos.

Lastensuojelun tulosityksikköä koskevia vastauksia saatiin kaikkiaan 258. Tulosten mukaan asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun. Heidän antamiensa kouluarvosanojen

keskiarvo on noussut kokonaisuutena vuodesta 2012 ja oli nyt lähes kiitettävä eli 8,91 (vuonna 2012 keskiarvo oli 8,71). Tarkemmat tulokset löytyvät liitteestä 5.

Turku

Turussa tehtiin asiakastyytyväisyyskysely marraskuun 2014 aikana. Kysely tehtiin kaikissa sosiaalityön tulosalueen yksiköissä. Kyselyyn vastasi yhteensä 1014 henkilöä. Kyselyssä yleisarvosanaksi 3,74. Kyselyyn oli sisällytetty myös Kuusikko-mittarin kysymykset, joiden osalta tulokset on esitetty liitteessä 5.

Tampere

Perhetukikeskuksissa on kerätty jatkuvalla palautteella kaikilta asiakkailta palautetta omalle kaavakkeella. Erillisillä työryhmillä on omia palautekaavakkeita. Avopalveluiden syksyllä tapahtuvassa asiakaspalautekyselyssä on Kuusikkokuntien kysymyksiä, mutta lastensuojelusta vastaajien määrä on vähäinen.

Hajanaisen ja erillisillä lomakkeilla kerättyjen palautteiden vertailu on vaikeaa. Keväällä 2015 Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa on uudistettu yhtenäinen palautekaavake, jossa käytetään Kuusikkokuntien kysymyksiä. Yhtenäisellä lomakkeella palautteiden kerääminen on aloitettu 1.6.2015.

Oulu

Oulussa on vuodesta 2009 alkaen tehty joka toinen vuosi laaja asiakaspalautekysely hyvinvointipalveluiden (=sosiaali- ja terveystoimen) sekä oman tuotannon että ostopalvelujen asiakkaille. Viimeisin kysely on toteutettu toukokuussa 2013. Kysely toteutettiin Zef-arviointityökalun avulla internet-kyselynä, jonka lisäksi oli mahdollista vastata paperisella lomakkeella. Kyselyyn vastasivat palveluissa kahden viikon aikana asioineet. Vastaajia oli yhteensä 5157, joista lastensuojelun asiakkaita oli 91. Kyselyyn oli sisällytetty myös Kuusikko-mittarin tai niitä vastaavia kysymyksiä (kts. liite). Asteikolla 1-5 lastensuojelun keskiarvo oli kaikkien kysymysten osalta omassa tuotannossa 3,6 ja yksityisillä 3,7. Asiakaspalautekyselyn lisäksi asiakkailta on mahdollista antaa jatkuvaa palautetta yksiköissä, internet-sivuilla tai yhteis palvelupisteessä (Oulu10, jossa käytössä sähköinen CRM-asiakaspalautejärjestelmä).

8 YHTEENVETO

Kuutoskaupungeissa tehtiin vuoden 2014 aikana yhteensä 39 035 lastensuojeluilmoitusta. Yhtä lasta kohden tehtiin keskimäärin 1,8 lastensuojeluilmoitusta. Lastensuojeluilmoituksen kohteena oli noin 7 prosenttia kuutoskaupunkien 0-17-vuotiaista. Lastensuojeluilmoituksista 76,6 prosenttia on viranomaisten tekemiä. Viranomaisista eniten ilmoituksia tekee poliisi (28,4 % viranomaisten tekemistä ilmoituksista). Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä on kuutoskaupungeissa kasvanut lähes 26 prosenttia vuodesta 2010, mutta edellisvuoteen verrattuna lastensuojeluilmoituksia tehtiin hieman vähemmän.

Kuutoskaupungeissa tehtiin vuoden 2014 aikana yhteensä 12 035 lastensuojelutarpeen selvitystä. Lukumäärä on kasvanut vuodesta 2010 lähes 60 prosenttia, mutta edellisvuoteen verrattuna suurta muutosta ei ole. Lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen asiakkuus jatkui noin 45 prosentilla lapsista.

Kuutoskaupungeissa oli vuonna 2014 yhteensä 29 608 lastensuojelun asiakasta. Lukumäärässä ei tapahtunut suuria muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Vuodesta 2010 lastensuojelun asiakasmäärä on kuutoskaupungeissa noussut 16,5 prosenttia ja kaupunkien välillä on eroja. Oulussa asiakasmäärä on noussut pitkälti kuntaliitoksen vuoksi (+48 %). Muista kaupungeista asiakasmäärä on vuodesta 2010 kasvanut Espoossa (+26,4 %), Tampereella (+19,1 %), Helsingissä (+13,6 %) ja Turussa (10,9 %). Vantaa on kaupungeista ainoa, jossa lukumäärä ei aikavälillä 2010–2014 ole kasvanut (-0,8 %). Vantaallakin asiakasmäärä on kuitenkin vuositasolla vaihdellut.

Vuoden aikana alkaneiden uusien avohuollon asiakkuuksien lukumäärä kasvoi Espoossa (+8,8 %) ja Tampereella (+1,1 %). Turussa (-5,8 %), Vantaalla (-3,3 %), Oulussa (-3,1 %) ja Helsingissä (-1,4 %) alkaneita asiakkuuksia oli edellisvuotta vähemmän.

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2014 aikana yhteensä 5 120 lasta, jotka olivat sijoitettuna kodin ulkopuolelle. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä nousi edellisvuodesta hieman Oulussa (+3,4 %), Tampereella (+1,7 %) ja Turussa (1 %). Helsingissä (-7,6 %), Espoossa (-7 %) ja Vantaalla (-0,4 %) lukumäärä väheni. Sijoituspäätöksiä kuutoskaupungeissa tehtiin vuoden 2014 aikana yhteensä 3 478, mikä oli yli 400 päätöstä (-10,5 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Päätösten määrä väheni Helsingissä ja Espoossa noin 20 prosenttia, mutta muissa kaupungeissa muutokset olivat vähäisiä.

Vuoden 2012 alussa voimaan astui lastensuojelulain muutos, joka edellyttää, että lapsen sijaishuolto on järjestettävä ensisijaisesti perhehoidossa. Hoitomuotoihin liittyvät muutokset tulevat näkyviksi vasta pidemmän ajan kuluessa, sillä suuri osa sijoituksista on pitkäaikaisia sijoituksia. Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus sijoitusten hoitovuorokausista on kasvanut aikavälillä 2010-2014 kaikissa kuutoskaupungeissa ja laitoshoidon osuus hoitovuorokausista on vastaavasti pienentynyt. Laitoshoidon osuus hoitovuorokausista vaihteli paljon kuntien välillä. Oulussa laitoshoidon vuorokausia oli 16,8 prosenttia kun taas Turussa, missä osuus oli kuutoskaupunkien korkein, niitä oli 58,2 prosenttia.

Lastensuojelulaki edellyttää, että lapsen sijoitustarvetta arvioitaessa selvitetään aina ensimmäiseksi sijoitusmahdollisuus lapsen läheisverkostoon. Vuoden 2014 aikana läheisverkostoon sijoitettiin yhteensä 355 lasta, mikä oli 48 lasta enemmän kuin edellisvuonna.

Lastensuojelun kokonaiskustannukset olivat Kuusikko-kunnissa lähes 330 miljoonaa euroa vuonna 2014. Deflatoidut kustannukset laskivat hieman edellisvuodesta (- 1,1 prosenttia). Kokonaiskustannukset ovat laskivat Turku (+5,1 %) lukuun ottamatta. Suurin osa lastensuojelun kustannuksista syntyy lasten sijoituksista. Sijoitusten osuus kustannuksista vaihteli vuonna 2014 Tampereen 70,2 prosentista Turun 84,5 prosenttiin.

Kuntien perhepalveluihin on tulossa uuden sosiaalihoitolain myötä merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat siihen, kuinka lastensuojelun palvelut jatkossa resurssoidaan ja järjestetään. Uuden lain myötä perhepalvelujen painopiste muuttuu lastensuojelun avo- ja sijaishuollosta ennaltaehkäisevän lastensuojelun suuntaan (esim. kotipalvelu ja perhetyö). Lain myötä asiakkaan oikeus palvelujen saamiseen on aiempaa vahvempi. Muutos edellyttää, että yleisiin perhepalveluihin lisätään palveluja. Se tarkoittaa myös lastensuojelun ja muiden perhepalvelujen tiivistä yhteistyötä. Lain toivotaan pidemmällä aikavälillä vähentävän raskaiden korjaavien toimenpiteiden tarvetta merkittävästi, kun tukea pystytään antamaan ajoissa. (STM 2015.)

LÄHTEET

Laiho, Kristiina (2010). Lastensuojelu. Teoksessa Aulikki Kanaoja, Martti Lähteinen ja Pirjo Marjamäki (toim.): Sosiaalityön käsikirja. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Kumpulainen, Aila (2008). Kuuden suurimman kaupungin lastensuojelu vuonna 2007.

Kumpulainen, Aila (2009). Lastensuojelu vuonna 2008. Uuden lastensuojelulain ensimmäinen toteuttamisvuosi ja siitä koottavat tiedot avo-, sijais- ja jälkihuollossa. Lastensuojelun Kuusikko-työryhmä.

Kuoppala, Terhi ja Salla Säkkinen (2012). Lastensuojelu 2011. THL:n tilastoraportti 26/2012. Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinninlaitos.

Lastensuojelulaki (417/2007). www.finlex.fi.

Puustinen-Korhonen, Aila (2012). Sukulais- ja läheisverkostosijoitukset lastensuojelussa ja asumisen järjestäminen huoltajuuksjärjestelyin kodin ulkopuolisen sijoituksen vaihtoehtona. Muistio 28.6.2012. Kuntaliitto, Helsinki.

Sosiaaliportti (2012). Lastensuojelun käsikirja. www.sosiaaliportti.fi.

STM (2015). Sosiaalihuoltolaki uudistuu Uusi sosiaalihuoltolaki (1301/2014) ja siihen liittyvät muut lainsäädäntöuudistukset Sosiaalihuoltolain aluekierron, kevät 2015/ Lapsiperheet. STM, 9.3.2015 Osoitteessa:
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=41254&name=DLFE-33908.pdf

LIITTEET

Liite 1: Lastensuojelusta vuodelta 2014 kerätyt tiedot määritelmineen

	Määritelmä
Lastensuojelun asiakkaat yhteensä	Kaikki vuoden aikana lastensuojelun asiakkaana olleet lapset ja nuoret yhteensä, hetu kertaalleen. Sama lapsi on voinut olla niin avo-, sijais- kuin jälkihuollon asiakkaana vuoden aikana
0 - 20 -vuotiaat	Sama lapsi/nuori vain kertaalleen. Luku sisältää kaikki vuoden aikana lastensuojelun palvelua saaneet, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 21-vuotiaita.
0 - 17 -vuotiaat	Sama lapsi vain kertaalleen.. Luku sisältää kaikki vuoden aikana lastensuojelun palvelua saaneet, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Lastensuojeluilmoitukset	Määritelmä
Kaikki vuoden aikana tulleet lastensuojeluilmoitukset yhteensä	Vuoden aikana tehtyjen lastensuojeluilmoitusten (LsL 25 §) kokonaismäärä (yhtä lasta kohden voidaan tehdä useita ilmoituksia eli ilmoitusten lukumäärä ei ole sama kuin ilmoitusten kohteena olleiden lasten lukumäärä). Ilman ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia (LsL 25 c §) ja pyyntöjä lastensuojelutarpeen selvittämiseksi (LsL 25 a §). Mukaan ei myöskään oteta hakemuksia lastensuojelutarpeen selvittämiseksi eikä tilanteita, joissa lastensuojelutarve on tullu esiin muilla tavoin.
Kaikki vuoden aikana tulleet ilmoitukset ilmoituksen synn mukaan	
01 Lapsen hoidon ja huolenpidon tarve	jokapäiväisten tarpeiden laiminlyönti (01), heitteillejätto (02), pahoinpity (03), seksuaalinen hyväksikäyttö (04), huolenpidossa puutteita tai osaamattomuutta (05), kaappausuhka (06), muu (07)
02 Kehitystä vaarantavat olosuhteet	vanhemman päihteidenkäyttö (01), vanhemman mielenterveysongelmat (02), jaksamattomuus (03), oman hoidon laiminlyönti (04), arjen tukiverkoston puuttuminen (05), vakava vuorovaikutusongelma vanhemman ja lapsen välillä (06), lapsen liian suuri vastuunkantaminen (07), perheen erittäin huono taloudellinen tilanne (08), kriisitilanne perheessä (09), vanhemman rikollinen toiminta (10), huolto- ja tapaamisiiriä (11), muu (12), perheväkivalta(aikuisten välinen) (13)
03 Lapsen oma käyttäytyminen	lapsen päihteidenkäyttö (01), lapsen mielenterveysongelma (02), rikoksilla oireilu (03), väkivaltainen käyttäytyminen (04), itsetuhoisuus (05), välinpitättömyys itsensä ja muiden suhteen (06), vakava koulunkäynnin laiminlyönti (07), lapsen fyysinen oireilu tai tapaturma-alttius (08), kotoa karkaaminen (09), muu (10)
Lastensuojeluilmoitukset ilmoituksen tekijän mukaan yhteensä	
Yksityiset ilmoittajat yhteensä	
Viranomaiset yhteensä	
Sosiaalipalvelut	
Päivähoito	
Terveyspalvelut	
josta äitiys- ja lastenneuvola	
Polisi	Hätäkeskuksen tekemät lastensuojeluilmoitukset kirjataan kohtaan "muu viranomainen"
Koulu	
Muu viranomainen	Mm. hätäkeskuksen tekemät lastensuojeluilmoitukset kirjataan tähän.
Tuntematon	
Vuoden aikana lastensuojeluilmoituksen kohteena olleet lapset	Kaikki lastensuojeluilmoituksen kohteena vuoden aikana olleet, sama henkilö vain kerran. (LsL 25§) Mikäli samaa henkilöä koskien on vuoden aikana tehty useampi lastensuojeluilmoitus, ikä poimitaan viimeisimmän tapahtuman kohdalla. (ikä voidaan poimia myös 31.12.)
0 - 17-vuotiaat yhteensä	
0 - 2-vuotiaat	
3 - 6-vuotiaat	
7 - 12-vuotiaat	
13 - 15-vuotiaat	
16 - 17-vuotiaat	
Muut lastensuojelutarpeen ilmoitukset	
Pyynnöt lastensuojelutarpeen selvittämiseksi	LsL 25 a §
Hakemukset suojelutarpeen selvittämiseksi	Lapsi itse tai lapsen vanhempi ottaa yhteyttä
Muulla tavoin esiin tullut lastensuojelutarve	LsL 26 §: lastensuojelun työntekijä saa muutoin tiedon lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta
Ennakkolliset lastensuojeluilmoitukset	LsL 25 c §
Muiden lastensuojelutarpeen ilmoitusten kohteena olleet lapset	
Pyynnöt lastensuojelutarpeen selvittämiseksi	LsL 25 a §
Hakemukset suojelutarpeen selvittämiseksi	Lapsi itse tai lapsen vanhempi ottaa yhteyttä
Muulla tavoin esiin tullut lastensuojelutarve	LsL 26 §: lastensuojelun työntekijä saa muutoin tiedon lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta

Lastensuojelutarpeen selvitykset	LsL 30§
Niiden lasten lukumäärä, joille on vuoden aikana valmiiksi tehty lastensuojelutarpeen selvitys	Lapset, joille on vuoden aikana valmiiksi tehty lastensuojelutarpeen selvitys. Sama lapsi merkitään vain kerran. Mikäli samaa henkilöä koskien on vuoden aikana tehty useampi lastensuojelutarpeen selvitys, ikä pöimitään viimeisimmän tapahtuman kohdalla. (ikä voidaan pöimia myös 31.12.)
0 - 17-vuotiaat	
0 - 2-vuotiaat	
3 - 6-vuotiaat	
7 - 12-vuotiaat	
13 - 15-vuotiaat	
16 - 17-vuotiaat	
Lastensuojelutarpeen selvitysten lukumäärä	
Vuoden aikana valmiiksi tehtyjen lastensuojelutarpeen selvitysten lukumäärä	Kaikki vuoden aikana valmiiksi tehdyt lastensuojelutarpeen selvitykset yhteensä. Samalle lapselle on voitu tehdä useampi kuin yksi lastensuojelutarpeen selvitys.
Vuoden aikana alkaneet avohuollon asiakkuudet eriteltynä päättyneisiin, jatkuihin ja kesken oleviin selvityksiin	Sama lapsi merkitään vain kerran.
Vuoden aikana alkaneet avohuollon asiakkuudet yhteensä	
Asiakkuus päättyi lastensuojelutarpeen selvitykseen	
Asiakkuus jatkuu	
Lastensuojelutarpeen selvitys kesken 31.12.	
Asiakassuunnitelmat	Määritelmä
Vuoden aikana laaditut asiakassuunnitelmat	Sama lapsi merkitään vain kertaalleen, sisältäen sekä uudet että tarkistetut suunnitelmat
Kaikki avohuollon asiakassuunnitelmat yhteensä	
Kaikki sijaishuollon asiakassuunnitelmat yhteensä	
Kaikki jälkihuollon asiakassuunnitelmat yhteensä (0-20v) joista 18 vuotta täyttäneille laaditut	18 vuotta täyttäneille laaditut jälkihuollon asiakassuunnitelmat, lkm
Vuoden aikana laaditut asiakassuunnitelmat ikäryhmittäin	Sama lapsi merkitään vain kertaalleen, sisältäen sekä uudet että tarkistetut suunnitelmat, avo-, sijais- ja jälkihuollon asiakassuunnitelmat yhteensä
0 - 17-vuotiaat yhteensä	
0 - 2 -vuotiaat	
3 - 6-vuotiaat	
7 - 12-vuotiaat	
13 - 15-vuotiaat	
16 - 17-vuotiaat	
18 vuotta täyttäneet	
AVOHUOLTO (kustannustiedot erikseen tiedonkeruupohjan lopussa)	
Vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleet	Sama lapsi kertaalleen. Ilman jälkihuollon asiakkaita ja ilman avohuollon tukitoimena sijoitettuja lapsia. Nämä lapset ovat voineet saada vuoden aikana muitakin lastensuojelun palveluja. Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
0 - 17-vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Vuoden aikana alkaneet avohuollon asiakkuudet yhteensä yhteensä	Sama lapsi vain kertaalleen. Ilman jälkihuollon asiakkaita. Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, kun lastensuojelutarpeen vireille tulon johdosta päätetään tehdä lastensuojelulain 27 §:ssä tarkoitettu lastensuojelutarpeen selvitys. Asiakkuus joko päättyy lastensuojelutarpeen selvitykseen tai jatkuu sen jälkeen.
0 - 17 -vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	
Vuoden aikana päättyneet avohuollon asiakkuudet yhteensä yhteensä	Niiden lasten lukumäärä, joiden asiakkuus avohuollossa on päättynyt, sama lapsi kertaalleen. Ilman jälkihuollon asiakkaita.
0 - 17 -vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	
Läheisverkostoratkaisut	
Lapset (lkm), joiden asuminen ja huolenpito järjestetty läheisverkostoratkaisulla vuoden aikana	Ei lastensuojelulain nojalla tehdyt sijoitukset läheisverkostoon vaan ratkaisut, joissa lapsen asuminen ja huolenpito järjestetään toisen vanhemman, sukulaisen tai muun läheisen luona. Ratkaisuun päädytään silloin sosiaaliviranomaisen tekemän läheisverkostokartoituksen perusteella, kun lapsen tilanteessa harkitaan kodin ulkopuolista sijoitusta, sijaishuoltopaikkaa on tarvetta muuttaa tai sijoitus on tarkoitus lopettaa. Hoitopalkkio ja kulukorvaus maksetaan kuten sijaisperheille. Kaikki, jotka vuoden aikana asuneet läheisverkostoratkaisulla, hetu kertaalleen.

SIJOITETUT LAPSET JA NUORET (kustannustiedot erikseen tiedonkeruupohjan lopussa)	Määritelmä
Vuoden aikana tehdyt sijoituspäätökset	Vuoden aikana alkaneiden sijoitusten päätökset, (sisältäen kaikki päätökset koskien lapsia, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita)
Kaikki vuoden aikana alkaneiden sijoitusten päätökset yhteensä	
Sijoitus avohuollon tukitoimena (päästösten lkm)	LsL 37 §
Kiireellinen sijoitus (päästösten lkm)	LsL 38 §
Huostaanotto (päästösten lkm)	LsL 40 §
joista suostumukseen perustuvat huostaanotot	
joista hallinto-oikeuden päättämät huostaanotot	
joista hallinto-oikeuden hylkäämät hakemukset	
Vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitettuna olleet yhteensä (lasten lkm)	<p>Avohuollon tukitoimena sijoitetut, kiireellisesti sijoitetut ja huostaanotetut lapset, sama lapsi vain kertaalleen. Jos sama lapsi on ollut useassa eri hoitomuodossa vuoden aikana, hän on kuitenkin lastensuojelun kodin ulkopuolelle sijoitettujen asiakasmäärässä yhteen kertaan. Sen sijaan hän voi olla asiakkaana erikseen jokaisessa hoitomuodossa, jossa hän on ollut vuoden aikana.</p> <p>Erityistapauksia: - Jos lapsi on sijoitettuna ns. koesijoituksena harjoittelemassa kotinpaluuta ja lapsella on jäljellä paikka lastensuojelulaitoksessa tai perhehoidossa, lasketaan lapsi (kustannuksineen) mukaan kodin ulkopuolelle sijoitettujen lukumäärään. - Jos lapsi on sijaishuollon muutospäätöksellä sijoitettuna kotiin eikä hänellä ole muuta voimassaolevaa sijoituspäätöstä, hänestä ei kerry sijaishuollon hoitovuorokausia tai sijaishuollon kustannuksia. Nämä lapset eivät kuulu kodin ulkopuolelle sijoitettujen asiakasmäärään.</p>
0 - 17-vuotiaat	
0 - 2-vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Uudet vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitettuna olleet yhteensä	Uudet avohuollon tukitoimena sijoitetut, kiireellisesti sijoitetut ja huostaanotetut lapset yhteensä, sama lapsi kertaalleen
0 - 17-vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Uudet vuoden aikana kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut yhteensä	Vain avohuollon tukitoimena sijoitetut, sama lapsi kertaalleen
0 - 17-vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Uudet vuoden aikana kodin ulkopuolelle kiireellisesti sijoitetut yhteensä	Vain kiireellisesti sijoitetut, sama lapsi kertaalleen
0 - 17-vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Uudet vuoden aikana kodin ulkopuolelle huostaanotetut yhteensä	Vain huostaanotetut, sama lapsi kertaalleen
0 - 17-vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	Sisältää kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita.
Kodin ulkopuolelle sijoitettuna olleet 31.12.	
0 - 17-vuotiaat	

Vuoden aikana sijoitettuna olleet lapset hoitomuodoittain	Määritelmä
Laitoshoito	
Vuoden aikana laitoksiin sijoitettuna olleet lapset yhteensä (0 - 17-v.)	Sama lapsi kertaalleen, sisältäen kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita. Sama lapsi on voinut vuoden aikana olla sijoitettuna sekä kunnan omaan laitokseen että ostopalvelulaitokseen.
Kunnan omat laitokset	
Ostopalvelulaitokset	
31.12. laitoksiin sijoitettuna olleet lapset (0 - 17v.) yhteensä	
Kunnan omat laitokset/31.12.	
Ostopalvelulaitokset/31.12.	
Perhehoito	
Luvanvarainen perhehoito	
Vuoden aikana luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitettuna olleet lapset yhteensä (0 - 17v.)	Sama lapsi kertaalleen, sisältäen kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita. Sama lapsi on voinut vuoden aikana olla sijoitettuna sekä kunnan omaan toimintaan että ostopalvelutoimintaan.
Kunnan oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
31.12. luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitettuna olleet lapset (0 - 17v.)	
Kunnan oma toiminta/31.12.	
Ostopalvelutoiminta/31.12.	
Toimeksiantoon perustuva perhehoito	
Vuoden aikana toimeksiantoon perustuvaan perhehoitoon sijoitettuna olleet lapset (0 - 17v.)	Sama lapsi kertaalleen, sisältäen kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita. Sama lapsi on voinut vuoden aikana olla sijoitettuna pitkäaikaiseen perhehoitoon ja päivystys- ja vastaanottopeheeseen (sekä vastaavasti omaan toimintaan tai ostopalvelutoimintaan).
Pitkäaikainen perhehoito	
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
Päivystys- ja vastaanottopeheet	Ei sisällä lyhytaikaista tai tilapäistä viikonloppuhoitoa, jonka tarkoituksena antaa vanhemmalle levähdystauko.
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
31.12. sijaisperhehoitoon sijoitettuna olleet lapset (0 - 17v.)	
Pitkäaikainen perhehoito	
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
Päivystys- ja vastaanottopeheet	Ei sisällä lyhytaikaista tai tilapäistä viikonloppuhoitoa, jonka tarkoituksena antaa vanhemmalle levähdystauko.
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
Läheisverkostoon sijoitettujen lasten määrä	
	Sama lapsi kertaalleen, sisältäen kaikki, jotka ovat palvelua saadessaan olleet alle 18-vuotiaita
Vuoden aikana läheisverkostoon tai sukulaisten luo lastensuojelulain nojalla sijoitettuna olleiden lasten lkm	Vain lastensuojelulain nojalla tehtävät sijoitukset (myös sijoitukset avohuollon tukitoimena), ei esimerkiksi niitä tapauksia, joissa lapsen asuminen järjestetään huoltajuusjärjestelyin kodin ulkopuolella vaihtoehtona sijoitukselle tai joissa lapsen huoltaja sopii itsenäisesti lapsen asumisen järjestämisestä esim. isovanhempien kanssa. Sisältyvät toimeksiantoon perustuvien sijoitusten lukuun.

Lasten sijoitusten hoitovuorokaudet	Määritelmä
Sijoitusten hoitovuorokaudet yhteensä	Kaikki sijoitusmuodot, oma ja osto yhteensä Hoitovuorokausi • Kunnan omien lastensuojelulaitosten hoitovuorokausiin lasketaan mukaan laitokseen tulopäivä ja läsnäolovuorokaudet lähtöpäivää ei lasketa mukaan. • Perhehoidon, ammatillisten perhekotien ja ostopalvelulaitosten hoitopäiviin sisältyvät myös lähtöpäivät. • Hoitovuorokausia ovat ne päivät, jotka lapsi/nuori/perhe on ollut laitoksessa /perhe- hoidossa kirjoilla, vaikka olisikin tilapäisesti poissa laitoksesta esimerkiksi loman, karkumatkan tai muun poissaolon vuoksi, koska hoitovastuu on laitoksella. Hoitopaikka on tällöin varattuna ja laitokselle syntyy kustannuksia. • Koko perheen ympärivuorokautisen hoidon hoitovuorokaudet lasketaan mukaan hoitovuorokausiin • Jälkihuollon tukitoimien piirissä olevien nuorten asumisvuorokausia ei lasketa mukaan hoitovuorokausiin.
Kaikki sijoitusten hoitovuorokaudet yhteensä	
Laitoshoidon hoitovuorokaudet	
Laitosten hoitovuorokaudet yhteensä	
Kunnan omien laitosten hoitovuorokaudet yhteensä	
Ostopalvelulaitosten hoitovuorokaudet yhteensä	
Perhehoidon hoitovuorokaudet	
Luvanvaraisen perhehoidon hoitovuorokaudet	
Luvanvaraisen perhehoidon hoitovuorokaudet yhteensä	
Vuoden aikana kunnan omaan perhekotiin sijoitettuna olleiden hoitovuorokaudet	
Vuoden aikana ostopalveluna perhekotiin sijoitettuna olleet yhteensä	
Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon hoitovuorokaudet	
Hoitovuorokaudet yhteensä	
Pitkäaikaisen perhehoidon hoitovuorokaudet yhteensä	
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
Päivystys- tai vastaanottoperheisiin sijoitettujen hoitovuorokaudet yhteensä	Päivystys- ja vastaanottoperheet (ei sisällä lyhytaikaista tai tilapäistä viikonloppuhoitoa, jonka tarkoituksena antaa vanhemmalle levähdystauko)
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
Läheisverkostoon huostaanotettuna sijoitettujen hoitovuorokaudet	
Läheisverkostoon tai sukulaisten luo sijoitettujen lasten hoitovuorokaudet	Vain lastensuojelulain nojalla tehtävien sijoitusten hoitovuorokaudet. Lukumäärä sisältyy toimeksiantoon perustuvan perhehoidon hoitovuorokausien lukumäärään.
Kunnallisten lastensuojelulaitosten hoitopaikat	Määritelmä
Kunnallisten lastensuojelulaitosten hoitopaikkojen lukumäärä	Laitosten vahvistettu paikkamäärä
Kunnallisten lastensuojelulaitosten paikat	
Kunnallisten lastensuojelulaitosten hoitopaikoista vastaanottopaikkoja	
Lastensuojelun koko perheen hoitoon tarkoitettujen ympärivuorokautiset kunnalliset hoitopaikat	
Lastensuojelun koko perheen hoitoon tarkoitettujen ympärivuorokautisten kunnallisten hoitopaikkojen lkm	
JÄLKIHUOLTO	Määritelmä
Jälkihuollon asiakkaat (=asiakkaat, joilla jälkihuolto-oikeus)	Vuoden aikana jälkihuollon (LsL 75 §) asiakkaana olleet, Sama lapsi/nuori kertaalleen.
0 - 20 -vuotiaat	
0 - 17 -vuotiaat	
0-2 -vuotiaat	
3-6 -vuotiaat	
7-12 -vuotiaat	
13-15 -vuotiaat	
16-17 -vuotiaat	
18 vuotta täyttäneet	

HENKILÖSTÖ	Määritelmä
1. Johtavat sosiaalityöntekijät (lkm)	Vakanssien määrä 31.12., tehtävä kertaalleen
Johtavat sosiaalityöntekijät yhteensä	
josta avoimuollossa	
josta sijaishuollossa	
josta jälkihuollossa (jos erikseen)	
2. Vastuusosiaalityöntekijät (lkm)	Vakanssien määrä 31.12., tehtävä kertaalleen
Vastuusosiaalityöntekijät yhteensä	
josta avoimuollossa	
josta sijaishuollossa	
josta jälkihuollossa (jos erikseen)	
3. Sosiaaliohjaajat ja perhetyöntekijät (lkm)	Vakanssien määrä 31.12., tehtävä kertaalleen
Sosiaaliohjaajat ja perhetyöntekijät yhteensä	
josta avoimuollossa	
josta sijaishuollossa	
josta jälkihuollossa (jos erikseen)	
4. Kunnallisen laitoshuollon henkilöstö (lkm)	
Kunnallisen laitoshuollon henkilöstö yhteensä	Laitoksen normaali henkilöstövahvuus 31.12.. Henkilöstömääränä käytetään käytössä olevien vakanssien määrää. Mukaan otetaan kaikki laitoksissa työskentelevät, myös toimistohenkilöt. Pelkästään avoimuollon työtä tekevä henkilöstö vähennetään. Henkilöstöön eivät kuulu työllistetyt, siviilipalvelusmiehet eivätkä oppisopimuskoulutetut.
josta osastohenkilöstö (pois lukien erityishenkilöstö tai "muu henkilöstö")	Osastovahvuuteen kuuluvat vakanssit pois lukien erityishenkilöt ja muut, jotka kirjattu seuraaville riveille
josta erityishenkilöstö	mm. sosiaalityöntekijät, erikoissairaanhoidajat ja sairaanhoitajat, lääkärit, psykologit, toimintaterapeutit, puheterapeutit, opettajat. (jos eivät kuulu osastovahvuuteen)
josta muu henkilöstö	Vakanssit, jotka eivät kuulu osastohenkilöstöön (esim. laitoksen johtaja, keittiöhenkilöstö, toimistotyö)
LASTENSUOJELUN KUSTANNUKSET	Määritelmä
Kokonaiskustannukset	
Lastensuojelun kokonaiskustannukset vuoden aikana yhteensä (€)	
Avoimuollon kustannukset	
Avoimuollon kokonaiskustannukset yhteensä vuoden aikana (€)	Sosiaali- ja kriisipäivystyksen kustannukset eivät ole luvussa mukana.
Avoimuollon oman toiminnan kustannukset yhteensä (€)	
Lastensuojelun avoimuollon sosiaalityö (€)	Sosiaalityöntekijöiden ja johtavien sosiaalityöntekijöiden palkat, henkilöstökulut (vain henkilöstökulut, ei tilakuluja, matkakuluja tai työnohjauskuluja tms.)
Jälkihuollon kokonaiskustannukset (€)	Sisältää jälkihuollon sosiaalityön, sosiaaliohjauksen, tukiasumisen sekä taloudellisen tuen (ei toimeentulotukea)
Avoimuollon tukitoimet (€)	Sisältää: laitoksissa tehtävän avotyön, nuorten työhönohjauspalvelut, tukiasumisen (asumispalvelut ja tukiasunnot), perhetyön/ sosiaaliohjauksen/ päiväperhekuntoutuksen, intensiiviperhetyön, läheisneuvonpidon, tukiperhetoiminnan/ tukihenkilötyön/omatoiminnan
Lastensuojelun taloudelliset tukitoimet (€) (\$35 ja \$36)	Ei sijaishuoltoa.
Avoimuollon ostopalvelutoiminnan kustannukset yhteensä (€)	Sosiaali- ja kriisipäivystyksen kustannukset eivät ole luvussa mukana.
Lastensuojelun avoimuollon sosiaalityö (€)	
Jälkihuollon kokonaiskustannukset (€)	
Avoimuollon tukitoimet (€)	
Lastensuojelun taloudelliset tukitoimet (€) (\$35 ja \$36)	

Sijaishuollon kustannukset	
Sijoitusten kokonaiskustannukset	Jälkihuollon tukiasunnoissa asuvien nuorten kustannuksia ei oteta mukaansijoitusten kustannuksiin vaan ne ovat osana avohuollon kustannuksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon yleisiä hallinnon kustannuksia ei vöyrytetä lastensuojeluun
Sijoitusten kustannukset yhteensä (€)	Kaikki kustannukset yhteensä , oma+osto+laitoshoidon aikainen sosiaalityö
Laitoshuolto	
Laitoshuollon kustannukset yhteensä (€)	Sisältyen sijaishuollon aikaisen sosiaalityön
Hoitolaitosten kustannukset yhteensä (€)	
Kunnan oman laitoshuollon kustannukset (€)	Kunnallisten lastensuojelulaitosten kustannukset pitävät sisällään: • Kustannustiedot kerätään jaoteltuina henkilöstö, tila- ja muihin kustannuksiin ilman hallinnon vöyrytyskustannuksia apulomaketta hyväksikäyttäen. • Omien laitosten kustannuksiin otetaan mukaan myös kesäkotien ja vastaavien virkistyspaikkojen kustannukset sekä autojen käyttö. • Pelkästään avohoitoa antavien osastojen kustannukset otetaan mukaan avohuollon kustannuksiin, ei sijaishuollon kustannuksiin. Osittain avotyötä tekevät osastot otetaan mukaan sijaishuollon kustannuksiin. • Laitoksissa työskentelevien työllistettyjen kustannuksia ei oteta mukaan sijaishuollon kustannuksiin.
Ostopalvelulaitosten kustannukset (€)	Ostopalvelulaitosten kustannukset ja sosiaalityön kustannukset pitävät sisällään: • Sisältää laitoksille maksetut korvaukset. • Ostopalvelulaitosten (sekä kunnan laitosten) sijaishuollon kustannuksiin kohdistuvat sosiaalityön kustannukset kootaan oman kokonaisuutenaan kohtaan sijoitusten aikainen sosiaalityö • SPR:n (tai muiden vastaavien) turvatalojen kustannuksia ei lasketa mukaan laitoshoidon kustannuksiin.
Laitoshuollon aikaisen sosiaalityön kustannukset yhteensä (€)	
Luvanvarainen perhehoito	
Luvanvarainen perhehoito vuoden aikana yhteensä (€)	
Vuoden aikana kunnan omaan perhekotiin sijoitettujen kustannukset (€)	
Vuoden aikana ostopalveluna perhekotiin sijoitettujen kustannukset (€)	Ostopalveluna ostetun luvanvaraisen perhehoidon kustannukset sisältävät luvanvsaelle perhehoidolle maksetut korvaukset ja sosiaalityön osuuden.
Toimeksiantoon perustuva sijoitus sijaisperheeseen	
Vuoden aikana perhehoitoon sijoitettuna olleiden kustannukset yhteensä (€)	Toimeksiantoon perustuvan sijaisperhehoitoiminnan kustannukset sisältävät • sekä sijaisperheille maksetut korvaukset - alkuavustukset, kulukorvaukset ja palkkiot - että sijaisperheille harkinnanvaraisena taloudellisena tukena maksettavat kustannukset ja oman sosiaalityön osuuden. • perhehoitajille myönnettävät ostettavat tukitoimenpiteet (työnohjaus, lastenhoitoapu, siivous jne.) • perhehoitajien valmennukset, rekrytoinnin kulut, tukiperheiden ja perhehoitajien koulutukset jne. • perhehoitoon sijoitetun lapsen taloudelliset avustukset • Sosiaalityön ja toimistotyön kustannukset sisältävät mm. työntekijöiden henkilöstömenot, huoneistomenot, koulutuskustannukset, matkakulut sekä työnohjauksen ym. kustannukset. • Sijaisperhehoitoiminnan kustannuksiin sisältyy eräillä kunnilla lasten biologisten perheiden matkakuluja ym. • Kunnan kirjanpidon, palkanlaskennan ja muita yleishallinnon kuluja ei vöyrytetä. HUOM! Jos kyseessä jälkihuollon alle 18-v sijoitus, normaali sijoituspäätös tehtynä, kustannukset otetaan mukaan (sen sijaan esim. jälkihuollon tukiasunnoissa asuvien nuorten kustannuksia ei oteta mukaan
Oma toiminta	
Ostopalvelutoiminta	
Läheisverkostoon sijoitetut lapset	
Läheisverkostoon tai sukulaisten luo lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lasten kustannukset (€)	Sisältyy toimeksiantoon perustuvan perhehoidon kustannuksiin

Liite 2 Lastensuojelun käsitteitä

AMMATILLINEN PERHEKOTI. Ks. luvanvarainen perhehoito.

ASIAKASSUUNNITELMA. Jos lastensuojelun asiakkuus jatkuu lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen, laaditaan avohuollon asiakassuunnitelma. Sen tulee sisältää seuraavat asiat: lapsen ja perheen palvelujen ja tuen tarve; tieto olosuhteista ja asioista, joihin pyritään vaikuttamaan; palvelut ja muut tukitoimet, joilla tuen tarpeeseen pyritään vastaamaan; arvioitu aika, jonka kuluessa tavoitteet pyritään toteuttamaan; asianosaisten eriävät näkemykset tuen tarpeesta ja tukitoimien järjestämisestä (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

AVOHUOLLON TUKITOIMENA SIJOITETUT. Avohuollon tukitoimena tapahtuva sijoitus on rajattu, tuen tarvetta arvioiva tai kuntouttava jakso. Se on suunnitelmallinen tukitoimi, joka järjestetään asiakassuunnitelmassa tarkoitettulla tavalla. Avohuollon sijoituksen tulisi tapahtua ensisijaisesti siten, että lapsi sijoitetaan yhdessä hänen vanhempansa, huoltajansa tai muun hänen hoidostaan ja kasvatuksestaan vastaavan henkilön kanssa. Koko perheen sijoitus voi tapahtua laitoksessa tai sitä voidaan järjestää perhehoidossa. Sijoitus voi liittyä myös perheen aikuiselle annettavaan hoitoon, jolloin voi olla tarkoituksenmukaista, että lapsi voi jatkaa yhdessä asumistaan vanhempansa kanssa. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

AVOHUOLTO. Lastensuojelun avohuollolla tarkoitetaan tukitoimia, joihin sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on viipymättä ryhdyttävä jos 1) kasvuolot vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä tai 2) jos lapsi omalla käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään. Avohuollon tukitoimet ovat ensisijaisia huostaanottoon ja sijaishuoltoon nähden. Avohuollon tukitoimia ovat toimeentulon ja asumisen turvaaminen lapselle ja hänen perheelleen, tuki lapsen ja perheen ongelmatilanteen selvittämiseen, lapsen muu tukeminen koulunkäynnissä, ammatin ja asunnon hankinnassa, työhön sijoittumisessa, harrastuksissa, läheisten ihmissuhteiden ylläpitämisessä sekä muiden henkilökohtaisten tarpeiden tyydyttämisessä. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

EHKÄISEVÄ LASTENSUOJELU. Ehkäisevää lastensuojelua on tuki ja erityinen tuki silloin, kun lapsi tai perhe ei ole lastensuojelun asiakkaana. Ehkäisevällä lastensuojelulla edistetään ja turvataan lasten ja nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Ehkäisevää lastensuojelua toteutetaan kunnan palveluissa kuten äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa terveydenhuollossa, päivähoidossa, opetuksessa ja nuorisotyössä. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

ENNAKOLLINEN LASTENSUOJELUTARPEEN ILMOITUS. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus on tehtävä tilanteissa, joissa on perusteltua syytä epäillä, että syntyvä lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus tulee siis tehdä tilanteissa, joissa ilmoittajalla on varmaa tietoa esimerkiksi tulevan äidin tai isän päihdeongelmasta, vakavasti mielenterveyden häiriöstä tai vapausrajoituksesta. Pelkkä päihdeidenkäytön epäily ei riitä ennakollisen ilmoituksen tekemiseen. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

ENSIKODIT. Ensikoti on paikka, jossa tuetaan perheitä vanhemmuudessa ja elämänhallinnassa. Äiti voi tulla ensikotiin odotusaikana tai pienen vauvan kanssa. Tarvittaessa myös isä voi asua ensikodissa. Asumisaika sovitaan perheen tarpeiden mukaan. Ensikotityö on

ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä sekä vanhemmuuden tukemista. Tavoite on turvata kasvavalle lapselle hänen ikätasonsa ja tarpeidensa mukainen hoito ja huolenpito. (Lähde: Ensi- ja turvakotien liitto, www.ensijaturvakotienliitto.fi)

HAKEMUS LASTENSUOJELUTARPEEN SELVITTÄMISEKSI. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä kuka tahansa. Kun lapsi, nuori tai vanhemmat ottavat itse yhteyttä lastensuojeluun, käytetään tästä nimitystä hakemus. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

HUOSTAANOTTO. Huostanotolla tarkoitetaan tilannetta, jossa lapsi on otetaan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen huostaan ja hänelle järjestetään sijaishuolto. Lapsi on otettava huostaan, mikäli 1) puutteet lapsen huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet uhkaavat vakavasti vaarantaa lapsen terveyttä tai kehitystä; tai 2) lapsi vaarantaa vakavasti terveyttään tai kehitystään käyttämällä päihteitä, tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikollisen teon tai muulla niihin rinnastettavalla käyttäytymisellään vaarantaa kehitystään ja terveyttään. Huostaanottoon voidaan ryhtyä vain, jos katsotaan, että avohuollon tukitoimet eivät ole sopivia, mahdollisia tai riittäviä turvaamaan lapsen edun mukaista huolenpitoa. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

JÄLKIHUOLTO. Jälkihuollolla tarkoitetaan tukea, jota annetaan sijaishuollossa olleelle lapselle tai nuorelle, hänen vanhemmilleen ja huoltajilleen sekä henkilöille, joiden hoidossa ja kasvatuksessa lapsi tai nuori on ollut. Jälkihuoltoa järjestetään 1) sijaishuollon päättymisen jälkeen; 2) avohuollon tukitoimena tapahtuneen sijoituksen päättymisen jälkeen, jos sijoitus on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään puoli vuotta ja kohdistunut lapseen yksin; 3) nuorelle voidaan järjestää jälkihuoltoa, vaikka häntä ei olisi aiemmin sijoitettu kodin ulkopuolelle tai sijoitus olisi kestänyt alle puoli vuotta. Näin voidaan tukea nuorta itsenäistymisessä, vaikka ehdotonta jälkihuoltovelvollisuutta ei olisikaan. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

KIIREELLINEN SIJOITUS. Kiireellinen sijoitus on oikeusvaikutuksiltaan verrattavissa huostaanottoon, joten edellytykset sen käyttämiselle ovat tiukat. Kiireellisen sijoituksen tarve voi syntyä esimerkiksi silloin, kun kodin olosuhteet tai puutteet lapsen huolenpidossa välittömästi vaarantavat lapsen terveyttä tai kehitystä tai silloin, kun lapsen huoltajat ovat väliaikaisesti kykenemättömiä hoitamaan lastaan. Päätöksen kiireellisestä sijoituksesta ja sen lopettamisesta tekee sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen määräämä ammatillisen kelpoisuuden omaava sosiaalityöntekijä. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

LAITOSHOITO. Laitoshoidolla tarkoitetaan sitä, että lapsen sijaishuolto järjestään sijoittamalla lapsi lastensuojelulaitokseen. Lastensuojelulaitoksia, joissa voidaan järjestää lapsen sijaishuoltoa ja laitoshuoltoa ovat lain mukaan lastenkodit ja nuorisokodit sekä koulukodit. Lisäksi lastensuojelulaitoksina pidetään muita näihin rinnastettavia yksiköitä, esimerkiksi vastaanottokoteja. Lastensuojelulaitoksia ylläpitävät lähinnä valtio, kunnat tai yksityiset yhteisöt. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

LAPSET. 0–17-vuotiaat (Lastensuojelulaki, 6§)

LASTENSUOJELUILMOITUS. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä kuka tahansa silloin kun havaitsee tai saa tietää sellaisia seikkoja, joiden vuoksi lapsen lastensuojelun tarve on syytä selvittää. Kyseessä on siis henkilön oma arvio tarpeesta selvittää lapsen lastensuojelun tarve. Ilmoitus tehdään kunnan sosiaalitoimistoon. Ilmoituksen voi tehdä puhelimitse,

kirjallisesti tai käymällä virastossa henkilökohtaisesti. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi).

LASTENSUOJELUN ASIAKKUUDEN ALKAMINEN. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, kun lastensuojeluasian vireille tulon johdosta päätetään tehdä lastensuojelulain 27§:ssä tarkoitettu lastensuojelutarpeen selvitys tai ryhdytään kiireellisiin toimenpiteisiin. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi).

LASTENSUOJELUTARPEEN SELVITYS. Lastensuojelutarpeen selvitys tehdään lastensuojeluasiakkuuden alettua. Siinä selvitetään ja arvioidaan lapsen suojelun ja tuen tarvetta suhteessa vanhempien mahdollisuuksiin vastata niihin. Selvityksen teosta vastaa sosiaalityöntekijä. Selvitys tehdään yhteistyössä lapsen ja hänen vanhempiensa, sekä mahdollisesti muiden lapselle läheisten ihmisten kanssa. Selvitys ei ole tekninen toimenpide, vaan luotamuksellisen asiakassuhteen luomista. Se on asiakkaiden kuuntelemista ja heidän osallistamistaan arvioimaan lapsen että omaa tilannettaan. Selvityksestä tehdään yhteenveto, jonka perusteella lastensuojeluasiakkuus päättyy tai asiakkuus jatkuu. Jos asiakkuus päättyy, lapsi tai nuori tai perhe ohjataan muiden palveluiden tuen piiriin, jos he ovat sen tarpeessa. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

LUVANVARAINEN PERHEHOITO. Luvanvarainen perhehoito (ent. ammatilliset perhekodit) on perhehoidon ja laitoksen väliin sijoittuva sijaishuoltomuoto. Perhekodeissa hoidetaan sellaisia lapsia, joita ei esimerkiksi vaikeahoitoisuuden takia voi sijoittaa sijaisperheeseen. Perhekodin perustamiseen tarvitaan lupa. Perhekodissa sijoitettujen lasten kanssa asuu pääsääntöisesti kaksi hoidosta ja kasvatuksesta vastaavaa henkilöä. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

LÄHEISVERKOSTOON SIJOITTAMINEN. Läheisverkostosijoittamisella tarkoitetaan sukulaisten ja muiden lapselle läheisten henkilöiden luokse lastensuojelulain nojalla tehtäviä sijoituksia (lastensuojelulaki 37 § ja 40 §). Lapsi voidaan sijoittaa läheisverkostoon huostaanotettuna sosiaaliviranomaisen tai hallinto-oikeuden päätöksellä tai avohuollon sijoituksena sosiaaliviranomaisen päätöksellä. Kunta tekee läheisverkostosijoittamisesta toimeksiantosopimuksen. Läheisverkostosijoittaminen on toimeksiantoon perustuvaa perhehoitoa. (Puustinen-Korhonen 2012)

LÄHEISVERKOSTORATKAISUT. Lapsen asuminen järjestetään huoltajuusjärjestelyin (lsl 32 §). Läheisverkostoratkaisut toteutetaan sosiaaliviranomaisen tekemän läheisverkostokartoituksen (lsl 32 §) perusteella, kun lapsen tilanteessa harkitaan kodin ulkopuolista sijoitusta, sijaishuoltopaikkaa on tarvetta muuttaa tai sijoitus lopettaa. Jos lapsen tilanne voidaan turvata siten, että hänen läheisverkostostaan löytyy lapsen kannalta sopiva henkilö tai perhe huolehtimaan hänen hoidostaan tai huollostaan, on ensisijaisesti haettava lapsen huoltoa ja asumista koskevaa määräystä eikä huostaanottoa näin ollen tarvita. Kunta ei laadi toimeksiantosopimusta, ei ole toimeksiantoon perustuvaa perhehoitoa. (Puustinen-Korhonen 2012)

NUORET. 18- 20-vuotiaat (Lastensuojelulaki, 6§)

OSTOPALVELU. Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain 4 §:n mukaan kunta voi täyttää lakiin perustuvan järjestämisvastuunsa esim. hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta. (Lähde: www.kunnat.net)

PERHEHOITO. Ks. toimeksiantoon perustuva perhehoito

PERHEKUNTOUTUS. Perhekuntoutuksella tarkoitetaan koko perheen sijoitusta laitossikköön. Sijoituksen on tarkoitus olla kuntouttava. Perhekuntoutus työmuotona soveltuu hyvin osaksi lastensuojelun avohuollon työskentelyä sekä huostaanoton lakkautustyöskentelyä. Sen on käytännössä todettu olevan tehokas apu myös tilanteissa, joissa on olemassa kodinulkopuolisen sijoituksen riski, mutta perhe on motivoitunut perhekuntoutukseen ja perhekuntoutusta on oikea-aikaisesti mahdollista perheelle tarjota. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

PYYNTÖ LASTENSUOJELUTARPEEN SELVITTÄMISEKSI. Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus voidaan toteuttaa myös yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa tehtynä pyyntönä lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö on lastensuojeluilmoituksen tavoin tehtävä viipymättä ja sitä tehtäessä on aina annettava tiedoksi pyynnön tekemiseen johtaneet syyt. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

SIJAISHUOLTO. Lapsen sijaishuollolla tarkoitetaan huostaan otetun, kiireellisesti sijoitetun tai lastensuojelulain 83 §:ssä tarkoitetun väliaikais määräyksen nojalla sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Poikkeuksellisesti huostaanotettu lapsi voidaan sijoittaa myös kotiin. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

SOSIAALI- JA KRIISIPÄIVYSTYS. Sosiaalipäivystys vastaa kiireelliseen avuntarpeeseen kaikkina vuorokauden aikoina ja viikonpäivinä. Sosiaali-päivystys perustuu perustuslain säädökseen välttämättömästä toimeentulosta ja huolenpidosta, Se edellyttää, että kunnissa on valmius vastata kiireellisen avun tarpeeseen. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi; www.stm.fi)

TOIMEKSIANTOON PERUSTUVA PERHEHOITO. Perhehoidolla tarkoitetaan lapsen hoidon, kasvatuksen ja muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa eli sijaisperheessä. Ennen lapsen sijoittamista perheeseen tulee tehdä toimeksiantosopimus perhehoitajan ja sijoittavan kunnan tai kuntayhtymän välillä. Osapuolet sitoutuvat sopimuksen sisältämiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Perhehoitajan toimeksiantosopimuksen tehnyt henkilö ei ole työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan tai kuntayhtymään. Perhehoitajana toimiminen ei kerrytä työssäoloehtoakaan eikä kunnalla ole velvollisuutta kustantaa tai järjestää työterveyshuoltoa. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

TURVAKODIT. Turvakoti on tarkoitettu perhe- tai lähisuhteessa väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille, jotka tarvitsevat tukea väkivallasta selviämiseen sekä väliaikaisen asuinpaikan. Turvakotien tavoitteena on väkivaltakierteen katkaiseminen, sen seurausten hoitaminen ja väkivallan ennaltaehkäiseminen. Turvakodit tarjoavat kriisiapua ja välittömän suojan sekä mahdollisuuksien mukaan pitkäjänteistä tukea perheväkivaltaa kokeneille. (Lähde: Ensi- ja turvakotien liitto, www.ensijaturvakotienliitto.fi)

TURVATALOT. Turvatalot tarjoavat apua 13-19-vuotiaille nuorille ja heidän perheilleen. Nuori voi tarvittaessa myös yöpyä tilapäisesti turvatalolla. Turvatalojen toiminnasta vastaa suomen punainen risti. (Lähde. www.redcross.fi)

VASTUUSOSIAALITYÖNTEKIJÄ. Lastensuojelulain 13 §:n mukaan lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on nimettävä hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä (lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä). Lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä tulee

olla sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 3 §:n mukainen sosiaalityöntekijän ammatillinen kelpoisuus. (Lähde: Lastensuojelun käsikirja, www.sosiaaliportti.fi)

YKSITYINEN SIJOITUS. Yksityinen sijoitus on huoltajien päätökseen perustuva sijoitus, johon sosiaalihuollosta vastaava toimielin ei ole vaikuttanut (lsl 81 §). Lapsen vanhempi voi sopia lapsensa asumisesta esimerkiksi isovanhempien kanssa ja järjestää lapsen hoidon itsenäisesti. Huoltajan tai henkilön, jonka hoitoon lapsi on sijoitettu, on ilmoitettava sijoituksesta sen kunnan sosiaalihuollon toimielimelle, jonka alueelle lapsi on sijoitettu. Kunta ei laadi toimeksiantosopimusta, ei ole toimeksiantoon perustuvaa perhehoitoa. (Puustinen-Korhonen 2012)

Liite 3 Lastensuojelun tietoja 2014

3A Lastensuojelun asiakkaat ja henkilöstö vuonna 2014

Lastensuojelun asiakkaat (lkm)	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Lastensuojelun asiakkaat yhteensä (0 - 17-v.)	9 870	4 376	4 825	2 937	3 834	3 766	29 608
joista avohuollon palveluja saaneet lapset	8 729	4 190	4 666	2 377	3 564	3 735	27 261
joista sijoitettuna olleet lapset	1 832	666	773	619	599	631	5 120
Jälkihuollossa olleet nuoret (18 - 20-v.)	1 059	370	236	240	232	234	2 371
<i>Lastensuojelun asiakkaiden osuus (%) samanikäisestä väestöstä (0 - 17v.)</i>	9,7	7,2	10,7	10,4	10,6	8,4	9,3

Henkilöstö	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Johtavat sosiaalityöntekijät yhteensä (lkm)	33	11	13	10	7	5	79
joista avohuollossa	24	9	10	8	5	3	59
joista sijaishuollossa	8	2	2	1	2	2	17
joista jälkihuollossa (jos erikseen)	1	0	1	1	0	0	3
Vastuusosiaalityöntekijät yhteensä (lkm)	204	68	76	38	56	54	496
joista avohuollossa	150	52	56	26	45	44	373
joista sijaishuollossa	47	12	18	9	11	10	107
joista jälkihuollossa (jos erikseen)	7	4	2	3	0	0	16
Sosiaaliohjaajat ja perhetyöntekijät (lkm)	138	46	60	59	72	12	387
joista avohuollossa	107	36	50	47	39	8	287
joista sijaishuollossa	11	4	2	4	31	4	56
joista jälkihuollossa (jos erikseen)	20	6	8	8	2	0	44
Kunnallisen laitoshuollon henkilöstö	471	123	132	209	115	34	1 084
Osastohenkilöstö	408	111	114	172	95	0	900
Erityishenkilöstö	29	6	8	16	7	0	66
Muu henkilöstö	34	6	10	21	13	34	118
<i>0 - 17-vuotiaat asiakkaat/avo- ja sijaishuollon vastuusosiaalityöntekijät</i>	50,1	68,4	65,2	83,9	68,5	69,7	61,7
YHTEENSÄ	846	248	281	316	250	105	2 046

3B Lastensuojelun kustannukset vuonna 2014

Lastensuojelun kokonaiskustannukset (€)	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kokonaiskustannukset yhteensä (€)	125 796 139	47 420 243	48 003 965	43 587 172	38 785 819	26 285 242	329 878 580
<i>(€/lastensuojelun asiakkaana ollut 0-20 -vuotias)</i>	11 136,3	9 920,6	9 676,3	13 872,4	9 287,8	6 420,4	10 166,1
<i>Kokonaiskustannukset (%)</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>joista avohuollon kustannukset (%)</i>	20,0	20,2	19,3	15,5	29,8	21,2	20,6
<i>joista sijaishuollon kustannukset (%)</i>	80,0	79,8	80,7	84,5	70,2	78,8	79,4
Avohuollon kustannukset	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kokonaiskustannukset yhteensä (€)	25 165 853	9 582 881	9 242 908	6 736 515	11 566 911	5 574 521	67 869 589
<i>Kustannukset (€/avohuollon palveluja vuoden aikana saaneet 0-17 -vuotiaat)</i>	2 883,0	2 287,1	1 980,9	2 834,0	3 245,5	1 492,5	2 489,6
Avohuollon <u>oman</u> toiminnan kustannukset yhteensä (€)	23 213 169	6 912 531	7 046 019	4 920 745	8 918 911	4 167 570	55 178 944
<i>Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö (€)</i>	10 645 374	3 206 606	3 247 599	1 484 228	3 764 902	2 666 710	25 015 419
<i>Jälkihuollon kokonaiskustannukset (€)</i>	2 939 817	887 154	568 186	572 629	918 034	160 000	6 045 820
<i>Avohuollon tukitoimet (€)</i>	9 460 878	2 508 410	3 230 234	1 964 936	3 967 747	485 103	21 617 308
<i>Lastensuojelun taloudelliset tukitoimet (€) (§35 ja §36)</i>	167 100	310 361	0	898 952	268 228	855 757	2 500 398
Avohuollon <u>ostopalvelu</u>toiminnan kustannukset yhteensä (€)	1 952 684	2 670 350	2 196 889	1 815 770	2 648 000	1 406 952	12 690 645
<i>Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö (€)</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Jälkihuollon kokonaiskustannukset (€)</i>	0	1 023 194	589 926	305 923	2 145 000	632 961	4 697 004
<i>Avohuollon tukitoimet (€)</i>	1 952 684	1 647 156	1 307 444	1 385 370	503 000	773 991	7 569 645
<i>Lastensuojelun taloudelliset tukitoimet (€) (§35 ja §36)</i>	0	0	299 519	124 477	0	0	423 996
Sijoitusten kustannukset	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Laitoshoidon	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kokonaiskustannukset yhteensä (€)	71 528 720	28 257 224	28 695 884	28 386 485	16 342 908	7 411 518	180 622 738
Laitoshoidon <u>oman</u> toiminnan kustannukset yhteensä (€)	40 589 653	6 664 948	7 992 659	12 077 683	5 706 908	2 628 033	75 659 884
<i>€/hoitovuorokausi</i>	383,7	301,2	357,4	313,2	282,4	327,4	348,6
<i>€/hoitolaitoksiin sijoitetut vuoden aikana</i>	64 428,0	32 197,8	28 143,2	52 284,3	28 534,5	20 531,5	45 035,6
<i>€/sijoitetut 31.12.</i>	134 849,3	128 172,1	124 885,3	120 776,8	105 683,5	125 144,4	127 803,9
Laitoshoidon <u>ostopalvelu</u>toiminnan kustannukset yhteensä (€)	29 509 936	21 142 069	20 048 481	16 308 802	10 636 000	4 588 485	102 233 773
<i>€/hoitovuorokausi</i>	272,4	322,4	282,1	271,4	302,3	265,8	285,8
<i>€/hoitolaitoksiin sijoitetut vuoden aikana</i>	80 849,1	59 892,5	75 087,9	60 853,7	73 861,1	54 624,8	69 030,2
<i>€/sijoitetut 31.12.</i>	117 569,5	126 599,2	91 129,5	98 245,8	105 306,9	75 221,1	77 508,5
Laitoshoidon aikainen sosiaalityö	1 429 131	450 207	654 744	0	0	195 000	2 729 082
Luvanvarainen perhehoito (ent. ammatilliset perhekodit)	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kokonaiskustannukset yhteensä (€)	5 272 282	4 615 045	3 559 775	2 528 539	1 534 000	261 241	17 770 881
<i>€/hoitovuorokausi</i>	185,5	182,4	173,8	216,4	203,0	95,0	184,8
<i>€/luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitetut vuoden aikana</i>	70 297,1	56 281,0	49 441,3	70 237,2	69 727,3	26 124,1	59 834,6
<i>€/sijoitetut 31.12.</i>	76 409,9	68 881,3	91 276,3	76 622,4	80 736,8	32 655,1	56 059,6
Toimeksiantoon perustuva perhehoito (ent. sijaisperhehoito)	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon kustannukset	23 829 284	4 965 093	6 505 398	5 935 634	9 342 000	13 037 962	63 615 371
<i>€/hoitovuorokausi</i>	79,4	72,5	85,0	100,1	98,2	106,6	88,1
<i>€/perheisiin sijoitetut vuoden aikana</i>	25 873,3	22 466,5	17 629,8	30 914,8	27 315,8	26 937,9	25 154,4
<i>€/sijoitetut 31.12.</i>	31 603,8	28 210,8	0,0	36 192,9	53 079,5	35 237,7	
Lasten sijoitusten kustannukset (yhteenveto)	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Sijoitusten kustannukset yhteensä (€)	100 630 286	37 837 362	38 761 057	36 850 657	27 218 908	20 710 720	262 008 991
<i>joista laitoshoidon osuus (€)</i>	71 528 720	28 257 224	28 695 884	28 386 485	16 342 908	7 411 518	180 622 738
<i>joista luvanvaraisen perhehoidon osuus (€)</i>	5 272 282	4 615 045	3 559 775	2 528 539	1 534 000	261 241	17 770 881
<i>joista toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus (€)</i>	23 829 284	4 965 093	6 505 398	5 935 634	9 342 000	13 037 962	63 615 371
<i>laitoshoidon osuus kustannuksista (%)</i>	71,1	74,7	74,0	77,0	60,0	35,8	68,9
<i>luvanvaraisen perhehoidon osuus kustannuksista (%)</i>	5,2	12,2	9,2	6,9	5,6	1,3	6,8
<i>toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus kustannuksista (%)</i>	23,7	13,1	16,8	16,1	34,3	63,0	24,3
<i>€/vuoden aikana sijoitettuna ollut 0-17 -vuotias</i>	54 929,2	56 812,9	50 143,7	59 532,6	45 440,6	32 822,1	51 173,6
<i>€/31.12. sijoitettuna ollut 0-17 -vuotias</i>	70 667,3	81 899,1	0,0	79 591,1	60 486,5	45 921,8	80 618,2

3C/1 Lastensuojeluilmoitukset 2014

Lastensuojelun ilmoitukset	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Vuoden aikana tulleet ilmoitukset yhteensä	13 309	5 014	7 435	6 058	3 028	4 191	39 035
01 Lapsen hoidon ja huolenpidon tarve	1 443	729	1 057	695	771	668	5 363
02 Kehitystä vaarantavat olosuhteet	7 578	3 004	4 092	3 469	1 533	2 046	21 722
03 Lapsen oma käyttäytyminen	4 288	1 281	2 286	1 894	724	1 477	11 950

Ilmoitukset tekijän mukaan	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kaikki ilmoitukset yhteensä	13 309	5 014	7 518	6 058	3 028	4 191	39 118
Yksityisten tekemät ilmoitukset yhteensä	2 658	643	1 516	1 458	448	1 198	7 921
Viranomaiset yhteensä	10 651	4 044	5 987	4 053	2 218	2 993	29 946
Sosiaalipalvelut	1 697	1 005	1 133	1 854	52	351	6 092
Päivähoito	216	90	239	121	77	54	797
Terveyspalvelut	1 931	662	1 104	687	646	721	5 751
josta äitiys- ja lastenneuvola	177	56	..	69	0	..	302
Poliisi	4 138	749	1 724	705	348	831	8 495
Koulu	1 229	513	915	514	262	343	3 776
Muu viranomainen	1 440	1 025	872	172	833	693	5 035
Tuntematon	0	327	15	547	362	0	1 251

Vuoden aikana lastensuojeluilmoituksen kohteena olleet lapset (THL)	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
0 - 17-vuotiaat yhteensä (lkm)	7 593	3 106	4 005	2 716	1 994	2 729	22 143
0-2 -vuotiaat	891	403	439	349	307	445	2 834
3-6 -vuotiaat	1 434	625	755	507	464	475	4 260
7-12 -vuotiaat	2 399	877	1 297	769	581	743	6 666
13-15 -vuotiaat	1 601	638	820	516	356	662	4 593
16-17 -vuotiaat	1 268	563	694	575	286	404	3 790
0 - 17-vuotiaat yhteensä (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-2 -vuotiaat	11,7	13,0	11,0	12,8	15,4	16,3	12,8
3-6 -vuotiaat	18,9	20,1	18,9	18,7	23,3	17,4	19,2
7-12 -vuotiaat	31,6	28,2	32,4	28,3	29,1	27,2	30,1
13-15 -vuotiaat	21,1	20,5	20,5	19,0	17,9	24,3	20,7
16-17 -vuotiaat	16,7	18,1	17,3	21,2	14,3	14,8	17,1

Muut lastensuojelutarpeen ilmoitukset	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Pyynnöt lastensuojelutarpeen selvittämiseksi	171	259	218	54	72	34	808
Hakemukset suojelutarpeen selvittämiseksi	211	117	5	38	197	120	688
Muulla tavoin esiin tullut lastensuojelutarve	370	91	68	34	173	..	736
Ennakolliset lastensuojeluilmoitukset	175	84	83	126	57	61	586

Muut lastensuojelutarpeen ilmoitukset: ilmoitusten kohteena olleet lapset	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Pyynnöt lastensuojelutarpeen selvittämiseksi	169	242	..	53	71	31	566
Hakemukset suojelutarpeen selvittämiseksi	201	114	..	37	192	116	660
Muulla tavoin esiin tullut lastensuojelutarve	360	86	..	33	172	..	651

3C/2 Lastensuojelutarpeen selvitykset ja lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen laaditut asiakassuunnitelmat 2014

Vuoden aikana valmiiksi tehdyt lastensuojelutarpeen selvitykset	HELSINKI	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-17 -vuotiaat yhteensä	4 154	2 038	1 845	1 113	1 414	1 471	12 035
0-2 -vuotiaat	516	273	265	172	291	256	1 773
3-6 -vuotiaat	945	440	404	228	333	300	2 650
7-12 -vuotiaat	1 344	581	617	322	369	460	3 693
13-15 -vuotiaat	784	396	334	196	234	267	2 211
16-17 -vuotiaat	565	348	225	195	187	188	1 708
<i>Vuoden aikana tehtyjen 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden lastensuojelutarpeen selvitysten osuus (%) kaikista uusista 0 - 17-vuotiaista avohuollon asiakkaista</i>	86,9	91,3	93,0	93,1	93,8	97,2	91,1
Kaikki vuoden aikana valmiiksi tehdyt lastensuojelutarpeen selvitykset¹ (lkm)	4 434	2 043	1 840	1 171	1 523	1 530	12 541

¹ Samaa lasta koskien on voitu tehdä useampi kuin yksi lastensuojelutarpeen selvitys.

Asiakassuunnitelmat ikäryhmittäin	HELSINKI ²	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-17 -vuotiaat yhteensä	3 513	872	..	862	616	1 471	7 334
0-2 -vuotiaat	277	94	..	89	47	194	701
3-6 -vuotiaat	650	149	..	148	101	276	1 324
7-12 -vuotiaat	1 211	276	..	297	193	464	2 441
13-15 -vuotiaat	753	185	..	172	132	299	1 541
16-17 -vuotiaat	622	168	..	156	143	238	1 327
18 vuotta täyttäneet	0	199	..	74	25	118	416

¹ Asiakassuunnitelmien lukumäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia kuntien välillä johtuen asiakastietojärjestelmiin liittyvistä ongelmista.

² Helsingin luvuissa mukana myös vanhemmille tehdyt asiakassuunnitelmat (lapsen hetu)

Vuoden aikana laadittujen uusien ja tarkastettujen asiakassuunnitelmien lukumäärä (henkilötunnus kertaalleen) ¹	HELSINKI ²	Espoo	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kaikki yhteensä	3513	872	..	862	616	1471	7 334
Avohuolto	..	627	965	690	343	1197	3 822
Sijaishuolto	..	290	387	175	302	284	1 438
Jälkihuolto	668	160	170	74	25	148	1 245
joista 18 vuotta täyttäneille laaditut suunnitelmat	648	173	..	74	25	112	1 032

¹ Asiakassuunnitelmien lukumäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia kuntien välillä johtuen asiakastietojärjestelmiin liittyvistä ongelmista. Kaikki kunnat eivät saa asiakassuunnitelmien lukumäärää eriteltynä. Samalle lapselle on voitu tehdä avo-, sijais- ja jälkihuollon asiakassuunnitelma.

² Helsingin luvuissa mukana myös vanhemmille tehdyt asiakassuunnitelmat (lapsen hetu)

3D Avohuollon asiakkaat 2014

Vuoden aikana alkaneet lastensuojelun avohuollon asiakkuudet	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0 - 17-vuotiaat yhteensä yhteensä	4 780	2 231	1 983	1 195	1 507	1 514	13 210
joista "asiakkuus päätty selvitykseen"	2 519	1 110	904	531	678	1 142	6 884
joista "asiakkuus jatkuu"	1 415	752	1 226	383	736	478	4 990
joista "selvitys kesken 31.12.	846	532	370	281	259	378	2 666
<i>Selvitykseen päättäneiden osuus (%) kaikista</i>	<i>52,7</i>	<i>49,8</i>	<i>45,6</i>	<i>44,4</i>	<i>45,0</i>	<i>75,4</i>	<i>52,1</i>
<i>Vuoden aikana alkaneiden asiakkuuksien (0 - 17-vuotiaat) osuus (%) kaikista avohuollon 0 - 17-vuotiaista asiakkaista</i>	<i>54,8</i>	<i>53,2</i>	<i>42,5</i>	<i>50,3</i>	<i>42,3</i>	<i>40,5</i>	<i>48,5</i>
Vuoden aikana alkaneet asiakkuudet ikäryhmittäin yhteensä	4 780	2 231	1 983	1 195	1 507	1 514	13 210
0-2 -vuotiaat	721	363	312	218	284	277	2 175
3-6 -vuotiaat	1 037	493	445	268	364	313	2 920
7-12 -vuotiaat	1 563	630	651	345	435	463	4 087
13-15 -vuotiaat	904	411	355	190	240	273	2 373
16-17 -vuotiaat	555	334	220	174	184	188	1 655
Vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleet lapset (ilman jälkihuoltoa)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-17 -vuotiaat yhteensä	8 729	4 190	4 666	2 377	3 564	3 735	27 261
0-2 -vuotiaat	1 046	523	495	299	475	473	3 311
3-6 -vuotiaat	1 880	873	950	485	842	756	5 786
7-12 -vuotiaat	2 964	1 278	1 638	751	1 166	1 233	9 030
13-15 -vuotiaat	1 721	778	948	419	611	711	5 188
16-17 -vuotiaat	1 118	738	635	423	470	562	3 946
Vuoden aikana jälkihuollon asiakkaana olleet lapset ja nuoret	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-20 -vuotiaat yhteensä	1 113	408	266	250	267	285	2 589
0-17 -vuotiaat yhteensä	54	38	30	10	35	51	218
0-2 -vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0
3-6 -vuotiaat	0	3	0	0	0	4	7
7-12 -vuotiaat	10	6	1	4	13	14	48
13-15 -vuotiaat	5	8	8	0	8	17	46
16-17 -vuotiaat	39	21	21	6	14	16	117
18 vuotta täyttäneet	1 059	370	236	240	232	234	2 371
Vuoden aikana päättyneet avohuollon asiakkuudet	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-17 -vuotiaat yhteensä	3 772	1 938	1 682	1 177	1 314	1 994	11 877
0-2 -vuotiaat	469	246	189	150	245	356	1 655
3-6 -vuotiaat	856	450	329	244	326	394	2 599
7-12 -vuotiaat	1 239	608	503	333	356	579	3 618
13-15 -vuotiaat	693	355	252	194	200	353	2 047
16-17 -vuotiaat	515	279	409	256	187	312	1 958
Läheisverkostoratkaisut	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
	60	9	29	5	0	0	103

3E Sijoitetut ja sijoituspäätökset vuonna 2014

Vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitettuna olleet	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-17 -vuotiaat yhteensä	1 832	666	773	619	599	631	5 120
0-2 -vuotiaat	115	57	68	56	49	60	405
3-6 -vuotiaat	228	88	106	87	92	111	712
7-12 -vuotiaat	529	170	224	168	171	158	1 420
13-15 -vuotiaat	481	170	222	119	146	162	1 300
16-17 -vuotiaat	479	181	153	189	141	140	1 283
Uudet vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitetut	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
0-17 -vuotiaat yhteensä	.	236	335	231	200	366	1 368
0-2 -vuotiaat	.	38	44	48	28	61	219
3-6 -vuotiaat	.	31	54	37	39	50	211
7-12 -vuotiaat	.	49	85	53	38	76	301
13-15 -vuotiaat	.	57	85	38	55	120	355
16-17 -vuotiaat	.	61	67	55	40	59	282
Uudet vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitetut sijoitusmuodon mukaan	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Avohuollon tukitoimena sijoitetut							
0-17 -vuotiaat yhteensä	395	114	128	139	60	210	1 046
0-2 -vuotiaat	65	29	19	37	10	31	191
3-6 -vuotiaat	76	19	25	29	15	27	191
7-12 -vuotiaat	96	31	38	32	15	44	256
13-15 -vuotiaat	105	16	21	25	7	78	252
16-17 -vuotiaat	53	19	25	16	13	30	156
Kiireellisesti sijoitetut							
0-17 -vuotiaat yhteensä	412	174	215	124	139	194	1 258
0-2 -vuotiaat	40	25	25	18	13	28	149
3-6 -vuotiaat	60	16	31	20	19	20	166
7-12 -vuotiaat	77	30	51	29	22	31	240
13-15 -vuotiaat	125	50	63	25	50	75	388
16-17 -vuotiaat	110	53	45	32	35	40	315
Huostaanotetut							
0-17 -vuotiaat yhteensä	.	68	71	57	59	75	330
0-2 -vuotiaat	.	2	11	4	18	15	50
3-6 -vuotiaat	.	5	4	6	8	14	37
7-12 -vuotiaat	.	10	14	11	7	15	57
13-15 -vuotiaat	.	16	22	9	12	25	84
16-17 -vuotiaat	.	35	20	27	14	6	102
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12.	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Sijoitettujen 0-17 -vuotiaiden lukumäärä	1 424	462	0	463	450	451	3 250
Sijoituspäätökset	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kaikki sijoituspäätökset yhteensä	1 226	356	477	467	345	606	3 477
Avohuollon tukitoimena sijoitetut	560	114	176	255	85	285	1 475
Kiireellisesti sijoitetut (lkm)	467	174	230	155	197	245	1 468
Huostaanotetut (lkm)	199	68	71	57	63	76	534
Suostumukseen perustuvat huostaanotot	146	49	46	27	46	38	352
Hallinto-oikeuden päättämät huostaanotot	53	19	25	30	17	37	181
Hallinto-oikeuden hylkäämät hakemukset	6	0	0	3	3	0	12
<i>Kaikki sijoituspäätökset yhteensä (%)</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>Avohuollon tukitoimena sijoitetut</i>	<i>45,7</i>	<i>32,0</i>	<i>36,9</i>	<i>54,6</i>	<i>24,6</i>	<i>47,0</i>	<i>42,4</i>
<i>Kiireellisesti sijoitetut</i>	<i>38,1</i>	<i>48,9</i>	<i>48,2</i>	<i>33,2</i>	<i>57,1</i>	<i>40,4</i>	<i>42,2</i>
<i>Huostaanotetut</i>	<i>16,2</i>	<i>19,1</i>	<i>14,9</i>	<i>12,2</i>	<i>18,3</i>	<i>12,5</i>	<i>15,4</i>

3F Sijoitusten hoitomuodot 2014

Sijoitusten hoitomuodot (0 - 17-vuotiaat)	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			
Laitoshoido	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	
Laitoksiin sijoitetut vuoden aikana	630	365	904	207	353	560	284	267	551	231	268	499	200	144	344	128	84	212	1 680	1 481	3 161	
Laitoksiin sijoitetut 31.12.	301	251	552	52	167	0	64	220	284	100	166	266	54	101	155	21	61	82	592	1 319	1 911	
Laitosten hoitovuorokaudet	105 777	108 349	214 126	22 131	65 575	87 706	22 365	71 075	93 440	38 557	60 101	98 658	20 208	35 185	55 393	8 026	17 262	25 288	217 064	357 714	574 778	
<i>Hoitovuorokaudet/laitoksiin sijoitetut</i>	167,9	296,8	236,9	106,9	185,8	156,6	78,8	266,2	169,6	166,9	224,3	197,7	101,0	244,3	161,0	62,7	205,5	119,3	129,2	241,5	181,8	
Kunnallisten lastensuojelulaitosten paikat			303			68			55			0			40			28			186	
joista vastaanottopaikkoja			83			21			28			0			23			28			0	
<i>vastaanottopaikkojen osuus laitospaikoista (%)</i>			27,4			30,9			50,9			0,0			57,5			100,0			0,0	
Lastensuojelun koko perheen hoitoon tarkoitettujen ympärivuorokautisten kunnallisten hoitopaikkojen lkm			6			4			10			0			6			0			26	
Luvanvarainen perhehoito	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	
Luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitetut vuoden aikana	0	75	75	0	82	82	0	72	72	0	36	36	0	22	22	0	10	10	0	297	297	
Luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitetut 31.12.	0	69	69	0	67	67	0	39	39	0	33	33	0	19	19	0	8	8	0	317	317	
Luvanvaraisen perhehoidon hoitovuorokaudet			28 415			25 299			20 482			11 683			7 556			2 750			0 67	96 185
<i>Hoitovuorokaudet/luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitetut</i>			378,9			308,5			284,5			324,5			343,5			275,0			323,9	
Toimeksiantoon perustuva sijoitus sijaisperheeseen	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	oma	osto	yht.	
Sijaisperhehoidon asiakkaat vuoden aikana			921			221			369			192			342			484			2 529	
Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaat	745	22	767	0	13	148	205	0	205	163	20	0	253	0	253	0	1	375			1 748	
Päivystys- ja vastaanottoperheiden asiakkaat	222	0	222	0	0	73	164	0	164	9	0	0	49	0	89	0	0	109			657	
<i>Päivystys- ja vastaanottoperheissä olleiden osuus (%) sijaisperheasiakkaista</i>			24,1			33,0			44,4			0,0			26,0			22,5			26,0	
Sijaisperhehoidon asiakkaat 31.12.			754			176			0			164			176			370			1 640	
Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaat			705			142			210			0			237			345			1 639	
Päivystys- ja vastaanottoperheissä olleet			50			15			30			0			14			25			134	
Sijaisperhehoidon hoitovuorokaudet vuoden aikana			300 209			68 487			76 568			59 315			95 131			122 252			721 962	
Pitkäaikaisen perhehoidon hoitovuorokaudet			281 012			64 035			67 528			0			84 503			113 664			610 742	
Päivystys- ja vastaanottoperheissä olleiden hoitovuorokaudet			19 197			4 452			9 040			643			10 628			8 588			52 548	
<i>Hoitovuorokaudet/sijaisperheisiin sijoitetut</i>			326,0			309,9			207,5			308,9			278,2			252,6			285,5	
<i>Hoitovuorokaudet/sijaisperheisiin pitkäaikaisesti sijoitetut</i>			366,4			432,7			329,4			0,0			334,0			303,1			349,4	
<i>Hoitovuorokaudet/päivystys- ja vastaanottoperheisiin sijoitetut</i>			86,5			61,0			55,1			0,0			119,4			78,8			80,0	
Läheisverkostoon sijoitettujen lasten määrä			yht.			yht.			yht.			yht.			yht.			yht.			yht.	
Läheisverkostoon tai sukulaisten luo sijoitettujen lasten lkm			67			46			40			30			57			115			355	
Lasten sijoitusten hoitovuorokaudet (yhteenveto)			yht.			yht.			yht.			yht.			yht.			yht.			yht.	
Lasten sijoitusten hoitovuorokaudet yhteensä (lkm)			542 750			181 492			190 490			169 656			158 080			150 290			1 392 758	
<i>Laitoshoido (%)</i>			39,5			48,3			49,1			58,2			35,0			16,8			41,3	
<i>Luvanvarainen perhehoito (%)</i>			5,2			13,9			10,8			6,9			4,8			1,8			6,9	
<i>Toimeksiantoon perustuva perhehoito (%)</i>			55,3			37,7			40,2			35,0			60,2			81,3			51,8	
<i>Hoitovuorokaudet/vuoden aikana sijoitettuna olleet 0-17-vuotiaat</i>			296,3			272,5			246,4			274,1			263,9			238,2			272,0	

3G Läheisverkostoon huostaan otettuna tai avohuollon sijoituksena sijoitettujen lasten lukumäärä vuosina 2010–2014.

		Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu ¹	Kuusikko
Läheisverkostoon	2010	63	16	32
sijoitetut	2011	56	29	47	13	44	44	233
lapset	2012	45	34	43	37	47	45	251
	2013	61	37	49	32	48	80	307
	2014	67	46	40	30	57	115	355

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

Liite 4: Lastensuojelun aikasarjoja 2010–2014

4A Lastensuojelun asiakkaat 2010–2014

	Vuosi	HELSINKI Muutos (%) ed. vuoteen	Espoo Muutos (%) ed. vuoteen	VANTAA Muutos (%) ed. vuoteen	TURKU Muutos (%) ed. vuoteen	TAMPERE Muutos (%) ed. vuoteen	OULU ¹ Muutos (%) ed. vuoteen	KUUSIKKO Muutos (%) ed. vuoteen
Lastensuojelun asiakkaana olleet lapset (sisältäen avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon, henkilötunnus kertaalleen)								
Vuoden aikana lastensuojelun asiakkaana olleet lapset (0 - 17-vuotiaat)	2010	8 690 10,7	3 461 8,7	4 863 1,5	2 648 12,3	3 219 12,8	2 544 1,6	25 425 8,0
	2011	9 210 6,0	3 930 13,6	4 816 -1,0	2 781 5,0	3 360 4,4	2 803 10,2	26 900 5,8
	2012	9 427 2,4	4 376 11,3	5 280 9,6	2 888 3,8	3 539 5,3	2 821 0,6	28 331 5,3
	2013	9 828 4,3	4 501 2,9	4 956 -6,1	2 942 1,9	3 740 5,7	3 706 31,4	29 673 4,7
	2014	9 870 0,4	4 376 -2,8	4 825 -2,6	2 937 -0,2	3 834 2,5	3 766 1,6	29 608 -0,2
Vuoden aikana lastensuojelun asiakkaana olleiden lasten (0 - 17-vuotiaat) osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	9,0	6,0	11,0	9,4	9,1	8,8	8,7
	2011	9,4	6,7	10,9	9,9	9,5	9,6	9,2
	2012	9,6	7,4	11,9	10,3	10,0	9,5	9,6
	2013	9,8	7,5	11,1	10,5	10,4	8,3	9,5
	2014	9,7	7,2	10,7	10,4	10,6	8,4	9,3
Vuoden aikana lastensuojelun asiakkaana olleet lapset ja nuoret (0 - 20-vuotiaat)	2010	10 022 11,8	3 768 9,0	5 141 2,6	2 979 12,0	3 333 10,5	2 824 2,5	28 067 8,5
	2011	10 564 5,4	4 223 12,1	5 069 -1,4	3 073 3,2	3 699 11,0	3 045 7,8	29 673 5,7
	2012	10 773 2,0	4 698 11,2	5 514 8,8	3 065 -0,3	3 936 6,4	3 041 -0,1	31 027 4,6
	2013	11 194 3,9	4 860 3,4	5 065 -8,1	3 145 2,6	4 110 4,4	4 011 31,9	32 385 4,4
	2014	11 296 0,9	4 780 -1,6	4 961 -2,1	3 142 -0,1	4 176 1,6	4 094 2,1	32 449 0,2
Vuoden aikana lastensuojelun asiakkaana olleiden lasten ja nuorten (0 - 20-vuotiaat) osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	8,5	5,6	9,9	8,4	7,5	7,9	7,9
	2011	8,9	6,2	9,7	8,7	8,3	8,4	8,3
	2012	9,0	6,8	10,5	8,6	8,8	8,3	8,6
	2013	9,2	7,0	9,6	8,8	9,1	7,6	8,6
	2014	9,3	6,7	9,4	8,8	9,2	7,7	8,5
Avohuollon tietoja								
Vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleet lapset (0 - 17-vuotiaat)	2010	7 987 15,0	3 081 8,1	4 863 9,3	2 471 22,6	2 950 7,7	2 743 20,6	24 095 13,2
	2011	8 331 4,3	3 572 15,9	4 678 -3,8	2 476 0,2	3 244 10,0	2 747 0,1	25 048 4,0
	2012	8 277 -0,6	4 150 16,2	5 171 10,5	2 416 -2,4	3 499 7,9	2 812 2,4	26 325 5,1
	2013	8 721 5,4	4 016 -3,2	4 832 -6,6	2 427 0,5	3 480 -0,5	3 664 30,3	27 140 3,1
	2014	8 729 0,1	4 190 4,3	4 666 -3,4	2 377 -2,1	3 564 2,4	3 735 1,9	27 261 0,4
Vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleiden lasten (0 - 17-vuotiaat) osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	8,2	5,3	11,0	8,8	8,3	9,5	8,3
	2011	8,5	6,1	10,6	8,8	9,1	9,4	8,5
	2012	8,4	7,0	11,6	8,6	9,8	9,5	8,9
	2013	8,7	6,7	10,8	8,7	9,7	8,2	8,7
	2014	8,6	6,9	10,3	8,4	9,8	8,3	8,6
Vuoden aikana alkaneet avohuollon asiakkuudet (0 - 17-vuotiaat)	2010	2 983 24,9	1 390 4,0	0	1 251 0,6	1 367 20,1	856 -11,5	7 847
	2011	3 668 23,0	1 920 38,1	2 506 0,0	1 383 10,6	1 499 9,7	1 023 19,5	11 999 52,9
	2012	4 376 19,3	1 974 2,8	2 820 12,5	1 440 4,1	1 526 1,8	946 -7,5	13 082 9,0
	2013	4 848 10,8	2 050 3,9	2 051 -27,3	1 268 -11,9	1 481 -2,9	1 562 65,1	13 260 1,4
	2014	4 780 -1,4	2 231 8,8	1 983 -3,3	1 195 -5,8	1 507 1,8	1 514 -3,1	13 210 -0,4
Vuoden aikana alkaneiden asiakkuuksien osuus (%) kaikista avohuollon asiakkaista (0 - 17-vuotiaat)	2010	37,3	45,1	0,0	50,6	46,3	31,2	32,6
	2011	44,0	53,8	53,6	55,9	46,2	37,2	47,9
	2012	52,9	47,6	54,5	59,6	43,6	33,6	49,7
	2013	55,6	51,0	42,4	52,2	42,6	42,6	48,9
	2014	54,8	53,2	42,5	50,3	42,3	40,5	48,5
Vuoden aikana alkaneiden asiakkuuksien osuus (%) kaikista lastensuojelun asiakkaista (0 - 17-vuotiaat)	2010	34,3	40,2	0,0	47,2	42,5	33,6	30,9
	2011	39,8	48,9	52,0	49,7	44,6	36,5	44,6
	2012	46,4	45,1	53,4	49,9	43,1	33,5	46,2
	2013	49,3	45,5	41,4	43,1	39,6	42,1	44,7
	2014	48,4	51,0	41,1	40,7	39,3	40,2	44,6

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-ii)

	Vuosi	HELSINKI	Muutos (%) ed. vuoteen	Espoo	Muutos (%) ed. vuoteen	VANTAA	Muutos (%) ed. vuoteen	TURKU	Muutos (%) ed. vuoteen	TAMPERE	Muutos (%) ed. vuoteen	OULU ¹	Muutos (%) ed. vuoteen	KUUSIKKO	Muutos (%) ed. vuoteen
Sijoitukset															
Vuoden aikana sijoitettuna olleet lapset (0 - 17-vuotiaat)	2010	1 958	1,6	625	1,8	631	-0,5	530	12,3	621	-0,3	485	5,0	4 850	2,5
	2011	1 995	1,9	678	8,5	698	10,6	567	7,0	614	-1,1	479	-1,2	5 031	3,7
	2012	1 958	-1,9	710	4,7	710	1,7	585	3,2	603	-1,8	515	7,5	5 081	1,0
	2013	1 983	1,3	716	0,8	776	9,3	613	4,8	589	-2,3	610	18,4	5 287	4,1
	2014	1 832	-7,6	666	-7,0	773	-0,4	619	1,0	599	1,7	631	3,4	5 120	-3,2
Vuoden aikana sijoitettuna olleiden lasten (0 - 17-vuotiaat) osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	2,0		1,1		1,4		1,9		1,8		1,7		1,7	
	2011	2,0		1,2		1,6		2,0		1,7		1,6		1,7	
	2012	2,0		1,2		1,6		2,1		1,7		1,7		1,7	
	2013	2,0		1,2		1,7		2,2		1,6		1,4		1,7	
	2014	1,8		1,1		1,7		2,2		1,6		1,4		1,6	
31.12.2012 sijoitettuna olleet lapset (0 - 17-vuotiaat)	2010	1 581	-5,4	505	7,7	406	-8,6	403	-0,7	614	37,4	341	1,2	3 850	2,0
	2011	1 547	-2,2	553	9,5	438	7,9	424	5,2	458	-25,4	357	4,7	3 777	-1,9
	2012	1 549	0,1	500	-9,6	459	4,8	440	3,8	480	4,8	368	3,1	3 796	0,5
	2013	1 495	-3,5	0	-100,0	481	4,8	443	0,7	478	-0,4	443	20,4	3 340	-12,0
	2014	1 424	-4,7	462	0,0	0	-100,0	463	4,5	450	-5,9	451	1,8	3 250	-2,7
31.12.2012 sijoitettuna olleiden lasten (0 - 17-vuotiaat) osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	1,6		0,9		0,9		1,4		1,7		1,2		1,3	
	2011	1,6		0,9		1,0		1,5		1,3		1,2		1,3	
	2012	1,6		0,8		1,0		1,6		1,4		1,2		1,3	
	2013	1,5		0,0		1,1		1,6		1,3		1,0		1,1	
	2014	1,4		0,8		0,0		1,6		1,2		1,0		1,0	
Jälkihuollossa olleet nuoret															
Vuoden aikana jälkihuollon piirissä olleet nuoret (18 vuotta täyttäneet)	2010	803	7,2	238	19,6	192	1,6	237	-2,1	169	-1,7	134	26,4	1 773	7,0
	2011	941	17,2	273	14,7	241	25,5	232	-2,1	166	-1,8	167	24,6	2 020	13,9
	2012	950	1,0	239	-12,5	220	-8,7	249	7,3	168	1,2	162	-3,0	1 988	-1,6
	2013	984	3,6	365	52,7	138	-37,3	248	-0,4	159	-5,4	205	26,5	2 099	5,6
	2014	1 059	7,6	370	1,4	236	71,0	240	-3,2	232	45,9	234	14,1	2 371	13,0
Vuoden aikana jälkihuollon piirissä olleet 0 - 20-vuotiaat	2010	845	8,3	247	13,3	234	-6,0	255	-2,3	188	1,1	184	53,3	1 953	7,7
	2011	997	18,0	283	14,6	292	24,8	250	-2,0	188	0,0	200	8,7	2 210	13,2
	2012	992	-0,5	259	-8,5	263	-9,9	256	2,4	248	31,9	248	24,0	2 266	2,5
	2013	1 040	4,8	394	52,1	145	-44,9	254	-0,8	247	-0,4	256	3,2	2 336	3,1
	2014	1 113	7,0	408	3,6	266	83,4	250	-1,6	267	8,1	285	11,3	2 589	10,8
Väestö 31.12.															
		Helsinki		Espoo		Vantaa		Turku		Tampere		Oulu		Kuusikko	
0-17-vuotiaat	2010	96 932	0,4	57 982	0,7	44 099	0,3	28 053	0,0	35 467	0,1	29 012	1,7	291 545	0,5
	2011	97 545	0,6	58 558	1,0	44 311	0,5	28 047	0,0	35 479	0,0	29 280	0,9	293 220	0,6
	2012	98 529	1,0	59 243	1,2	44 487	0,4	27 933	-0,4	35 546	0,2	29 750	1,6	295 488	0,8
	2013	100 023	1,5	59 843	1,0	44 790	0,7	28 053	0,4	35 943	1,1	44 453	49,4	313 105	6,0
	2014	101 643	1,6	60 998	1,9	45 262	1,1	28 368	1,1	36 326	1,1	44 785	0,7	317 382	1,4
0-20-vuotiaat	2010	118 454	0,4	67 757	1,2	51 956	0,6	35 467	0,2	44 503	0,3	35 781	1,9	353 918	0,7
	2011	119 100	0,5	68 629	1,3	52 178	0,4	35 515	0,1	44 710	0,5	36 456	1,9	356 588	0,8
	2012	120 106	0,8	69 396	1,1	52 370	0,4	35 571	0,2	44 877	0,4	36 816	1,0	359 136	0,7
	2013	121 158	0,9	69 845	0,6	52 579	0,4	35 572	0,0	45 229	0,8	53 048	44,1	377 431	5,1
	2014	122 099	0,8	70 882	1,5	52 854	0,5	35 769	0,6	45 344	0,3	53 275	0,4	380 223	0,7

¹ Kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

4B/1 Sijoitetut lapset 2010–2014: sijoitetut yhteensä ja laitoksiin sijoitetut

	Vuosi	HELSINKI Muutos, %	Espoo Muutos, %	VANTAA Muutos, %	TURKU Muutos, %	TAMPERE Muutos, %	OULU ¹ Muutos, %	KUUSIKKO Muutos, %
Vuoden aikana sijoitettuna olleet lapset (0 - 17-vuotiaat)	2010	1 958 1,6	625 1,8	631 -0,5	530 12,3	621 -0,3	485 5,0	4 850 2,5
	2011	1 995 1,9	678 8,5	698 10,6	567 7,0	614 -1,1	479 -1,2	5 031 3,7
	2012	1 958 -1,9	710 4,7	710 1,7	585 3,2	603 -1,8	515 7,5	5 081 1,0
	2013	1 983 1,3	716 0,8	776 9,3	613 4,8	589 -2,3	610 18,4	5 287 4,1
	2014	1 832 -7,6	666 -7,0	773 -0,4	619 1,0	599 1,7	631 3,4	5 120 -3,2
Vuoden aikana sijoitettuna olleiden lasten (0 - 17-vuotiaat) osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	2,0	1,1	1,4	1,9	1,8	1,7	1,7
	2011	2,0	1,2	1,6	2,0	1,7	1,6	1,7
	2012	2,0	1,2	1,6	2,1	1,7	1,7	1,7
	2013	2,0	1,2	1,7	2,2	1,6	1,4	1,7
	2014	1,8	1,1	1,7	2,2	1,6	1,4	1,6
Lasten sijoitusten hoitovuorokaudet yhteensä	2010	607 390 -1,5	180 874 5,4	151 360 -1,1	152 011 -0,3	177 010 11,8	115 249 7,4	1 383 894 1,8
	2011	598 625 -1,4	179 914 -0,5	161 525 6,7	156 589 3,0	178 547 0,9	122 132 6,0	1 397 332 1,0
	2012	599 292 0,1	188 658 4,9	172 408 6,7	167 877 7,2	179 439 0,5	132 141 8,2	1 439 815 3,0
	2013	594 102 -0,9	190 635 1,0	184 837 7,2	162 656 -3,1	174 038 -3,0	150 273 13,7	1 456 541 1,2
	2014	542 750 -8,6	181 492 -4,8	190 490 3,1	169 656 4,3	158 080 -9,2	150 290 0,0	1 392 758 -4,4
Laitoksiin sijoitetut lapset (0 - 17-vuotiaat)								
Laitoksiin sijoitetut lapset vuoden aikana	2010	1 468 -2,4	534 3,9	506 -1,2	187 -57,6	419 5,5	235 -12,6	3 349 -7,9
	2011	1 276 -13,1	606 13,5	600 18,6	201 7,5	394 -6,0	283 20,4	3 360 0,3
	2012	1 180 -13,1	637 13,5	555 18,6	430 7,5	368 -6,0	242 20,4	3 412 0,3
	2013	1 085 -7,5	620 5,1	603 -7,5	510 113,9	323 -6,6	251 -14,5	3 392 1,5
	2014	904 -23,4	560 -12,1	551 -0,7	499 16,0	344 -6,5	212 -12,4	3 070 -10,0
Laitoksiin sijoitetut lapset 31.12.	2010	820 -5,0	254 11,4	0	0	208 3,5	70 -11,4	1 352
	2011	713 -13,0	283 11,4	250 0,0	137 0,0	199 -4,3	84 20,0	1 666 23,2
	2012	693 -13,0	286 11,4	294 0,0	260 0,0	195 -4,3	93 20,0	1 821 23,2
	2013	679 -2,8	271 1,1	298 17,6	272 89,8	176 -2,0	75 10,7	1 771 9,3
	2014	552 -20,3	0 -100,0	284 -3,4	266 2,3	155 -20,5	82 -11,8	1 339 -26,5
Laitosten hoitovuorokaudet yhteensä	2010	299 899 -6,6	91 571 7,0	88 725 -3,0	97 781 0,7	75 079 4,1	21 348 -23,1	674 403 -3,0
	2011	281 182 -6,2	92 409 0,9	98 959 11,5	97 627 -0,2	70 022 -6,7	28 381 32,9	668 580 -0,9
	2012	266 225 -5,3	99 303 7,5	96 898 -2,1	98 557 1,0	68 707 -1,9	25 739 -9,3	655 429 -2,0
	2013	263 323 -1,1	99 218 -0,1	101 144 4,4	95 323 -3,3	62 500 -9,0	29 389 14,2	650 897 -0,7
	2014	214 126 -18,7	87 706 -11,6	93 440 -7,6	98 658 3,5	55 393 -11,4	25 288 -14,0	574 611 -11,7
Kunnallisten laitosten hoitovuorokaudet	2010	141 317 -2,4	26 756 -1,5	23 636 -6,1	46 508 -8,0	21 847 12,0	11 605 -14,2	271 669 -3,2
	2011	143 198 1,3	24 429 -8,7	25 026 5,9	45 343 -2,5	20 049 -8,2	12 171 4,9	270 216 -0,5
	2012	136 946 -4,4	23 591 -3,4	24 796 -0,9	41 718 -8,0	19 863 -0,9	8 251 -32,2	255 165 -5,6
	2013	127 977 -6,5	22 557 -4,4	25 879 4,4	39 594 -5,1	18 186 -8,4	9 252 12,1	243 445 -4,6
	2014	105 777 -17,3	22 131 -1,9	22 365 -13,6	38 557 -2,6	20 208 11,1	8 026 -13,3	217 064 -10,8
Ostopalvelulaitosten hoitovuorokaudet yhteensä	2010	158 582 -10,0	64 815 11,0	65 089 -1,8	51 273 10,1	53 232 1,2	9 743 -31,6	402 734 -2,8
	2011	137 984 -13,0	67 980 4,9	73 933 13,6	52 284 2,0	49 973 -6,1	16 210 66,4	398 364 -1,1
	2012	129 279 -6,3	75 712 11,4	72 102 -2,5	56 839 8,7	48 844 -2,3	17 488 7,9	400 264 0,5
	2013	135 346 4,7	76 661 1,3	75 265 4,4	55 729 -2,0	44 314 -9,3	20 137 15,1	407 452 1,8
	2014	108 349 -19,9	65 575 -14,5	71 075 -5,6	60 101 7,8	35 185 -20,6	17 262 -14,3	357 547 -12,2
Hoitovuorokausia laitokseen sijoitettuna ollut lasta kohden	2010	204	171	175	523	179	91	201
	2011	220 7,9	152 -11,1	165 -5,9	486 -7,1	178 -0,8	100 10,4	199 -1,2
	2012	226 2,4	156 2,2	175 5,9	229 -52,8	187 5,1	106 6,1	192 -3,5
	2013	243 7,6	160 2,7	168 -3,9	187 -18,5	193 3,6	117 10,1	192 -0,1
	2014	237 -2,4	157 -2,1	170 1,1	198 5,8	161 -16,8	119 1,9	187 -2,5

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-ii)

4B/2 Sijoitetut lapset 2010–2014: luvanvaraiseen perhehoitoon ja toimeksiantoon perustuvaan perhehoitoon sijoitetut sekä ympärivuorokautinen laitosmuotoinen perhekuntoutus

	Vuosi	HELSINKI Muutos, %	Espoo Muutos, %	VANTAA Muutos, %	TURKU Muutos, %	TAMPERE Muutos, %	OULU ¹ Muutos, %	KUUSIKKO Muutos, %
Luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitetut lapset								
Luvanvaraiseen perhehoitoon vuoden aikana sijoitetut lapset	2010	119 24,0	87 -2,2	45 9,8	24 -11,1	32	7 0,0	314 7,5
	2011	82 -31,1	89 2,3	55 22,2	0	31 -3,1	7 0,0	264
	2012	101 23,2	84 -5,6	53 -3,6	24 0,0	33 6,5	22 214,3	317 20,1
	2013	76 -24,8	81 -3,6	62 17,0	31 29,2	28 -15,2	11 -50,0	289 -8,8
	2014	75 -1,3	82 1,2	72 16,1	36 16,1	22 -21,4	10 -9,1	297 2,8
Luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitetut lapset 31.12.	2010	73	75	0	21	29	6	204
	2011	75 2,7	68 -9,3	36 0,0	20 -4,8	29 0,0	3 -50,0	231 13,2
	2012	84 12,0	0 -100,0	43 19,4	23 15,0	30 3,4	6 100,0	186 -19,5
	2013	72 -14,3	65 0,0	40 -7,0	29 26,1	25 -16,7	11 83,3	242 30,1
	2014	69 -4,2	67 3,1	39 -2,5	33 13,8	19 -24,0	8 -27,3	235 -2,9
Luvanvaraisen perhehoidon hoitovuorokaudet	2010	27 417 -7,4	27 979 -6,8	13 739 4,2	7 950 -12,0	10 743 0,2	2 138 0,5	89 966 -5,0
	2011	27 244 -0,6	26 681 -4,6	13 126 -4,5	6 846 -13,9	9 534 -11,3	1 459 -31,8	84 890 -5,6
	2012	31 640 16,1	26 379 -1,1	14 795 12,7	8 155 19,1	10 272 7,7	2 913 99,7	94 154 10,9
	2013	27 307 -13,7	25 373 -3,8	21 256 43,7	10 293 26,2	10 069 -2,0	3 598 23,5	97 896 4,0
	2014	28 415 4,1	25 299 -0,3	20 482 -3,6	11 683 13,5	7 556 -25,0	2 750 -23,6	96 185 -1,7
Hoitovuorokausia luvanvaraiseen perhehoitoon sijoitettuna ollutta lasta kohden	2010	230	322	305	331	336	305	287
	2011	332	300	239	0	308	208	322
	2012	313	314	279	340	311	132	297
	2013	359	313	343	332	360	327	339
	2014	379	309	284	325	343	275	324
Toimeksiantoon perustuvaan perhehoitoon sijoitetut lapset								
Sijaisperheisiin sijoitetut vuoden aikana	2010	1 187 5,0	206 12,6	246 -2,8	183 -9,4	335 35,6	293 -3,3	2 450 5,6
	2011	1 258 6,0	207 0,5	270 9,8	165 -9,8	362 8,1	324 10,6	2 586 5,6
	2012	1 248 -0,8	208 0,5	279 3,3	0 -100,0	361 -0,3	346 6,8	2 442 -5,6
	2013	1 095 -12,3	254 22,1	304 9,0	204 0,0	352 -2,5	419 21,1	2 628 7,6
	2014	921 -15,9	221 -13,0	369 21,4	192 -5,9	342 -2,8	484 15,5	2 529 -3,8
Päivystys- ja vastaanottoperheissä olleet	2010	408 0,0	27 58,8	72 -10,0	48 -20,0	89 206,9	43 -40,3	687 3,2
	2011	453 11,0	30 11,1	82 13,9	11 -77,1	90 1,1	58 34,9	724 5,4
	2012	539 19,0	36 20,0	93 13,4	0 -100,0	92 2,2	59 1,7	819 13,1
	2013	487 -9,6	62 72,2	104 11,8	19 0,0	81 -12,0	85 44,1	838 2,3
	2014	222 -54,4	73 17,7	164 57,7	0 -100,0	89 9,9	109 28,2	657 -21,6
Pitkäaikaisessa sijaisperhehoidossa olleet	2010	779 7,7	179 7,8	174 0,6	135 -4,9	246 12,8	250 8,2	1 763 6,7
	2011	805 3,3	177 -1,1	188 8,0	154 14,1	272 10,6	266 6,4	1 862 5,6
	2012	709 -11,9	172 -2,8	186 -1,1	0 -100,0	269 -1,1	287 7,9	1 623 -12,8
	2013	770 8,6	192 11,6	200 7,5	185 0,0	271 0,7	334 16,4	1 952 20,3
	2014	767 -0,4	148 -22,9	205 2,5	0 -100,0	253 -6,6	375 12,3	1 748 -10,5
Sijaisperhehoidon hoitovuorokaudet	2010	280 074 5,2	61 324 9,6	48 896 1,0	46 280 -0,1	91 188 20,8	91 763 18,6	619 525 8,7
	2011	290 199 3,6	60 824 -0,8	49 440 1,1	52 116 12,6	98 991 8,6	92 292 0,6	643 862 3,9
	2012	301 427 3,9	62 976 3,5	60 715 22,8	61 165 17,4	100 460 1,5	103 489 12,1	690 232 7,2
	2013	303 472 0,7	66 044 4,9	62 437 2,8	57 040 -6,7	101 469 1,0	117 286 13,3	707 748 2,5
	2014	300 209 -1,1	68 487 3,7	76 568 22,6	59 315 4,0	95 131 -6,2	122 252 4,2	721 962 2,0
Hoitovuorokausia sijaisperhehoitoon sijoitettuna ollutta lasta kohden (toimeksiantoon perustuva perhehoito)	2010	236	298	199	253	272	313	253
	2011	231	294	183	316	273	285	249
	2012	242	303	218	0	278	299	283
	2013	277	260	205	280	288	280	269
	2014	326	310	208	309	278	253	285
Vastaanotto- ja päivystysperheisiin sijoitettujen hoitovuorokaudet	2010	24 819 17,7	2 185 228,1	3 875 55,8	1 384 3,0	10 486 78,2	4 966 -13,2	47 715 28,3
	2011	25 717 3,6	2 723 24,6	3 147 -18,8	1 310 -5,3	8 567 -18,3	5 555 11,9	47 019 -1,5
	2012	30 994 20,5	2 537 -6,8	0 -100,0	0 -100,0	7 459 -12,9	6 221 12,0	47 211 0,4
	2013	27 226 -12,2	5 091 100,7	0 0,0	715 0,0	10 025 34,4	8 627 38,7	51 684 9,5
	2014	19 197 -29,5	4 452 -12,6	9 040 0,0	643 -10,1	10 628 6,0	8 588 -0,5	52 548 1,7
Pitkäaikaisen perhehoidon hoitovuorokaudet	2010	255 255 4,1	59 139 7,0	45 021 -2,0	44 896 -0,2	80 702 16,0	86 797 21,1	571 810 7,3
	2011	264 482 3,6	58 101 -1,8	46 293 2,8	50 806 13,2	90 424 12,0	86 737 -0,1	596 843 4,4
	2012	270 433 2,3	60 439 4,0	0 -100,0	61 165 20,4	93 001 2,8	97 268 12,1	582 306 -2,4
	2013	276 246 2,1	60 953 0,9	0 0,0	0 -100,0	91 444 -1,7	108 659 11,7	537 302 -7,7
	2014	281 012 1,7	64 035 5,1	67 528 0,0	0 0,0	84 503 -7,6	113 664 4,6	610 742 13,7
Hoitovuorokausia vastaanotto- ja päivystysperheisiin sijoitettuna ollutta lasta kohden	2010	61	81	54	29	118	115	69
	2011	57	91	38	119	95	96	65
	2012	58	70	0	0	81	105	58
	2013	56	82	0	38	124	101	62
	2014	86	61	55	0	119	79	80
Hoitovuorokausia pitkäaikaiseen sijaisperhehoitoon sijoitettuna ollutta lasta kohden	2010	328	330	259	333	328	347	324
	2011	329	328	246	330	332	326	321
	2012	381	351	0	0	346	339	359
	2013	359	317	0	0	337	325	275
	2014	366	433	329	0	334	303	349

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-ii)

4C Kokovuotiset hoitopaikat 2010-2014

Lasten (0 - 17-vuotiaat) sijoitusten kokovuotisten hoitopaikkojen määrä	Vuosi	HELSINKI		Espoo		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU ¹		KUUSIKKO	
		Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %		
Pitkäaikaisen perhehoidon kokovuotiset hoitopaikat	2010	699	4,1	162	7,0	123	-2,0	123	-0,2	221	16,0	238	21,1	1 567	7,3
	2011	725	3,6	159	-1,8	127	2,8	139	13,2	248	12,0	238	-0,1	1 635	4,4
	2012	741	2,3	166	4,0	0	-100,0	168	20,4	255	2,8	266	12,1	1 595	-2,4
	2013	757	2,1	167	0,9	0	0,0	0	-100,0	251	-1,7	298	11,7	1 472	-7,7
	2014	770	1,7	175	5,1	185	0,0	0	0,0	232	-7,6	311	4,6	1 673	13,7
Kunnallisen laitoshoidon kokovuotiset hoitopaikat	2010	387	-2,4	73	-1,5	65	-6,1	127	-8,0	60	12,0	32	-14,2	744	-3,2
	2011	392	1,3	67	-8,7	69	5,9	124	-2,5	55	-8,2	33	4,9	740	-0,5
	2012	375	-4,4	65	-3,4	68	-0,9	114	-8,0	54	-0,9	23	-32,2	699	-5,6
	2013	351	-6,5	62	-4,4	71	4,4	108	-5,1	50	-8,4	25	12,1	667	-4,6
	2014	290	-17,3	61	-1,9	61	-13,6	106	-2,6	55	11,1	22	-13,3	595	-10,8
Ostopalvelulaitosten kokovuotiset hoitopaikat	2010	434	-10,0	178	11,0	178	-1,8	140	10,1	146	1,2	27	-31,6	1 103	-2,8
	2011	378	-13,0	186	4,9	203	13,6	143	2,0	137	-6,1	44	66,4	1 091	-1,1
	2012	354	-6,3	207	11,4	198	-2,5	156	8,7	134	-2,3	48	7,9	1 097	0,5
	2013	371	4,7	210	1,3	206	4,4	153	-2,0	121	-9,3	55	15,1	1 116	1,8
	2014	297	-19,9	180	-14,5	195	-5,6	165	7,8	96	-20,6	47	-14,3	980	-12,2
Kokovuotiset hoitopaikat yhteensä	2010	1 521	-2,0	413	7,0	366	-2,7	391	0,4	427	9,9	296	8,8	3 414	1,5
	2011	1 495	-1,7	412	-0,1	398	8,6	407	4,0	440	3,0	315	6,4	3 467	1,5
	2012	1 470	-1,7	438	6,1	265	-33,3	438	7,6	443	0,8	337	6,9	3 391	-2,2
	2013	1 478	0,5	439	0,3	277	4,4	261	-40,3	422	-4,8	378	12,2	3 255	-4,0
	2014	1 357	-8,2	416	-5,3	441	59,1	270	3,5	383	-9,1	381	0,7	3 248	-0,2
Kokovuotisia hoitopaikkoja / 1000 alle 18- vuotiasta lasta	2010	15,7		7,1		8,3		13,9		12,0		10,2		11,7	
	2011	15,3		7,0		9,0		14,5		12,4		10,8		11,8	
	2012	14,9		7,4		6,0		15,7		12,5		11,3		11,5	
	2013	14,8		7,3		6,2		9,3		11,7		8,5		10,4	
	2014	13,3		6,8		9,7		9,5		10,6		8,5		10,2	

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-ii)

4D Lastensuojelun kokonaiskustannukset sekä avohuollon ja jälkihuollon kustannukset 2010-2014

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	Espoo	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Lastensuojelun kokonaiskustannukset															
Kustannukset yhteensä	2010	122 525 383	0,8	42 716 484	4,3	36 653 672	3,8	33 659 883	9,0	32 521 298	-3,8	14 270 447	-4,7	282 347 167	1,8
	2011	121 916 408	-0,5	44 094 216	3,2	39 929 591	8,9	34 713 675	3,1	36 655 148	12,7	18 855 929	32,1	296 164 967	4,9
	2012	126 457 279	3,7	45 207 562	2,5	44 011 374	10,2	39 014 636	12,4	39 840 323	8,7	23 074 886	22,4	317 606 060	7,2
	2013	127 999 748	1,2	47 842 641	5,8	47 838 761	8,7	41 154 752	5,5	38 844 887	-2,5	27 079 008	17,4	330 759 798	4,1
	2014	125 796 139	-1,7	47 420 243	-0,9	48 003 965	0,3	43 587 172	5,9	38 785 819	-0,2	26 285 242	-2,9	329 878 580	-0,3
Kokonaiskustannukset yhteensä (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	133 761 335	-2,0	46 633 716	1,3	40 014 926	0,9	36 746 597	8,0	35 503 600	-6,5	15 579 091	-7,4	308 239 265	-1,1
	2011	128 875 696	-3,7	46 611 222	0,0	42 208 870	5,5	36 695 217	-0,1	38 747 514	9,1	19 932 272	27,9	313 070 790	1,6
	2012	129 744 130	0,7	46 382 588	-0,5	45 155 308	7,0	40 028 697	9,1	40 875 844	5,5	23 674 644	18,8	325 861 211	4,1
	2013	129 032 004	-0,5	48 228 469	4,0	48 224 557	6,8	41 486 646	3,6	39 158 152	-4,2	27 297 387	15,3	333 427 216	2,3
	2014	125 796 139	-2,5	47 420 243	-1,7	48 003 965	-0,5	43 587 172	5,1	38 785 819	-1,0	26 285 242	-3,7	329 878 580	-1,1
Euroa/0-20-vuotias asukas	2010	1 034	0,5	630	3,0	705	3,2	949	8,8	731	-4,1	399	-6,4	798	1,1
	2011	1 024	-1,0	643	1,9	765	8,5	977	3,0	820	12,2	517	29,7	831	4,1
	2012	1 053	2,9	651	1,4	840	9,8	1 097	12,2	888	8,3	627	21,2	884	6,5
	2013	1 056	0,3	685	5,1	910	8,3	1 157	5,5	859	-3,3	510	-18,6	876	-0,9
	2014	1 030	-2,5	669	-2,3	908	-0,2	1 219	5,3	855	-0,4	493	-3,3	868	-1,0
Euroa/0-20-vuotias asukas (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	1 129	-2,4	688	0,1	770	0,3	1 036	5,7	798	-6,8	435	-9,1	871	-1,8
	2011	1 082	-4,2	679	-1,3	809	5,0	1 033	-0,3	867	8,6	547	25,6	878	0,8
	2012	1 080	-0,2	668	-1,6	862	6,6	1 125	8,9	911	5,1	643	17,6	907	3,3
	2013	1 065	-1,4	691	3,3	917	6,4	1 166	3,6	866	-4,9	515	-20,0	883	-2,6
	2014	1 030	-3,3	669	-3,1	908	-1,0	1 219	4,5	855	-1,2	493	-4,1	868	-1,8
Euroa/0-20-vuotias lastensuojelun asiakas	2010	12 226	-9,9	11 337	-4,3	7 130	1,2	11 299	-2,7	9 757	-13,0	5 053	-7,0	10 060	-6,2
	2011	11 541	-5,6	10 441	-7,9	7 877	10,5	11 296	0,0	9 909	1,6	6 192	22,5	9 981	-0,8
	2012	11 738	1,7	9 623	-7,8	7 982	1,3	12 729	12,7	10 122	2,1	7 588	22,5	10 236	2,6
	2013	11 435	-2,6	9 844	2,3	9 445	18,3	13 086	2,8	9 451	-6,6	6 751	-11,0	10 213	-0,2
	2014	11 136	-2,6	9 921	0,8	9 676	2,4	13 872	6,0	9 288	-1,7	6 420	-11,9	10 166	-0,5
Euroa/0-20-vuotias lastensuojelun asiakas (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	13 347	-12,4	12 376	-7,0	7 783	-1,7	12 335	-5,4	10 652	-15,4	5 517	-9,6	10 982	-8,9
	2011	12 200	-8,6	11 037	-10,8	8 327	7,0	11 941	-3,2	10 475	-1,7	6 546	17,7	10 551	-3,9
	2012	12 043	-1,3	9 873	-10,6	8 189	-1,7	13 060	9,4	10 385	-0,9	7 785	18,9	10 503	-0,5
	2013	11 527	-4,3	9 924	0,5	9 521	16,3	13 191	1,0	9 528	-8,3	6 806	-12,6	10 296	-2,0
	2014	11 136	-3,4	9 921	0,0	9 676	1,6	13 872	5,2	9 288	-2,5	6 420	-5,7	10 166	-1,3
Avohuollon kokonaiskustannukset															
		Helsinki		Espoo		Vantaa		Turku		Tampere		Oulu		Kuusikko	
Kustannukset yhteensä (sis. jälkihuollon kustannukset)	2010	25 395 230	2,7	8 434 547	-2,1	7 753 407	-1,7	4 440 269	12,0	6 843 647	-23,1	3 794 836	9,7	56 661 936	-1,5
	2011	24 414 419	-3,9	8 125 914	-3,7	8 035 042	3,6	4 180 615	-5,8	8 801 372	28,6	5 768 222	52,0	59 325 584	4,7
	2012	25 551 883	4,7	8 945 678	10,1	9 769 363	21,6	5 168 688	23,6	9 053 252	2,9	6 539 644	13,4	65 028 508	9,6
	2013	27 026 775	5,8	9 511 137	6,3	10 328 890	5,7	5 535 277	7,1	9 518 602	5,1	7 309 761	11,8	69 230 442	6,5
	2014	25 165 853	-6,9	9 582 881	0,8	9 242 908	-10,5	6 736 515	21,7	11 566 911	21,5	5 574 521	-23,7	67 869 589	-2,0
Kokonaiskustannukset (defl.) yhteensä (sis. jälkihuollon kustannukset)	2010	27 724 050	-0,2	9 208 021	-4,8	8 464 418	-4,5	4 847 455	8,9	7 471 230	-25,2	4 142 834	6,6	61 858 009	-4,3
	2011	25 808 054	-6,9	8 589 761	-6,7	8 493 702	0,3	4 419 255	-8,8	9 303 776	24,5	6 097 486	47,2	62 712 034	1,4
	2012	26 216 022	1,6	9 178 192	6,9	10 023 286	18,0	5 303 032	20,0	9 288 562	-0,2	6 709 621	10,0	66 718 716	6,4
	2013	27 244 733	3,9	9 587 840	4,5	10 412 188	3,9	5 579 916	5,2	9 595 365	3,3	7 368 711	9,8	69 788 752	4,6
	2014	25 165 853	-7,6	9 582 881	-0,1	9 242 908	-11,2	6 736 515	20,7	11 566 911	20,5	5 574 521	-24,3	67 869 589	-2,7
Euroa/asiakas (avohuollon 0-17v ja jälkihuollon 18-20v)	2010	2 889	-10,7	2 541	-9,4	1 534	-10,0	1 640	-8,7	2 194	-28,6	1 319	-9,1	2 190	-13,0
	2011	2 633	-8,9	2 113	-16,8	1 633	6,5	1 544	-5,8	2 581	17,6	1 979	50,1	2 192	0,1
	2012	2 769	5,2	2 038	-3,6	1 812	10,9	1 939	25,6	2 469	-4,3	2 199	11,1	2 297	4,8
	2013	2 785	0,6	2 171	6,5	2 078	14,7	2 069	6,7	2 616	5,9	1 889	-14,1	2 368	3,1
	2014	2 571	-7,7	2 102	-3,2	1 886	-9,3	2 574	24,4	3 047	16,5	1 405	-25,7	2 290	-3,3
Euroa (defl.)/asiakas (avohuollon 0-17v ja jälkihuollon 18-20v)	2010	3 154	-13,2	2 774	-11,9	1 674	-12,6	1 790	-11,2	2 395	-30,6	1 440	-11,6	2 391	-15,5
	2011	2 783	-11,8	2 234	-19,5	1 727	3,1	1 632	-8,8	2 728	13,9	2 092	45,3	2 317	-3,1
	2012	2 841	2,1	2 091	-6,4	1 859	7,7	1 990	21,9	2 533	-7,2	2 256	7,8	2 356	1,7
	2013	2 807	-1,2	2 189	4,7	2 095	12,7	2 086	4,8	2 637	4,1	1 905	-15,6	2 387	1,3
	2014	2 571	-8,4	2 102	-4,0	1 886	-10,0	2 574	23,4	3 047	15,6	1 405	-26,3	2 290	-4,0
Jälkihuollon kokonaiskustannukset															
Kustannukset yhteensä	2010														
	2011	2 128 453	0,0	380 127	0,0	945 245	0,0	542 380	0,0	1 058 719	0,0	190 356	0,0	5 245 279	0,0
	2012	1 809 977	-15,0	1 915 649	403,9	1 077 784	14,0	849 870	56,7	1 326 028	25,2	283 621	49,0	7 262 929	38,5
	2013	2 683 963	48,3	1 664 216	-13,1	1 106 517	2,7	828 097	-2,6	1 862 000	40,4	571 197	101,4	8 715 990	20,0
	2014	2 939 817	9,5	1 910 348	14,8	1 158 112	4,7	878 552	6,1	3 063 034	64,5	792 961	38,8	10 742 824	23,3
Kokonaiskustannukset yhteensä (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010														
	2011	2 249 950	0,0	401 826	0,0	999 202	0,0	573 340	0,0	1 119 153	0,0	201 222	0,0	5 544 693	0,0
	2012	1 857 022	-17,5	1 965 440	389,1	1 105 798	10,7	871 959	52,1	1 360 494	21,6	290 993	44,6	7 451 705	34,4
	2013	2 705 608	45,7	1 677 637	-14,6	1 115 441	0,9	834 775	-4,3	1 877 016	38,0	575 804	97,9	8 786 280	17,9
	2014	2 939 817	8,7	1 910 348	13,9	1 158 112	3,8	878 552	5,2	3 063 034	63,2	792 961	37,7	10 742 824	22,3
Euroa/18-20-vuotias jälkihuollon asiakas (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010														
	2011	2 391	0,0	1 472	0,0	4 146	0,0	2 471	0,0	6 742	0,0	1 205	0,0	2 745	0,0
	2012	1 955	-18,2	8 224	458,7	5 026	21,2	3 502	41,7	8 098	20,1	1 796	49,1	3 748	36,6
	2013	2 750	40,7	4 596	-44,1	8 083	60,8	3 366	-3,9	11 805	45,8	2 809	56,4	4 186	11,7
	2014	2 776	1,0	5 163	12,3	4 907	-39,3	3 661	8,8	13 203	11,8	3 389	20,6	4 531	8,2

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-ii)

4E Sijoitusten kustannukset 2010-2014

Lasten (0 - 17-vuotiaat) sijoitusten kustannukset 2010-2014	Vuosi	HELSINKI		Espoo		Vantaa		Turku		Tampere		Oulu		KUUSIKKO	
		Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %		
Sijoitusten kustannukset yhteensä	2010	97 130 153	0,3	34 281 937	6,0	28 900 265	5,4	29 219 614	8,6	25 677 651	3,0	10 475 611	-9,0	225 685 231	2,6
	2011	97 501 989	0,4	35 968 302	4,9	31 894 549	10,4	30 533 060	4,5	27 853 776	8,5	13 087 707	24,9	236 839 383	4,9
	2012	100 905 396	3,5	36 261 884	0,8	34 242 011	7,4	33 845 948	10,9	30 787 071	10,5	16 535 242	26,3	252 577 552	6,6
	2013	100 972 973	0,1	38 331 504	5,7	37 509 871	9,5	35 619 476	5,2	29 326 285	-4,7	19 769 247	19,6	261 529 356	3,5
	2014	100 630 286	-0,3	37 837 362	-1,3	38 761 057	3,3	36 850 657	3,5	27 218 908	-7,2	20 710 720	4,8	262 008 991	0,2
Sijoitusten kustannukset yhteensä (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	106 037 285	-2,5	37 425 695	3,0	31 550 508	2,5	31 899 142	5,5	28 032 370	0,2	11 436 257	-11,5	246 381 257	-0,3
	2011	103 067 642	-2,8	38 021 461	1,6	33 715 168	6,9	32 275 962	1,2	29 443 738	5,0	13 834 785	21,0	250 358 756	1,6
	2012	103 528 108	0,4	37 204 395	-2,1	35 132 022	4,2	34 725 665	7,6	31 587 282	7,3	16 965 023	22,6	259 142 495	3,5
	2013	101 787 271	-1,7	38 640 629	3,9	37 812 370	7,6	35 906 730	3,4	29 562 787	-6,4	19 928 676	17,5	263 638 463	1,7
	2014	100 630 286	-1,1	37 837 362	-2,1	38 761 057	2,5	36 850 657	2,6	27 218 908	-7,9	20 710 720	3,9	262 008 991	-0,6
Euroa / vuoden aikana sijoitettuna ollut lapsi	2010	49 607	-1,2	54 851	4,1	45 801	5,9	45 131	-3,3	41 349	3,4	21 599	-13,3	46 533	0,1
	2011	48 873	-1,5	53 051	-3,3	45 694	-0,2	53 850	-2,3	45 364	9,7	27 323	26,5	47 076	1,2
	2012	51 535	5,4	51 073	-3,7	48 228	5,5	57 856	7,4	51 057	12,5	32 107	17,5	49 710	5,6
	2013	50 919	-1,2	53 536	4,8	48 337	0,2	58 107	0,4	49 790	-2,5	32 409	0,9	49 466	-0,5
	2014	54 929	7,9	56 813	6,1	50 144	3,7	59 533	2,5	45 441	-8,7	32 822	1,3	51 174	3,5
Euroa / vuoden aikana sijoitettuna ollut lapsi (deflaoituna vuoden 2012 arvoon)	2010	54 156	-4,0	59 881	1,2	50 001	2,9	60 187	-6,0	45 141	0,5	23 580	-15,7	50 800	-2,7
	2011	51 663	-4,6	56 079	-6,3	48 303	-3,4	56 924	-5,4	47 954	6,2	28 883	22,5	49 763	-2,0
	2012	52 874	2,3	52 401	-6,6	49 482	2,4	59 360	4,3	52 384	9,2	32 942	14,1	51 002	2,5
	2013	51 330	-2,9	53 967	3,0	48 727	-1,5	58 575	-1,3	50 191	-4,2	32 670	-0,8	49 865	-2,2
	2014	54 929	7,0	56 813	5,3	50 144	2,9	59 533	1,6	45 441	-9,5	32 822	0,5	51 174	2,6
Euroa/ alle 18-vuotias asukas	2010	1 002	0,0	591	5,2	655	5,1	1 042	8,6	724	2,9	361	-10,5	774	2,1
	2011	1 000	-0,2	614	3,9	720	9,8	1 089	4,5	785	8,4	447	23,8	808	4,3
	2012	1 024	2,5	612	-0,3	770	6,9	1 212	11,3	866	10,3	556	24,3	855	5,8
	2013	1 009	-1,4	641	4,6	837	8,8	1 270	4,8	816	-5,8	445	-20,0	835	-2,3
	2014	990	-1,9	620	-3,2	856	2,3	1 299	2,3	749	-8,2	462	4,0	826	-1,2
Euroa/ alle 18-vuotias asukas (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	1 094	-2,8	645	2,3	715	2,1	1 137	5,6	790	0,0	394	-13,0	845	-0,7
	2011	1 057	-3,4	649	0,6	761	6,3	1 151	1,2	830	5,0	472	19,9	854	1,0
	2012	1 051	-0,6	628	-3,3	790	3,8	1 243	8,0	889	7,1	570	20,7	877	2,7
	2013	1 018	-3,2	646	2,8	844	6,9	1 280	3,0	822	-7,4	448	-21,4	842	-4,0
	2014	990	-2,7	620	-3,9	856	1,4	1 299	1,5	749	-8,9	462	3,2	826	-2,0
Laitoshoidon kustannukset															
Laitoshoidon kustannukset yhteensä	2010	72 833 348	-2,0	25 867 516	6,6	22 824 359	4,6	24 780 636	10,2	18 441 927	-3,6	5 272 637	-19,8	170 020 423	0,8
	2011	71 628 837	-1,7	27 770 616	7,4	25 170 633	10,3	25 771 123	4,0	17 665 680	-4,2	6 933 030	31,5	174 939 919	2,9
	2012	72 447 325	1,1	27 302 385	-1,7	26 438 722	5,0	27 320 003	6,0	18 882 031	6,9	7 764 104	12,0	180 154 570	3,0
	2013	75 144 437	3,7	28 971 447	6,1	29 311 966	10,9	28 428 039	4,1	18 325 729	-2,9	9 090 340	17,1	189 271 958	5,1
	2014	71 528 720	-4,8	28 257 224	-2,5	28 695 884	-2,1	28 386 485	-0,1	16 342 908	-10,8	7 411 518	-18,5	180 622 738	-4,6
Laitoshoidon kustannukset yhteensä (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	79 512 389	-4,9	28 239 646	3,6	24 917 422	1,7	27 053 096	7,2	20 133 108	-6,3	5 756 154	-22,1	185 611 816	-2,0
	2011	75 717 587	-4,8	29 355 831	4,0	26 607 434	6,8	27 242 202	0,7	18 674 080	-7,2	7 328 785	27,3	184 925 919	-0,4
	2012	74 330 361	-1,8	28 012 023	-4,6	27 125 912	1,9	28 030 099	2,9	19 372 809	3,7	7 965 907	8,7	184 837 110	0,0
	2013	75 750 441	1,9	29 205 088	4,3	29 548 353	8,9	28 657 297	2,2	18 473 517	-4,6	9 163 649	15,0	190 798 344	3,2
	2014	71 528 720	-5,6	28 257 224	-3,2	28 695 884	-2,9	28 386 485	-0,9	16 342 908	-11,5	7 411 518	-19,1	180 622 738	-5,3
Kunnallisen laitoshoidon kustannukset	2010	37 974 798	4,8	7 294 357	-14,4	6 685 114	2,3	12 080 676	2,3	6 019 959	1,8	2 833 316	-13,6	72 888 220	0,8
	2011	39 168 448	3,1	7 769 176	6,5	6 687 343	0,0	12 152 998	0,6	6 301 502	4,7	2 999 939	5,9	75 079 406	3,0
	2012	40 064 857	2,3	7 124 827	-8,3	7 494 606	12,1	11 960 934	-1,6	6 298 432	0,0	3 176 001	5,9	76 119 657	1,4
	2013	38 775 959	-3,2	6 780 418	-4,8	8 490 367	13,3	12 420 578	3,8	6 315 631	0,3	3 062 318	-3,6	75 845 272	-0,4
	2014	40 589 653	4,7	6 664 948	-1,7	7 992 659	-5,9	12 077 683	-2,8	5 706 908	-9,6	2 628 033	-14,2	75 659 884	-0,2
Kunnallisen laitoshoidon kustannukset yhteensä (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	41 457 203	1,8	7 963 272	-16,8	7 298 159	-0,6	13 888 511	-0,5	6 572 008	-1,1	3 093 140	-16,0	79 572 293	-2,0
	2011	41 404 279	-0,1	8 212 660	3,1	7 069 073	-3,1	12 846 721	-2,6	6 661 207	1,4	3 171 183	2,5	79 365 123	-0,3
	2012	41 106 214	-0,7	7 310 014	-11,0	7 689 404	8,8	12 271 820	-4,5	6 462 140	-3,0	3 258 551	2,8	78 098 143	-1,6
	2013	39 088 668	-4,9	6 835 099	-6,5	8 558 838	11,3	12 520 744	2,0	6 366 564	-1,5	3 087 015	-5,3	76 456 927	-2,1
	2014	40 589 653	3,8	6 664 948	-2,5	7 992 659	-6,6	12 077 683	-3,5	5 706 908	-10,4	2 628 033	-14,9	75 659 884	-1,0
Ostopalvelulaitosten kustannukset yhteensä	2010	34 858 550	-8,7	18 126 718	18,1	15 642 787	6,1	12 699 960	19,0	11 876 994	-6,2	2 439 321	-26,1	95 644 330	0,8
	2011	31 418 426	-9,9	19 601 348	8,1	17 928 299	14,6	13 618 125	7,2	10 691 202	-10,0	3 875 131	58,9	97 132 531	1,6
	2012	31 224 435	-0,6	19 794 834	1,0	18 460 293	3,0	15 359 069	12,8	11 906 089	11,4	4 531 103	16,9	101 275 823	4,3
	2013	34 965 983	12,0	21 841 550	10,3	20 203 687	9,4	16 007 461	4,2	11 368 000	-4,5	5 966 257	31,7	110 352 938	9,0
	2014	29 509 936	-15,6	21 142 069	-3,2	20 048 481	-0,8	16 308 802	1,9	10 636 000	-6,4	4 588 485	-23,1	102 233 773	-7,4
Ostopalvelulaitosten kustannukset yhteensä (deflaoituna vuoden 2014 arvoon)	2010	38 055 186	-11,3	19 788 993	14,8	17 077 278	3,1	13 864 585	15,6	12 966 151	-8,8	2 663 014	-28,1	104 415 207	-2,1
	2011	33 211 867	-12,7	20 720 241	4,7	18 951 690	11,0	14 395 481	3,8	11 301 482	-12,8	4 096 333	53,8	102 677 094	-1,7
	2012	32 036 014	-3,5	20 309 337	-2,0	18 940 109	-0,1	15 758 279	9,5	12 215 550	8,1	4 648 874	13,5	103 908 163	1,2
	2013	35 247 967	10,0	22 017 692	6,3	20 366 620	7,5	16 136 553	2,4	11 459 677	-6,2	6 014 372	29,4	111 242 881	7,1
	2014	29 509 936	-16,3	21 142 069	-4,0	20 048 481	-1,6	16 308 802	1,1	10 636 000	-7,2	4 588 485	-23,7	102 233 773	-8,1
Luvanvaraisen perhehoitoon sijoitetut lapset															
Luvanvaraisen perhehoitoon sijoitetut lapset	2010	4 767 942	-4,2	4 835 679	-2,4	1 883 479	-9,7	1 720 199	-14,5	1 513 224	-6,8	338 501	-33,7	15 059 224	-6,8
	2011	4 681 814	-1,8	4 345 510	-10,1	2 037 473	8,2	1 495 707	-13,1	2 146 520	41,9	250 476	-26,0	14 957 500	-0,7
	2012	4 577 797	-2,2	4 5											

4F Lastensuojeluilmoitukset ja ilmoituksen kohteena olleet lapset 2009-2013 sekä lastensuojelutarpeen selvitykset 2010-2014

	Vuosi	HELSINKI		Espoo		Vantaa		Turku		Tampere		Oulu ¹		KUUSIKKO	
		Muutos (%) ed. vuoteen		Muutos (%) ed. vuoteen		Muutos (%) ed. vuoteen		Muutos (%) ed. vuoteen		Muutos (%) ed. vuoteen		Muutos (%) ed. vuoteen		Muutos (%) ed. vuoteen	
Lastensuojeluilmoitukset															
Vuoden aikana tehdys lastensuojeluilmoitukset (0 - 17-vuotiaat)	2010	11 706	12,1	3 797	19,4	6 041	3,1	4 711	6,1	2 261	28,3	2 512	15,3	31 028	11,4
	2011	12 440	6,3	4 294	13,1	7 120	17,9	5 866	24,5	3 029	34,0	2 923	16,4	35 672	15,0
	2012	13 263	6,6	4 681	9,0	7 986	12,2	5 970	1,8	3 182	5,1	3 060	4,7	38 142	6,9
	2013	14 194	7,0	5 234	11,8	7 743	-3,0	5 945	-0,4	3 101	-2,5	4 788	56,5	41 005	7,5
	2014	13 309	-6,2	5 014	-4,2	7 435	-4,0	6 058	1,9	3 028	-2,4	4 191	-12,5	39 035	-4,8
Ilmoitusten kohteena olleet lapset															
Vuoden aikana lastensuojeluilmoituksen kohteena olleet lapset (0 - 17-vuotiaat)	2010	6 710	9,7	2 413	-3,3	3 537	0,7	2 615	2,2	1 682	25,1	1 761	13,4	18 718	6,5
	2011	6 904	2,9	2 639	9,4	4 006	13,3	2 843	8,7	2 030	20,7	2 027	15,1	20 449	9,2
	2012	7 324	6,1	2 798	6,0	4 245	6,0	2 785	-2,0	2 119	4,4	2 023	-0,2	21 294	4,1
	2013	7 699	5,1	3 013	7,7	4 150	-2,2	2 625	-5,7	2 083	-1,7	3 066	51,6	22 636	6,3
	2014	7 593	-1,4	3 106	3,1	4 005	-3,5	2 716	3,5	1 994	-4,3	2 729	-11,0	22 143	-2,2
Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleiden lasten osuus (%) samanikäisestä väestöstä	2010	6,9		4,2		8,0		9,3		4,7		6,1		6,4	
	2011	7,1		4,5		9,0		10,1		5,7		6,9		7,0	
	2012	7,4		4,7		9,5		10,0		6,0		6,8		7,2	
	2013	7,7		5,0		9,3		9,4		5,8		6,9		7,2	
	2014	7,5		5,1		8,8		9,6		5,5		6,1		7,0	
Lastensuojelutarpeen selvitykset															
0 - 17-vuotiaille tehty ja valmiiksi saadut lastensuojelutarpeen selvitykset vuoden aikana yhteensä	2010	2 213	2,1	1 137	5,1	962	1,7	1 087	22,8	1 276	58,3	903	3,6	7 578	12,1
	2011	2 722	23,0	1 609	41,5	1 220	26,8	1 245	14,5	1 308	2,5	930	3,0	9 034	19,2
	2012	3 682	35,3	1 858	15,5	1 727	41,6	1 284	3,1	1 424	8,9	949	2,0	10 924	20,9
	2013	4 085	10,9	1 978	6,5	1 823	5,6	1 248	-2,8	1 616	13,5	1 324	39,5	12 074	10,5
	2014	4 154	1,7	2 038	3,0	1 845	1,2	1 113	-10,8	1 414	-12,5	1 471	11,1	12 035	-0,3
Selvitykseen päätyneiden asiakkuuksien lukumäärä	2010	1 313	55,8	592	5,0	559	14,5	700	.	383	22,0	385	38,0	3 932	.
	2011	1 586	20,8	752	27,0	668	19,5	892	27,4	296	-22,7	604	56,9	4 798	22,0
	2012	2 316	46,0	973	29,4	904	35,3	733	-17,8	590	99,3	658	8,9	6 174	28,7
	2013	2 739	18,3	950	-2,4	873	-3,4	580	-20,9	656	11,2	1 003	52,4	6 801	10,2
	2014	2 519	-8,0	1 110	16,8	904	3,6	531	-8,4	678	3,4	1 142	13,9	6 884	1,2
Selvitykseen päätyneiden asiakkuuksien osuus lastensuojelutarpeen selvityksistä	2010	59,3		52,1		58,1		64,4		30,0		42,6		51,9	
	2011	58,3		46,7		54,8		71,6		22,6		64,9		53,1	
	2012	62,9		52,4		52,3		57,1		41,4		69,3		56,5	
	2013	67,1		48,0		47,9		46,5		40,6		75,8		56,3	
	2014	60,6		54,5		49,0		47,7		47,9		77,6		57,2	
Vuoden aikana valmiiksi saatujen lastensuojelutarpeen selvitysten osuus (%) uusista avuhoillon asiakkaista	2010	74,2		81,8		0,0		86,9		93,3		105,5		96,6	
	2011	74,2		83,8		48,7		90,0		87,3		90,9		75,3	
	2012	84,1		94,1		61,2		89,2		93,3		100,3		83,5	
	2013	84,3		96,5		88,9		98,4		109,1		84,8		91,1	
	2014	86,9		91,3		93,0		93,1		93,8		97,2		91,1	

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Haukipudas, Kiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-ii)

Liite 5: Asiakaspalaute

Kunta	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Kyselyn/Julkaisun nimi	Palautteen kerääminen on muokkautunut arkitoiminnan yhteydessä tapah-tuvaksi ns. jatkuvaksi palautteen keräämiseksi ja kokemusasiantuntijoiden kuulemiseksi.	Suunnitteilla on sähköinen asiakaspalautekysely perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakkaille.	Sosiaali- ja terveystoimen asiakaspalautekysely	Asiakastytyväisyyskysely 2014	Keväällä 2015 Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa on uudistettu yhtenäinen palautekaavake, jossa käytetään Kuusikkokuntien kysymyksiä. Yhtenäisellä lomakkeella palautteiden kerääminen on aloitettu 1.6.2015.	Asiakaskysely joka toinen vuosi. Edellisen kerran toteutettu vuonna 2013.
Selvityksen kohde			Sosiaali- ja terveystoimi	Avo- ja sijaishuolto, sekä asumis- ja päihdepalvelut yksikkö		
Kyselyn toteutusajankohta			touko.14			
Tulosten julkaisu vuosi			heinä.05	2014		
Kyselyn kohderyhmä						
Tavoiteltu vastaajamäärä						
Kyselyyn vastanneiden määrä			258	934		
Vastausprosentti						
Kuusikon yhteisen palvelumittarin kysymys						
1. Olen saanut riittävästi tietoa ja neuvontaa			4,39	3,78		
2. Olen saanut asiallista kohtelua			4,65	3,99		
3. Saamani palvelu on ollut asiantuntevaa			4,52	3,84		
4. Saamani palvelu on vastannut tarpeitani			4,32	3,74		
5. Olen saanut palvelua riittävän nopeasti			4,33	3,54		
6. Olen voinut osallistua nykyisen palveluni suunnitteluun ja arviointiin			4,28	3,62		
7. Saamani palvelu on parantanut elämäntilannettani			3,93	3,65		
Yleisarvioni palvelusta			8,91	3,74		

Liite 6: Lastensuojelun Kuusikko-työryhmä 2015

Työryhmän puheenjohtaja

Markku Itkonen

Vastaava ohjaaja
Hyvinvointipalvelut
Sosiaali- ja terveystalot
markku.itkonen@tampere.fi

Helsinki

Riitta Vartio

Lastensuojelun sosiaalityön päällikkö
Sosiaali- ja terveystalot
Perhe- ja sosiaalipalvelut
riitta.vartio@hel.fi

Pirkko Turpeinen

Lastenkotitoiminnan päällikkö
Sosiaali- ja terveystalot
Perhe- ja sosiaalipalvelut
pirkko.turpeinen@hel.fi

Sisko Mäkinen

Suunnittelija
Sosiaali- ja terveystalot
Arkisto-, tietohuolto- ja tilastopalvelut
sisko.makinen@hel.fi

Anne Siipola

Suunnittelija
Sosiaali- ja terveystalot
Arkisto-, tietohuolto- ja tilastopalvelut
anne.siipola@hel.fi

Marjut Meronen

Taloussuunnittelija
Sosiaali- ja terveystalot
Talous- ja strategiapalvelut
marjut.meronen@hel.fi

Espoo

Leena Wilen

Lasten erityispalvelujen päällikkö
Espoon sosiaali- ja terveystalot
Lastensuojelupalvelut
leena.wilen@espoo.fi

Ann-Christin Sovijärvi

Varajärjestelmäkoordinaattori
Espoon sosiaali- ja terveystalot
Lastensuojelupalvelut
ann-christin.sovijarvi@espoo.fi

Sammy Huotari

Effican pääkäyttäjä
Espoon sosiaali- ja terveystalot
Lastensuojelupalvelut
sammy.huotari@espoo.fi

Iida Vuokko

Erityissuunnittelija
Espoon sosiaali- ja terveystalot
Lastensuojelupalvelut
iida.vuokko@espoo.fi

Vantaa

Leena Kaijala

Suunnittelija
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Perhepalvelut
leena.kaijala@vantaa.fi

Kati Villgren

Sosiaalityön esimies
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Perhepalvelut
kati.villgren@vantaa.fi

Päivi Sihvo

Sosiaalityön esimies
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Perhepalvelut
paivi.sihvo@vantaa.fi

Turku**Kaarina Salmi**

Vs. johtava sosiaalityöntekijä
Hyvinvointitoimiala
Perhe- ja sosiaalipalvelut/sijaishuollon sosiaalityö
kaarina.salmi@turku.fi

Kaarina Katas

Johtava sosiaalityöntekijä
Hyvinvointitoimiala
Perhe- ja sosiaalipalvelut/avohuollon sosiaalityö
kaarina.katas@turku.fi

Jaana Kössi-Ahti

Järjestelmäkoordinaattori
Hyvinvointitoimiala
Hallinto/tietopalvelu ja kehittäminen
jaana.kossi-ahti@turku.fi

Mirjam Jarhio

Suunnittelija
Hyvinvointitoimiala
Hallinto/tietopalvelu ja kehittäminen
mirjam.jarhio@turku.fi

Janne Samsten

Controller
Hyvinvointitoimiala
Hallinto/tietopalvelu ja kehittäminen
janne.samsten@turku.fi

Tampere**Ari Maijanen**

Palveluvastaava
Hyvinvointipalvelut
Sosiaali- ja terveystalvet
ari.maijanen@tampere.fi

Irene Rinne

Asiakasohjauspäällikkö
Hyvinvointipalvelut
Sosiaali- ja terveystalvet
irene.rinne@tampere.fi

Oulu**Teija Sulisalo**

Palvelupäällikkö
Hyvinvointipalvelut
Lastensuojelupalvelu
teija.sulisalo@ouka.fi

Marjo Salo-Laaka

Kehittämisen- ja laatuasiantuntija
Hyvinvointipalvelut
Lastensuojelupalvelu
marja.salo-Laaka@ouka.fi

Tuovi Mattanen

Pääkäyttäjä
Hyvinvointipalvelut
Lastensuojelupalvelu
tuovi.mattanen@ouka.fi

Työryhmän sihteeri**Hanna Ahlgren-Leinvuo**

Projektisuunnittelija
Helsingin kaupungin tietokeskus
Tilastot ja tietopalvelu
hanna.ahlgren-leinvuo@hel.fi

